

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. balandžio 19 d.
159 ir 160 posėdžiai

Stenogramos

87

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. balandžio 19 d.

Rytinis posėdis Nr. 159

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Jono Mačio 80-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro E. Grakausko kalba	7
Signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba	9
Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. balandžio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 57 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1631(2) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	13
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 3, 4 straipsnių ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1632(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	16
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1709(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vengrijos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi išlaptinta informacija ir išlaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1667(2) svarstymas ir priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	17
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Kroatijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl išlaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1672(2) svarstymas ir priėmimas	17
Šio įstatymo priėmimas	17
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1513(3)ES priėmimas	17
Šio įstatymo priėmimas	21
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1185(2) priėmimas	21
Šio įstatymo priėmimas	23
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 109 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1416(2)ES priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	24
Administracinių nusižengimų kodekso 308, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 308 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1417(2)ES priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1515(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1516(2) ir Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 4, 5, 6 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1818(2) svarstymas	24
Seimo nario P. Urbšio kalba	24
Seimo nario K. Mažeikos kalba	25
Seimo nario S. Gentvilo kalba	26
Seimo nario L. Balsio kalba	26

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projekto Nr. XIIIIP-1971 pateikimas (A. Širinskienė)	29
Civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1653 ir Darbo kodekso 150 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1654 pateikimas (E. Misiūnas)	33
Darbo kodekso 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1813 pateikimas (M. Lingė)	37
Įstatymo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-753(2) svarstymo tęsinys	40
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-754(2) svarstymas	40
Seimo nario E. Zingerio kalba	41
Seimo nario L. A. Linkevičiaus kalba	41
Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1733, Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1734, Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1735 ir Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1737 pateikimas (L. Ruokytė-Jonsson)	42

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, aplinkos ministro K. Navicko, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, ūkio ministro V. Sinkevičiaus ir finansų ministro V. Šapokos atsakymai į Seimo narių klausimus	44
Informaciniai pranešimai	50

Vakarinis posėdis Nr. 160

Seimo nario E. Zingerio kalba Izraelio Valstybės 70-mečio proga	51
Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1733, Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1734, Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1735 ir Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1737 pateikimo tęsinys (L. Ruokytė-Jonsson)	52
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projekto Nr. XIIIIP-1954 pateikimas (V. Umbrasas)	55
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projekto Nr. XIIIIP-1971 svarstymas	56
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 3 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1642 pateikimas (M. Puidokas)	57
Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1724 pateikimas (M. Puidokas)	58
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 12, 15, 16, 20, 25 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 16 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-502(2)ES pateikimas (K. Navickas)	60
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 70 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1930 ir Administracinių nusižengimų kodekso 265 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1931 pateikimas (K. Navickas)	61
Įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1932 pateikimas (K. Navickas)	61

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 9 ir 10 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1945 pateikimas	62
Komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1214(2)ES, Civilinio proceso kodekso papildymo 10 ¹ straipsniu ir 275, 292 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1215(2)ES ir Civilinio kodekso 1.111, 1.116 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1216(2)ES svarstymas	62
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-1763(2) svarstymas	63
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-507 svarstymas	65
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1949(2) svarstymas	66
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 31, 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 31 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1669(2) pateikimas (A. Strelčiūnas)	66
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 5, 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1762 pateikimas (J. Varžgalys)	68
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 13, 14, 15, 16, 19, 20 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1924 pateikimas (P. Urbšys)	70
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 19 ir 31 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1123(3) pateikimas (V. Vingrienė)	74
Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 11, 11 ⁶ ir 11 ⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1502 pateikimas (V. Poderys)	78
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-189 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1990 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	79
Šio nutarimo priėmimas	79
Seimo savaitės (2018-04-23–2018-04-27) – 2018 m. balandžio 24 d. (antradienio) ir 26 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	79
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Aldonos Andriuškevičiūtės peticijos“ (projektas Nr. PNP-50) priėmimas	81

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario N. Puteikio pareiškimas	81
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	83

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 159 STENOGRAMA

2018 m. balandžio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

10.00 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Jono Mačio 80-ųjų gimimo metinių paminėjimas

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. balandžio 19 d. posėdį. Šios dienos posėdį pradėsime iškilmingu minėjimu, skirtu Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatui, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui Jonui Mačiui atminti, jo 80-ųjų gimimo metinių proga. Minėjime dalyvauja signataro žmona ponია Roma Mačienė, artimieji, Nepriklausomybės Akto signatarai, svečiai. Agronomui, Tautininkų sąjungos nariui, sąjūdiečiui, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatui, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui J. Mačiui balandžio 18 dieną būtų sukakę 80 metų. Deja, 2012 m. spalio 10 d. jis išėjo anapilin. Prašau pagerbti tylos minute šį iškilų žmogų.

Tylos minutė

Dėkoju. Pasidalinti mintimis apie Nepriklausomybės Akto signatarą J. Mačį kviečiu Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatą, Nepriklausomybės Akto signatarą E. Grakauską.

E. GRAKAUSKAS. Tegul bus pasveikinta aukštoji Tautos atstovybė, skirianti dėmesio ir pagarbos valstybės kūrėjams! Pagerbiant signataro daktaro J. Mačio atminimą galima pasakyti daug gerų žodžių, vertinant jo tautai ir valstybei nuveiktus darbus. Jo gyvenimo kelias, kaip ir visų to meto karo ir pokario kartos lietuvių, paženklintas tradicine lietuviška triada: vargas, mirtys, praradimai ir viso to poveikio ženklai.

Tėvui pasitraukus į Vakarų nuo sugrižtančios rusų okupacijos, jo motina, partizanų ryšininkė, viena augino šešis vaikus. Jono ir mūsų, Lietuvos valstybės atkūrimo karta, augino vaikus. Deja, dabar nuo komunizmo iki globalizmo atkeliavusi karta, veikiama Europos Sąjungos neoliberalizmo ir genderizmo įtakų, vos besukrapšto po vieną vaikelį. Apie kiekvieno lietuvių priedermę vykdyti išplėstinę reprodukciją nėra ko ir kalbėti. Jonas su žmona Roma šią priedermę įvykdė. Signataro daktaro Jono biografijos duomenų aš nepasakosiu. Kiekvieno, mano supratimu, gerbiančio Lietuvos politiko pareiga žinoti savo valstybės atkūrėjus ir atliktus jų valstybės statybos darbus.

Akcentuodamas Lietuvos Seimo konstitucinę priedermę nepaleisti iš savo rankų Lietuvos valstybės valdžios svirtų, sutrukdysiu jūsų dėmesį tik ryškindamas kelis esminius J. Mačio veiklos *štrichus* ir gyvenimo bruožus. Savo 2000 metų autobiografijoje Jonas parašė: „Laimingiausia mano gyvenimo diena – 1990 metų kovo 11-oji.“ Jonas priklausė Lietuvos Sąjūdžio branduoliui, buvo Lietuvos žemdirbių sąjūdžio tarybos narys, Vilkaviškio rajono sąjūdžio tarybos pirmininkas, rinkimų kovoje nugalėjęs visus savo varžovus, išrinktas į Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Sąjūdžio deputatus. Buvo vienas iš penkiolikos Aukščiausiosios Tarybos Agrarinės komisijos narių. Išrinktas pirmuoju, vienu iš trijų, Agrarinės komisijos pirmininko pavaduotoju. Kartu su kitu, taip pat jau amžinąjį atilsį, pavaduotoju profesoriumi M. Treiniu 1990 metais atkūrė Tautininkų sąjungą.

Kuklus, patikimas, sąžiningas, atsakingas, agrarininkas iš didžiosios raidės, J. Mačys dirbo daug, tyliai, kantriai. Nuo 1990 metų pradžios iki 1992 metų pabaigos valstybės atkūrimo ir statybos darbai vyko dieną ir naktį. Lietuvos tautos ūkio atkūrimas ir šio atkūrimo darbai prasidėjo nuo kaimo, nuo žemės ūkio. Lietuvos žemdirbių sąjūdžio agrarininkams ir parlamente, ir rajonuose teko atlaikyti didžiulį sovietinės nomenklatūros spaudimą. O tai buvo gerai organizuota, okupacinės valdžios partijos vadovaujama tarybinė kaimo gvardija. Mitingai, suvažiavimai, naujos organizacijos, manifestacijos ir net sabotažai.

Sudėtingų, pasaulyje nebūtų, analogų neturinčių įstatymų rengimas reikalavo kantrybės, žinių, pasiaukojimo. Reikėjo atkurti nuosavybės restituciją, kurti naujas ūkinės veiklos teises formas ir rūšis. Vien tik agrarinei reformai buvo skirtas 13 įstatymų paketas. Kassavaitiniai susitikimai su rinkėjais, įstatymų projektų pristatymai, naujų ūkio veiklos formų teisinių taisyklių aiškinimas buvo išskirtinė Aukščiausiosios Tarybos deputatų veiklos karuselė. Atsisakyti kolūkinės santvarkos, kaip ir ją įdiegti, buvo nelengva. 45 metus kaltas kolūkinio kaimo bastionas vadovaujančios personas buvo ne mažiau gerai organizuotas kaip ir mieste veikusieji *jedinstvininkų* batalionai.

Po 10 metų – 2000 metais Sūduvos krašto sūnus J. Mačys parašė: „Lietuvos Respublikos Aukščiausiojoje Taryboje buvo įtemptas ir atsakingas darbas, kiek galima daugiau įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę, pateisinant rinkėjų lūkesčius. Gausybė susitikimų su Lietuvos žmonėmis. Rajonų centruose ir kaimuose – visur buvo laukiami deputatai. Žmonės norėjo kuo daugiau išgirsti ir sužinoti iš pirmųjų lūpų. Dauguma Aukščiausiosios Tarybos deputatų buvo dideli Lietuvos patriotai ir patikėtą valstybės atkūrimo darbą garbingai atliko. Gaila, gerai pradėtas darbas po mūsų buvo sužlugdytas.“ Citatos pabaiga.

Jonas apgailestavo dėl gerai organizuoto ir vykdyto kaimo ir miesto žmonių supriešinimo, dėl buvusios okupacinės valdžios atstovų veržimosi sugrįžti prie šalies valdymo. Signatarai atliko valstybės ir jos institucijų atkūrimo misiją, pateikė tautos referendumui Respublikos Konstitucijos projektą ir tuo nutarė nutraukti Aukščiausiosios Tarybos veiklą, gražindami tautai Sąjūdžio suteiktą mandatą, perduodami tautai konstitucinę teisę rinkti valstybei ir tautai atstovaujantį Seimą. Signatarų dauguma nutarė iš šalies aukščiausiosios valdžios ešelonų grįžti atgal prie savo tiesioginių darbų, prie savo tiesioginių pareigų, išskyrus nedidelę grupelę, susibūrusių į Konservatorių ir LDD partijas. Jonas, kaip ir daugelis Aukščiausiosios Tarybos Agrarinės komisijos deputatų, grįžo dirbti. Jis dirbo Rumokų bandymų stotyje, tačiau 1995 metais buvo išrinktas Vilkaviškio rajono savivaldybės meru, taip dar 11 metų atidavė Vilkaviškio rajono savivaldybei. Tik nuo 2006 metų pradėjo savo kaimo turizmo verslą.

Buvo susiformavusi ir išliko mūsų tradicija sistemingai susitikti, padiskutuoti, aptarti nūdienos šalies ir kaimo aktualijas. Daugelis Aukščiausiosios Tarybos Agrarinės komisijos narių bendražygių rinkdavosi į mano advokatų kontorą Kaštonų gatvėje. Atvykdavo net ir opozicinės partijos atstovų ir lyderių pasitarti, pasikonsultuoti svarbiais jiems teisiniais klausimais ir dėl praktinių užsiėmimų. Deja, Agrarinės komisijos gretas praretino ir ruošiasi dar daugiau rimtai retinti amžinybės reikalai: iš trijų buvusių pavaduotojų dviejų nebėra, tik vienas likęs.

Su Jonu ne kartą susitikdavome kiekvienąmet. Labai išgyveno jis dėl... Sąjūdžio valdymo per visą buvusį... per visus Sąjūdžio valdymo... per visas buvusių seimų kadencijas įvykusio žmonių skurdinimo, valstybės turto iššvaistymo, šalies praskolinimo. Žmonės, pasak Jono, nusivylę, susipriešinę. Tokios šalies raidos niekas iš mūsų Aukščiausiojoje Taryboje nesitikėjo, todėl dar 2010 metais konstatavome tokią padėtį, kad tautos ir valstybės raida perėjo išskirtinius dviejų dešimtmečių laikotarpius. Pirmasis – skausmingo lūžio dešimtmetis – buvo grįžimas prie privачios nuosavybės pagrindu veikiančios ekonominės ir socialinės sistemos. Buvo didelių praradimų ir nuostolių. Antrasis – viltingo lūžio dešimtmetis – atrodė, turėjo būti sunkios adaptacijos ir egzistencijos Europos Sąjungoje. Ir vėl visi žinome – nemaži praradimai ir nuostoliai. Trečiasis – dabartinis besibaigiantis dešimtmetis – akivaizdžiai ir realiai rodo, kad tauta ir valstybė vėl yra stipriai nukraujavusios fiziškai, materialiai ir dvasiškai, yra akivaizdžios metastazės, todėl laukia nauji sukrėtimai ir išbandymai.

Likę gyvi signatarai, Aukščiausiosios Tarybos ir Agrarinės komisijos deputatai, Lietuvos žemdirbių sąjūdžio tarybos nariai (jų nedaug beliko), 2014 m. vasario 26 d. Mokslų akademijoje organizavo ir vedė mokslinę konferenciją „Kaimo kelias“, taip paminėjo Lietuvos žemdirbių sąjūdžio

idėjų ir veiklos 25-metį. Buvo įvardytos daugelis sisteminių problemų. Tuo laikotarpiu ypač aktualus buvo žemės ūkio paskirties žemės klausimas, buvo akcentuoti svarbūs dalykai, kaip savos nacionalinės agrarinės politikos neturėjimas, Lietuvos ekonomikos, ypač kaimo, pavertimas ekonominių, socialinių eksperimentų poligonu, bloga padėtis teisėtvarkos ir t. t.

Visi tai supranta, visi tai žino, todėl reikia esminių pokyčių. Tikimės, kad šis Seimas, ne kitas Seimas imsis ryžtingų priemonių reikiamiems postūmiais ir poslinkiams padaryti. Mes, signatarai, savo diskusijose teigiame, kad mūsų misija dar nėra baigta, ir net ir mūsų nesant šita misija bus pratęsta naujos kokybės sudėties tautos ir valstybės raidos lūžiuose. Šviesus signataro daktaro J. Mačio atminimas išliks ateities kartų atmintyje. Ačiū už dėmesį. *(Plojimai)*

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiamajam E. Grakauskui. Į tribūną kviečiu Signatarų klubo prezidentę B. Valionytę ir Signatarų klubo kanclerį E. Bičkauską. Signatarų klubo prezidentė B. Valionytė. Prašau.

B. VALIONYTĖ. Gerbiamieji šito iškilais minėjimo dalyviai, šiandien minime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro J. Mačio 80-ąsias gimimo metines. Čia apie J. Mačį jau buvo daug kas pasakyta. Norėčiau tik trumpai priminti, kad tai buvo neeilinis entuziastas, kad tai buvo neeilinis optimistas, tikras lietuvis, sūduvis, žinantis ir suprantantis savo tėvynės reikšmę, ir patriotas. Jis ne tik visą sovietmetį kovojo už savo idėjas, bet Aukščiausiojoje Taryboje tai labai aktyviai įgyvendino. J. Mačys kaip niekas kitas labai puikiai suprato simbolio esmę ir ką mes turime padaryti, kad šioje žemėje paliktume pėdsakus, kurie liktų amžiams. J. Mačio, Vilkaviškio mero, idėja buvo sustiprinta ir iš esmės pakelta J. Basanavičiaus gimtinei. J. Mačio idėja yra ta, kad toje gimtinėje buvo pasodintas Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ažuolynas. Tai yra jo mintis. Šiandien kai kurie tie ažuoliukai yra pasiekę ir aštuonis metrus. Ažuolynas pasodintas 1998 metais. Pabrėžiu žodį „personalinis“, toks yra signatarų ažuolynas, nes sodino griežtai pats signataras arba jo atžala. Taigi J. Mačys paliko ryškų pėdsaką šioje žemėje, Sūduvoje, šioje žemėje, kur ažuolų nebeliko, pasodino ir savo puikų ažuolą, kuris labai puikiai joje veši.

O šiandien tam, kad prisimintume šitą iškilų žmogų, Lietuvos istorijai ir mums visiems įtaką padariusius jo sprendimus, gyvenimui šiandien, noriu žmonai Romai perduoti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo dovaną – balso garso paveikslą, kur Viltė Augūnaitė ištarė žodžius „Kovo 11-oji“. Aš manau, kad jo šeimai, o Jonas užaugino tris vaikus – vieną sūnų ir dvi dukras, iš tikrųjų bus labai maloni dovana ir prisiminimas, gražus gestas jūsų šeimai. Ponia Roma, prašau. *(Plojimai)*

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjams, dėkojame Nepriklausomybės Akto signataro J. Mačio artimiesiems, dėkojame visiems dalyvavusiems šiame minėjime, skirtame Nepriklausomybės Akto signataro J. Mačio atminimui. Skelbiu minėjimą baigtą.

Gerbiamieji kolegos, mes tęsiame darbą ir dabar labai maloniai prašau visų registruotis.

Užsiregistravo 88 Seimo nariai.

Šiandien, balandžio 19 dieną, prieš šimtą metų, lygiai prieš šimtą metų ir būtent šią dieną, Lietuvos Taryba nutarimu nustatė Lietuvos tautinės vėliavos spalvas, kurios yra ne tik simbolis, bet mus labai įpareigojantis simbolis. Manau, visi tą suprantame, tad visus sveikinu su tuo metu Tarybos puikiu sprendimu ir šiandien mūsų išsaugota vėliava. Manau, kad ir atvykę į ekskursiją mūsų mažieji lankytojai taip pat supranta mūsų vėliavos reikšmę ir spalvas.

10.20 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. balandžio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Mielieji kolegos, darbotvarkės tvirtinimas. J. Razma turi pasiūlymų. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš matau, kad negerbiamas buvęs Seimo sprendimas, nes vieną kartą praėjusiame posėdyje jau buvo išbrauktas klausimas, kuris dabar įrašytas 1-11a – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projektas. Kaip ir minėjau praėjusį sykį, tai yra visiškai nereikalingas dokumentas, skirtas viešųjų ryšių žaidimams. Teisine prasme tai nėra įstatymas, kuris kuo nors įpareigotų. Jeigu jau čia inicia-

toriai nori ką nors konkrečiau numatyti dėl sutarties, tai turėtų tai spręsti per ratifikavimo įstatymo išlygas. Siūlau šitą nereikalingą dokumentą išbraukti ir nežaisti visokių *piarinių* žaidimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų? Gerbiamasis J. Bernatonis. Prašom.

J. BERNATONIS (LSDDF). Iš tiesų iš darbotvarkės buvo antradienį išbrauktas, bet šis nutarimas yra labai svarbus, nes vadovaujantis atsargumo principu išreiškia Seimo poziciją, kokia ji būtų, jeigu Europos Sąjungoje pasikeistų tvarka, susijusi su organizmų genetinio modifikavimo reguliavimu ir t. t. Todėl aš manyčiau, kad taip neigiamai kalbėti apie kolegų iniciatyvą nereikėtų. Reikėtų tiesiog spręsti procedūriškai.

PIRMININKĖ. Apsispręsimė po to, kai išklausysime visus pasiūlymus. Pirmasis pasiūlymas išgirstas.

V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Aš norėjau pasiteirauti. Praeitame posėdyje mes padarėme pertrauką iki kito posėdžio dėl Kultūros ministerijos teikto įstatymų projektų paketo. Ir dabar aš matau, kad jis yra įtrauktas. Turbūt mes jo išbraukti negalime pagal Statutą, bet jame trūksta vieno projekto. Kaip tokiu atveju, jeigu nėra vieno projekto, ar tai yra tas pats paketas, ar mes jį galime traktuoti kaip atskirą ir tada teikti vėl išbraukti iš darbotvarkės, nes nėra LRT įstatymo pataisos?

PIRMININKĖ. Ar galiu paaiškinti dabar, ar jūs reikalausite balsuoti dėl to? Kaip mane patikino ministerija ir Kultūros komitetas, šis įstatymo projektas Nr. XIII P-1736 nėra tiesiogiai susijęs. Taip, jis svarbus ir yra tame pakete, bet gali būti svarstomas atskirai. Norima šitą įstatymo projektą dar patobulinti ir pateikti jį atskirai.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Jeigu galima, gal Kultūros komiteto pirmininkas tai sakė, bet ne komitetas, nes komitetas dar nepriimto po pateikimo įstatymo niekaip negali komentuoti, tai vienas dalykas. Kitas dalykas, tas įstatymo projektas primygtinai buvo įtrauktas į bendrą paketą, ir netgi ministrė atsisakė jį pristatyti, kada jis buvo paliktas ir paprašyta pristatyti. O šiandien staiga tas įstatymo projektas tampa nereikšmingas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamas Vytautai, jūs prašote jį gražinti į darbotvarkę, taip?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne, aš neprašau, aš tik klausiu, kaip techniškai tai galėjo įvykti ir kodėl ministerija ir frakcija keičia savo nuomonę šiais klausimais?

PIRMININKĖ. Toks buvo pasiūlymas Seniūnų sueigoje. Seniūnų sueiga pritarė būtent tokiems...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ten argumentacijos nebūna, šiaip sau, ar ne, čia kaip kortų kaladė.

PIRMININKĖ. Tam tikri argumentai buvo išsakyti, matyt, jų pakako.

R. Šarknickas nori juos paantrinti.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, aš matau gerbiamojo Vytauto pateiktą klausimą dėl šio LRT projekto. Aš iš dalies pritariu, bet kadangi matau, kad jis nesipriešina, kad reikėtų tobulinti, tai kaip ir viskas gerai.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš nesipriešinu, kad jį reikia tobulinti. Aš sakyčiau, kad jo reikia apskritai atsisakyti, nes jis tiesiogiai darytų įtaką LRT darbui, kaip ir kiekvienos institucijos, kuriai bandoma tai daryti.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne tik LRT, bet ir kitos institucijos – taip pat. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Gal tada diskusijose išsiaiškinome...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Bet yra klausimas apie ministerijos kompetenciją tuomet ir kodėl jos vadovai keičia nuomonę kas savaitę arba kas dvi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar sutarėme, kad lieka darbotvarkėje taip, kaip yra pažymėta, – išbraukimas. Ministrė šioje tribūnoje pateiks kitus įstatymų projektus. Mes turėsime galimybę jos paklausti.

Ponas S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Liberalų frakcijos vardu norėčiau paprašyti išbraukti iš darbotvarkės Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo projektą Nr. XIII P-1945. Tiesiog ministerija pastaruosius dvejus metus to įstatymo nesilaikė, tai sugalvojo įstatymą pakeisti. Man atrodo...

PIRMININKĖ. Priminkite, kuris yra?

S. GENTVILAS (LSF). Klausimas 2-9, projektas Nr. XIIIIP-1945. Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymas.

PIRMININKĖ. Klausimas 2-9. Gerai. Daugiau pasiūlymų nėra. Dabar, kolegos, mums reikia apsitarti. Pirmasis pasiūlymas J. Razmos dėl 1-11 klausimo, Seimo nutarimo. Norėčiau priminti, kad Seimo nutarimo, manau, gimimas, tai galėtų pasakyti ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė iniciatorė... Buvo vadovautasi Europos teisės departamento pasiūlymu, kuriame kaip tik ir buvo atkreiptas dėmesys, kad atskirame teisės akte – rezoliucijoje ar nutarime – turėtų būti tai, kas yra siūloma šiame nutarime. Bet jūsų valia, mielieji kolegos, apsispręsti dėl J. Razmos teisėto siūlymo išbraukti iš darbotvarkės 1-11a.

Balsuojame. Už balsuoja tie, kurie mano, kad reikia išbraukti, prieš arba susilaiko turintys kitą nuomonę.

Iš viso balsavo 106 Seimo nariai: už – 38, prieš – 57, susilaikė 11. Šis nutarimas lieka darbotvarkėje.

Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu buvo pateiktas pasiūlymas dėl 2-9 darbotvarkės klausimo – Klimato kaitos valdymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1945 išbraukimo iš darbotvarkės.

Prašom apsispręsti ir balsuoti, kas pritariate pasiūlymui Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą išbraukti iš darbotvarkės.

Balsavo 105 Seimo nariai: už išbraukimą – 42, prieš – 48, susilaikė 15. Įstatymo projektas, darbotvarkės 2-9 klausimas, lieka.

Daugiau pasiūlymų nebuvo. Gerbiamieji kolegos, ar galime pritari bendru sutarimu darbotvarkėi ir ją patvirtinti? Galime. Dėkoju.

10.28 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 57 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1631(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 57 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1631(2). Priėmimas. Noriu informuoti, kad pasiūlymų nebuvo gauta. Teisės departamentas pastabų neturi. Tad norime vykdyti priėmimą.

Pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime. 3 straipsnį galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Už – M. Majauskas.

Mielieji kolegos, jeigu būtų galima paprašyti daugiau dėmesio ir tylos, būčiau labai jums dėkinga. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų labai svarbus įstatymo projektas. Paremdamas jį, norėčiau atkreipti dėmesį – Rusijos skiriami resursai ne kinetinėms operacijoms, t. y. kibernetinėms atakoms, agentams verbuoti, informacijai rinkti, žvalgybai. Lietuvos vykdoma žvalgyba yra viena svarbiausių sričių ir padidintas finansavimas darbuotojų algoms didins profesijos konkurencingumą, padės pritraukti naujų žmonių, išspręs tarp pareigų susidariusią finansinę nelygybę.

Taigi kviečiu paremti šį svarbų įstatymo projektą. Aš suprantu, kad kritikai kalba apie tai, kad jūsai yra šiek tiek išimtas iš konteksto, žiūrint į visą valstybės tarnybą ir statutinę tarnybą, bet man atrodo, kad tai yra be galo svarbi sritis, ir turime jį paremti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Sysas – nuomonė prieš. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Mielieji kolegos, turbūt aš pakartosiu, kodėl pasisakau prieš. Ne todėl, kad aš nenorėčiau, kad dirbantys žvalgyboje, krašto apsaugoje ar šioje tarnyboje gautų didesnius atlyginimus. Aš manau, kad šiandien nusipelno didesnių atlyginimų labai daug žmonių. Man nepatinka, kad mes visiškai nesistemiškai žiūrime į šitą dalyką. Mes visiškai išbalansavome darbo apmokėjimo tvarką, todėl nenuostabu, kad mūsų biuro vadovas arba biuro darbuotojas, kuris reniga įstatymus, gaus kaip žvalgybos jaunesnysis specialistas.

Mes norime įstatymų kokybės, mes norime, kad mus gerbtų ir mylėtų tauta, bet jeigu mes tokiais sprendimais nuvertiname mūsų darbuotojų darbo indėlių, aš jau nekalbu apie Seimo na-

rius, kurių darbo apmokėjimo lygis tampa kaip departamento direktoriaus, kažkas šioje karalystėje negerai. Todėl sveikinu, kad dauguma nutarė padidinti žmonėms „su šautuvais“ atlyginimus, bet tai ne tas kelias, kuriuo reiktų eiti. Lietuvoje yra labai daug... Štai vakar Socialinių reikalų ir darbo komitete svarstėme socialinių darbuotojų atlyginimus, net jų atlyginimai 25–30 % mažesni už švietimo ir sveikatos srities atlyginimus, bet jeigu mes lyginame ir sveikatos su šiais pareigūnais, tai daugiau kaip trigubai, trigubai mažesni. Kur mes einame? Mes niekad nesugebėsime šitiems žmonėms, kurie kasdien dirba sveikatos... gelbėja žmones, moko mūsų vaikus, mokėti padorių atlyginimų, juo labiau kad pristatyta mokesčių reforma, kuriai pinigai iš kažkur neauga. Todėl aš pasisakau prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, mes vėl girdime iš socialdemokratų pusės bandymą supriešinti mūsų nacionalinio saugumo reikalus su kitomis sritimis. Tai yra tokie sistemingi bandymai ir aš tikiu, kad mums užteks išminties ir vienybės nepasiduoti šitiems bandymams. Iš tikrųjų mūsų socdemų retorika jau panašėja į Europos komunistų, aš manau, tegul jie su ta retorika čia ir lieka. Mes kalbame apie nacionalinį saugumą, apie mūsų nacionalinio saugumo interesus ir žmones, kurie dirba šioje srityje. Tai yra tikrai hierarchijos interesų viršūnėje esantis sektorius, todėl aš siūlau visiems gražiai, vieningai pritarti šiam įstatymo projektui ir nepasiduoti visiems tiems supriešinimams. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – A. Maldeikienė. Prašau, kolege.

A. MALDEIKIENĖ (*MSNG*). Sulyginimai elementaraus reikalavimo, kad būtų laikomasi elementarios logikos valstybėje, su kokiais nors komunistuojančiais Europos Sąjungos veikėjais yra mažų mažiausiai nekorektiški. Nacionaliniam šios valstybės saugumui tie žmonės, kurie padeda neįgaliesiems, socialiniai darbuotojai, mokytojai, gydytojai yra lygiai taip pat svarbūs ir kartais daug svarbesni. Reikia mažiau žvalgybininkų toms šalims, kurios turi daugiau smegenų. Pats faktas, kad Seimo narys leidžia sau šitaip kalbėti Seimo salėje, absoliučiai be jokios logikos, aš čia konkrečiu atveju turiu galvoje poną L. Kasčiūną, jau rodo, kad tikrai su šitos šalies nacionaliniu saugumu yra blogai ir žvalgyba nepadės. Kagėbistai gaudavo dideles algas prie sovietų, bet jos vis tiek neliko. Gal vis dėlto reikia laikytis logikos. Visos sritys yra visuomenei svarbios, valstybė yra padaryta ne iš pareigūnų, karininkų, dar ko nors, jina padaryta iš įvairiausių žmonių ir jų darbas turi būti gerbiamas.

Pono A. Syso komentaras apie tai, kad Seimo darbuotojai gauna iš tikrųjų juokingas algas pagal kompetencijas, yra mažų mažiausiai garbingas. Ir aš sau leisiu pasakyti, kad tie Seimo nariai, kurie neturi gėdos ir dvasios žiūrėti savo darbuotojams, kurie padeda jiems ruošti įstatymus, į akis ir labiau rūpinasi žvalgybininkais negu mokslininkais, iš tikrųjų kartais labai pasiaukojusiais žmonėmis, kurie čia, Seime, padeda mums ruošti įstatymus, yra mažų mažiausiai gėdinga. Jeigu kalbėtume apie supriešinimą, supriešinimas ne šitoje vietoje, kur mato ponas L. Kasčiūnas. Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. T. Tomilinas – nuomonė už.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kitaip negu kolega L. Kasčiūnas, aš tikrai nemoralizuosiu ir pabandyčiau pasisakyti už projektą iš socialinio taško, iš socialinės politikos pozicijos. Aš raginu balsuoti už šitą įstatymą dėl dviejų pagrindinių priežasčių.

Visų pirma, kai mes kalbame apie atlyginimų priedą, priklausantį nuo rezultatų, nuo tam tikrų žirklių, kai mes leidžiame, suteikiame daugiau laisvės pačiai įstaigai ir sistemai motyvuoti savo žmones, mes kalbame apie tam tikrą socialinę inovaciją. Jeigu ji pasitvirtintų čia, mes ją galėtume taikyti ir kitose srityse.

Gerbiamasis kolega A. Sysas minėjo, kad mes griauiname kažkokią sistemą ar struktūrą. Bet iš tikrųjų tai nebuvo sistema. Atlyginimų politika prieš... sakykime, ankstesnė atlyginimų politika, akivaizdu, nebuvo sėkminga, žiūrint bendrąją prasmę į emigracijos srautus, ypač kvalifikuotų specialistų bėgimą arba išėjimą į privatų verslą. Buvo iš esmės išaldymas ir stagnacija buvusi atlyginimų politika.

Atlyginimai niekada neaugs tiesiaja visiems viešojo sektoriaus atstovams. Tai visada bus spiralė. Vieni padaro namų darbus, sugalvoja tam tikrus naujus mechanizmus, kaip aš vadinu – socialines inovacijas, ir taip jų atlyginimai pradeda augti. Tada iš paskos eina kiti atstovai. Atlyginimai yra dinamiška politika iš esmės.

Pateiksiu socialinių darbuotojų pavyzdį. Mes kaip tik vakar, pritariu ponui A. Sysui, nagrinėjome tą situaciją. Socialinių darbuotojų, priklausančių ministerijos pavaldumui, atlyginimai paauogo, iš karto susitvarkė, kai kurios savivaldybės pakėlė savo darbuotojams. Taip, mes turime turėti pavyzdžių, gerų pavyzdžių, gerų atlyginimų augimo pavyzdžių.

PIRMININKĖ. Laikas. Ačiū už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū. Tikrai noriu pasakyti, kad esu prieš šį įstatymą dėl tos priežasties, kad yra netvarka mūsų viešojo sektoriaus darbo apmokėjimo sistemoje iki šiol. Ši Vyriausybė imasi spręsti klausimus pirmiausia statutinių organizacijų. Nors aš tikrai suprantu, kad žvalgyba yra išskirtinė sritis, ten yra tikrai labai daug specifikos, Lietuvoje yra grėsmių ir atsirado naujos rizikos dėl mūsų geopolitinės situacijos, vis dėlto galvoju, kad negali būti taip supriešinami žmonės Lietuvoje.

Mes vis dėlto, galvodami apie tai, kaip padidinti prokurorų, žvalgybininkų atlyginimus, tikrai pamirštame tą žmogų, kuriam bazinį dydį sugebėjome padidinti labai labai mažai, tiek, kad žmonės negali turėti normalių, realių planuojamų pajamų, iš kurių galėtų oriai gyventi. Tiesiog gėda jiems į akis pažiūrėti. Tiems, apie kuriuos kalbame: kultūros darbuotojai, socialiniai darbuotojai, bibliotekininkai, galų gale medikai. Staiga mes prokurorams randame pinigų, randame žvalgybininkams, su didžiausia pagarba jiems.

Bet tikrai prieš sistemos nesukūrimą iš esmės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Man gaila, kad kolega A. Sysas pakalbėjo, paskui pasigriebė telefonu ir negirdėjo, kas apie jį šnekama. O šnekama buvo gal ir ne visai korektiškų dalykų. Tačiau aš nepritariu ponui A. Sysui, kai jis sako, kad nesistemiškai žiūrime. Arba, kitaip pasakius, pritariu, tačiau kur buvo buvę valdantieji ketverius metus, kad taip ir nesugebėjo sukurti sistemiško požiūrio į atlyginimų kėlimą. Todėl šiandien kiekvieną kartą A. Sysas turi argumentą, kad nesistemiškai žiūrime, bet kas dėl to kaltas, čia reiktų atskirai kalbėti. Manau, kad mes dabar turime sistemiškai pažiūrėti į iškilusią teisėsaugos ir panašias funkcijas vykdančių žmonių problemą. Štai žvalgybos pareigūnai liko tie paskutiniai, kurie prie lovio paskutiniai, ar ne? Prisiminkime, kad dar gruodžio mėnesį ir prokuratūros, ir STT pareigūnams buvo rasta galimybių pakelti atlyginimus, o staiga prisiminėme ir šituos. Aš esu už tai, kad pakeltume, tuo labiau kad aš matau labai racionalių pagrindų, kurie yra numatyti įstatyme arba slypi už įstatymo. Jeigu iki šiol pagal tvarką numatyta, kad kur kas didesnis, dvigubai didesnis, priedas yra mokamas už stažą negu priedas už rangą ar laipsnį, tai dabar, priėmus šitą įstatymą, tai taptų vienu koeficientu tiek už stažą, tiek už rangą ar laipsnį pridedant. Kitaip sakant, motyvuojama dėl kokybės, o ne paties buvimo ilgalaikėje tarnyboje. Keliems procentams Antrojo operatyvinių tarnybų departamento pareigūnų – dar priedas iki 50 % už ypatingas sąlygas. Mes turime vertinti savo geriausius kadrus, geriausius specialistus, aš pasisakau už.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų pasinaudojau galimybe, kad galėčiau pasisakyti už, nes kitaip neturėjau kaip...

PIRMININKĖ. Ne, kolega, gudrauti neleisime. Nepykite, bet jeigu jūsų nuomonė už, tai gudrauti neleisime. Daugiau norinčių kalbėti nėra. (*Balsai salėje*)

Balsuojame ir netriukšmaujame. Patikėkite, triukšmas didžiulis.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 95, prieš – 3, susilaikė 5. Žvalgybos įstatymą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

R. Šarknickas, kuris buvo pavadintas gudrautoju.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Visų pirma, atsiprašau, bet aš išmokau iš senbuvių šiek tiek pagudrauti, kad galėčiau pasisakyti. Aš norėjau pritarti poniai Seimo narei A. Maldeikienei dėl vieno dalyko, kad mes iš tikrųjų negerbiame savo padėjėjų, kurie turi pusę Seimo nario mandato, nes dirba su teisėkūra. Kai vidaus reikalų ministras paskelbė, kad nuo 5,3 koeficiento yra padėjėjams keliami tik iki 5,7 koeficiento, lyginant su savivaldybių merais, merų spaudos atstovais, kurie per mėnesį padaro tik vieną, du pranešimus, tai yra neadekvatu ir negarbinga. Jiems koeficientas keliamas iki devynių, o mūsų patarėjai, kurie dirba su teisėkūra, viso labo...

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, mes siūlome... Jau yra pasiūlymas pateiktas, taip.

PIRMININKĖ. Jūsų replika po balsavimo išgirsta. Gerbiamas S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Labai su dideliu entuziazmu pritariu šitai iniciatyvai. Čia tikrai visi palaikysime. Taigi siūlykite, oficialiai registruokite ir pirmyn. Tikrai mūsų padėjėjai nusipelnė daugiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – A. Maldeikiene.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Kadangi jau ta mano pavardė buvo paminėta, aš norėčiau visiško aiškumo. Mūsų padėjėjai iš tikrųjų yra politinio pasitikėjimo pareigūnai, jie žino, ką daro. Aš kalbėjau ne apie juos. Aš kalbėjau apie Seimo kanceliarijos darbuotojus, kurių kompetencijos yra labai didelės, kurie vadovauja didžiuliams skyriams, kas ministerijoje iš esmės būtų departamentas, ir gauna apgailėtinas algas. Dar galite paimti savo tris padėjėjus, padalinti po du, gaus devyni į rankas, ir nieko tragiško nebus. Nereikia tiesiog turėti milijono padėjėjų, kad už jus tekstus rašytų, patys turite mokėti rašyti, bet logika, kad Seimo kanceliarijos darbuotojai yra nužeminti iki nežinau kokio lygio, yra košmaras.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replikas išgirdome.

10.44 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 3, 4 straipsnių ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1632(2) (priėmimas)

Dabar mūsų darbotvarkės 1-3b klausimas – Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 3, 4 straipsnių ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1632(2). Pasiūlymų nebuvo gauta. Teisės departamentas pasakė, kad pastabų neturi.

Pastraipsniui. 1 straipsnis.

Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Galime priimti? Galime. 3 straipsnis. Galime priimti? Priimta. 4 straipsnis. Galime priimti? Priimta. 5 straipsnis. Galime priimti? Priimta.

Gerbiamieji kolegos, nuomonė – už, nuomonė – prieš priėmimo metu, t. y. keturi – už, keturi – prieš. R. J. Dagys kalba ir sako nuomonę už.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, turbūt kai mes diskutuojame tokiu atlyginimų klausimu ir prieš tai svarstytais įstatymų klausimais, tai būtų gerai, kad mes visą laiką būtume nuoseklūs. Todėl aš turbūt iš socialdemokratų priimu tik A. Syso nuoseklią poziciją, kuris visą laiką taip ir balsavo, nepriklausomai nuo to, kaip buvo visais laikais, už vieningą sistemą. Deja, kiti socialdemokratai kaip tik išbalansavo šią sistemą. Nenorėčiau, kad jie dabar būtų kovotojai už lygybę. Tai vienas argumentas.

Kitas dalykas, sistema jau visiškai išbalansuota. Ją, kaip aš supratau iš pono T. Tomilino, žadama ir toliau išbalansuoti. Mes apie kokią nors sistemą net ir galvoti negalime. Aš dabar žiūriu į šią įstatymą, lyginu su kitais įstatymais, kokius mes dabar turime. Dalies statutinių pareigūnų mes sutvarkėme, jeigu nesutvarkome šitos dalies, tiesiog iš žvalgybos pereis tarnauti į kitus padalinius. Mes turime suvienodinti apmokėjimo sąlygas, kitaip bus tiesiog žmonių pabėgimas.

Jeigu mes lyginame pačią šią tvarką su siūlomu Valstybės tarnybos įstatymu arba, tiksliau, tarnavimo viršininkui įstatymu, tai pagal šį įstatymą statutinėje tarnyboje priklausomybės nuo viršininko yra daug mažiau, šakutės yra daug mažesnės, kelis kartus, nei siūloma aname, nors turėtų būti priešingai. Patys suprantate, kad statutinė tarnyba yra hierarchinė tarnyba, o valstybės

tarnybai siūlomas priešingas variantas. Lyginant su tuo, kas pasiūlyta, čia yra kone idealus įstatymas. Vienas iš tų argumentų, aš manau, kad reikėtų juos sulyginti, įvesti tam tikrą tvarką, bet tikrai atlyginimų disproporcijos, apie ką A. Maldeikienė ir kiti kalba, yra akivaizdžios. „Sodros“ direktoriaus atlyginimas...

PIRMININKĖ. Laikas jau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). ...yra vyriausiojo specialisto lygio, nors tai yra kelių milijardų institucija, nuo kurios priklauso socialinis stabilumas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Sysas, bet jo nematau salėje. Nuomonė už – V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, aš norėčiau šiek tiek galbūt paaiškinti situaciją, tai nėra koks nors epizodinis sprendimas, apie kurį mes šnekėjome. Pirmas dalykas, šitas sprendimas įgyvendina mūsų visų nacionalinį susitarimą stiprinti krašto apsaugos sistemą. Žvalgyba, Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas yra krašto apsaugos sistemos dalis. VSD nėra dalis, bet tai yra susiję su nacionalinio saugumo užtikrinimu.

Antra. Aš poniai A. Maldeikienei norėčiau pasakyti, ponui A. Sysui, kad tai nėra žmonės su šautuvu. Žvalgybos pareigūnai rūpinasi ne tik kariniais dalykais, bet yra ir ekonominis saugumas, visuomeniniai procesai, kitaip tariant, žvalgybos pareigūnai pagal Žvalgybos įstatymą padeda sprendimų priėmėjams, užtikrinantiems nacionalinį saugumą, priimti sprendimus, teikia informaciją, kuri svarbi priimant tuos sprendimus, ir, ponia Maldeikiene, aš tikrai jus labai gerbiu ir... (*Balsai salėje*) Taip, bet jūs turite... Noriu pasakyti vieną dalyką, kad Seimas yra ta institucija, kuri privalo užtikrinti nacionalinį saugumą pagal įstatymus, ir yra ta institucija, kuri formuluoja užduotis. Jūs galite įsitraukti į užduočių žvalgybai formulavimą.

Trečias dalykas dėl Seimo biurų. Teisingai, bet, kolegos, gal nustokime plepėti, yra Valstybės tarnybos įstatymo projektas, registruokime pasiūlymus, nes iš tikrųjų biurų patarėjų algos yra apgailėtinos, ir registruokime visi kartu, ir priimkime, išspręskime tą problemą sistemiškai. Tiesiog norėčiau pakviesti balsuoti už ir tęsti tą nuoseklią politiką stiprinant krašto saugumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi dabar vyksta nuomonių sakymo procedūra ir po to balsavimas, tai replikai žodį po balsavimo suteiksiu... (*Balsai salėje*) T. Tomilinas – nuomonė už. Aš labai atsiprašau, turime veikti pagal Statutą. T. Tomilinas – nuomonė už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, šis įstatymas tiesiogiai susijęs su ką tik priimtu Žvalgybos įstatymu, tai aš visus raginu balsuoti už.

Ir tiesiog norėčiau atsakyti argumentuodamas ponui Nagliui. Aš jį labai gerbiu ir jo nuoseklumą, ir pono A. Syso nuoseklumą dėl atlyginimų, bet... Taip, yra labai gėda dirbti Seimo nariu, kai tavo padėjėjas uždirba keturis kartus mažiau, tai iš tikrųjų gėda. Mes turime tai per šią kadenciją išspręsti. Tačiau jūsų siūlomas kelias stagnuoti, įšaldyti esamą sistemą, arba, tiksliau, sistemos nebuvimą, kaip tik ir veda prie to, kad mes ir baigsime kadenciją su keturis kartus didesniu atlyginimu negu mūsų padėjėjų. Vakarų Europoje normalu yra dvigubai didesnis Seimo nario atlyginimas negu jo padėjėjo, bet ne keturis.

Vienu iš pavyzdžių mes ir siūlome išlipti iš tos stagnacijos per tam tikras inovacijas atlyginimų politikoje, galų gale per vienos ar kitos srities sveiką konkurenciją. Valstybės tarnybos įstatymas, kaip sakė V. Bakas, tik ateina į Seimą. Aš tikrai taip pat kaip ir R. J. Dagys turiu dėl jo pastabų ir mes galime jį taisyti. Tiesiog nedarykime iš Žvalgybos įstatymo priėmimo paskutinės lemiamos diskusijos dėl atlyginimų politikos. Tikrai niekas negriauna neegzistuojančios blogos sistemos, kitaip tariant, griaua, bet ta sistema yra bloga. Jūs patys konstatuojate, vadinasi, patys sau prieštaraujate. Jeigu atlyginimų sistema yra bloga, tai ką galima čia sugriauti? Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kiekviena valdžia, sena ar nauja, visada stengiasi ką nors gero padaryti, kad paskui po kadencijos pasisakytų apie savo gerus darbus. Galvojant apie A. Syso pasisakymus, kad visiems arba niekam, manau, tai neteisingas kelias, nes valstybė nėra tokia stipri, kad visiems iš karto pagerintų tas sąlygas. Taigi, aš manau, yra visai teisingas kelias eiti atskirais segmentais, jeigu valstybės biudžetas tą gali atlaikyti ir pakelti. Žingsnis po žingsnio, aš manau, visiems ateis eilė ir pagaliau visi bus patenkinti. Taigi siūlau pritarti šitam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Prašome balsuoti, priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 99, prieš – 2, susilaikė 4. Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dabar replika po balsavimo – A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (*MSNG*). Aš norėčiau V. Bakui ir šiaip visiems priminti labai gerus V. Čerčio žodžius. Kai prasidėjus Antrajam pasauliniam karui buvo nutarta sumažinti biudžeto išlaidas kultūrai ir atiduoti karui, jis pasakė: „Ne visai suprantu, ką jūs sugalvojote, nes ką gins šita kariuomenė, jeigu nebus kultūros?“ Tai, man atrodo, yra frazė, nuo kurios šiaip prasideda valstybių statyba. Nereikia žvalgybos, kai valstybėje labai stiprios institucijos. Lietuvoje absurdiškai ant kiekvieno kampo dėl to, kad institucijos silpnos, ir tada reikia vis daugiau ir daugiau žvalgybos. Visą reiką reikia daryti logiškai, protingai ir aiškiai žinoti prioritetus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Aš tikrai sveikinu gerbiamojo kolegos T. Tomilino nusiteikimą taisyti Valstybės tarnybos įstatymą. Tikėkimės, kad tai yra ne trumpalaikis nusiteikimas, o mes tai ir darysime, nes įstatymas pateiktas. Bet jūsų logika yra ganėtinai pažeidžiama, nes mes kalbame apie Žvalgybos įstatymą, tai yra maža dalelytė pinigų prasme. Tai yra lygiai tas pats, jeigu mes nusprendžiame rekonstruoti sodybą, ją rekonstruojame, bet užsiimame tik vienu vartelių perdažymu. Nes valstybės tarnyba yra kur kas daugiau kainuojantis dalykas negu Žvalgybos įstatymas. Tas nusiteikimas perdažyti vartelius nebūtinai taps noru remontuoti patį pastatą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos.

10.55 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1709(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-4 klausimas – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1709(2). Pasiūlymų nebuvo gauta. Teisės departamento nuomonė yra išsakyta ir pasiūlymų nėra. Norinčių kalbėti taip pat nėra.

Pastrapsniui. Yra vienas straipsnis. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 99, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1709(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.56 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vengrijos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1667(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vengrijos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1667(2). Svarstymas. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją M. Puidoką.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Iš tiesų Vengrija yra tiek Europos Sąjungos, tiek NATO narė. Tokie susitarimai yra reikalingi tam, kad būtų galima apsikeisti įslaptinta informacija. Tai yra standartiniai... Todėl kviečiu kolegas juos palaikyti. O šiuo atveju Užsienio reikalų komitete šiam nutarimui buvo pritarta bendru sutarimu. Komiteto sprendimas yra pritariti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų, kaip jau ir minėjau, nėra gauta.

Po svarstymo nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu.

Skelbiame priėmimą. Pastraipsniui. Yra vienas straipsnis. Galime jam pritarti? Nuomonės už, nuomonės prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: visi 88 vienbalsiai pritarė, kad įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1667(2)) būtų priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Kroatijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl išlaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1672(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Kroatijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl išlaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1672(2). Kviečiu M. Puidoką – Užsienio reikalų komiteto pranešėją. Svarstymas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Įstatymo projektas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Kroatijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl išlaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ yra analogiškas kaip ir tas, dėl kurio ką tik balsavome, tikrai buvo balsuota dėl kitos mūsų šalies partnerės – Vengrijos. Kroatija taip pat yra tiek NATO, tiek Europos Sąjungos narė. Todėl kviesčiau šiam projektui pritarti.

Komiteto sprendimas – taip pat pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu. Jokių siūlymų nebuvo gauta.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Pasiūlymų nebuvo gauta. Norintys dalyvauti diskusijoje neužsirašė.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime priimti?

Dėl viso įstatymo projekto norintys kalbėti... Noro nepareiškė nė vienas Seimo narys. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Skelbiu balsavimo rezultatus: balsavo 99 Seimo nariai, visi 99 Seimo nariai vienbalsiai pritarė ratifikavimo įstatymui (projektui Nr. XIIIIP-1672(2)). (*Gongas*)

11.01 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1513(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1513(3). Gerbiamieji kolegos, prisimenate, praėjusiame posėdyje buvo iškeltos abejonės dėl pranešėjo. Etikos ir procedūrų komisija atkreipė dėmesį ir išsiaiškino, tad aš prašau, Rita Tamašuniene, Etikos ir procedūrų komisijos pirmininke, gal jūs galėtumėte informuoti Seimą, ar mes čia neturime kokių nors abejonių. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip, buvo gautas pranešimas, kad galimai A. Palionis galėjo turėti viešųjų ir privačių interesų konfliktą dėl sesers ir sesers vyro vykdomos veiklos, verslo, bet

Etikos ir procedūrų komisija nustatė, kad buitinės technikos pardavimai nėra susiję su svarstomomis draudimo pataisomis ir to konflikto tiesiog nėra. Tai yra susiję su buitinės technikos garantijomis viso labo, ir tiek. Manome, kad nėra interesų konflikto, ir komisija nusprendė nepradėti tyrimo.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji komisijos pirmininke. Mielieji kolegos, išgirdote, todėl aš kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją A. Palionį, nes yra gauti pasiūlymai ir mums reikia aptarti. Gal tada taip ir sutarkime, kad dėl pirmojo... Nuo 1 iki 33 straipsnio nėra gauta jokių pasiūlymų. Ar galime šiuos straipsnius priimti? (*Balsai salėje*) Galime.

Dėl 33 straipsnio yra gautas Seimo nario S. Jakeliūno pasiūlymas. Reikėtų 29 Seimo narių, pritariančių S. Jakeliūno pasiūlymui, kuriam, beje, komitetas nepritarė. Prašysime... Ar nėra gerbiamojo pranešėjo? (*Balsai salėje*) Ar Seimas sutiktų, kad komiteto pirmininkas... komiteto pranešėjas kartu galėtų pristatyti, nes nėra pranešėjo, ir mes sutartume, kad visiems pasiūlymams, neprašant balsuoti, tiesiog pritariam ir leidžiam juos pateikti? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Taip bus greičiau ir mes operatyviau dirbsime.

Gerbiamasis pranešėju Andriau Palioni, prašau pristatyti, kokį siūlymą teikia S. Jakeliūnas.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. S. Jakeliūnas siūlė 33 straipsnyje išbraukti žodžius „ar kitaip informuoti apie jas“. Grynai iš lituanistinio supratimo, nes nėra aišku, kas tas „jas“, pasiūlymo esmė ir yra išbraukti neaiškumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė?

A. PALIONIS (LSDDF). Komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Ir išsakė savo argumentus.

A. PALIONIS (LSDDF). Taip, išsakė argumentus. Argumentai buvo tokie. Jeigu tas pasiūlymas būtų pagal pirminį variantą, kuris buvo pateiktas pateikimo metu, tai būtų aktuli redakcija, bet kadangi svarstymo metu Seimas apsisprendė ir pritarė mano ir V. Ažuolo pasiūlymui, o mes pasiūlėme tokias įstatymo nuostatas, kurios atitinka pačią direktyvą, nepraplečiant jos ribų, tai realiai tas žodis „kitaip informuojant apie jas“ apima investicinius produktus, platinamus draudimo rinkoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už S. Jakeliūno pasiūlymą nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – M. Majauskas kalba už S. Jakeliūno pasiūlymą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų šiek tiek keista kalbėti už pasiūlymą komiteto pirmininko, su kuriuo mūsų nuomonės finansų klausimais dažnai skiriasi, bet ši kartą tikrai kviečiu palaikyti, tikrai tai nėra nesvarbus siūlymas.

Gerbiami kolegos, atkreipsiu dėmesį, čia kalbame apie galimybę draudimo brokeriui reklamuotis kaip nepriklausomam. Ar draudimo brokeriai gali save vadinti nepriklausomais, jeigu jie iš draudimo bendrovės gauna pajamų? Čia S. Jakeliūno labai svarbus ir prasmingas siūlymas išbraukti galimybę draudimo brokeriams reklamuotis kaip nepriklausomiems, jeigu jie iš draudimo bendrovės gauna pajamų.

Žinodami priešistores Lietuvos finansų rinkos, kai kai kurios finansų institucijos reklamavo labai agresyviai savo produktus ir vartotojai ne visuomet iki galo žinodavo arba galėdavo priimti pasvertus sprendimus, vis dėlto norime priimti sprendimą, jog agresyvi reklama būtų apribota.

Taigi pakartojau: jog draudimo brokeriai, kurie gauna pajamų iš draudimo bendrovės, negalėtų reklamuotis kaip nepriklausomi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš S. Jakeliūno pasiūlymą. Kalba V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, mieli kolegos, direktyvoje yra numatyta, kad tik platinant investicinius produktus to nebūtų galima naudoti. O jeigu mes pritarėtume šiam pasiūlymui, būtume Europoje vieninteliai, kurie įvestume tokį griežtą reguliavimą. Akivaizdus pavyzdys, kad netgi negalėtų sakyti, kad draudimo brokeris nepriklauso vienai draudimo bendrovei, o atstovauja daug bendrovių. Siūlau nepalaikyti to.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, balsuojame dėl S. Jakeliūno pasiūlymo, kuriam pagrindinis Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė. (*Balsai salėje*) Balsuojame už pasiūlymą, kaip ir visada.

Balsavimo rezultatai. Balsavo 99 Seimo nariai: už – 50, prieš – 6, susilaikė 43. Pasiūlymui nepritarta. Atsiprašau, pritarta vieno balso persvara.

Dėl viso straipsnio su S. Jakeliūno... Jau tokią nuomonę Seimas išsakė. Su S. Jakeliūno pasiūlymu galime priimti visą straipsnį? Galime.

Gerbiami kolegos, nuo 34 iki 43 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime šiuos visus straipsnius priimti? Galime.

Dėl 44 straipsnio buvo gautas R. Budbergytės pasiūlymas. Kaip ir sutarėme, leisime pristatyti kolegoms. Gerbiamoji Rasa Budbergyte, neprašydami 29 jus palaikančiųjų, leidžiame ir prašome pristatyti savo pasiūlymą dėl 43 straipsnio.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Aš siūlau įtvirtinti įstatyme tokį reguliavimą, kuris leistų priežiūros institucijai – Lietuvos bankui parinkti asmenį, kuris užsiimtų kvalifikacijos kėlimo reikalais draudimo brokerių veiklos. Tokiu atveju tuo asmeniu galėtų būti išrinktas ir tretysis asmuo, kuris yra ne Draudimo brokerių rūmai, tačiau taip pat ir Draudimo brokerių rūmai, kurie, šiuo metu nustatyta projekte, bus ta institucija, kuri tikrins tą kvalifikaciją, galės vykdyti kvalifikacijos tikrinimą.

Pasiūlymo esmė yra neeliminuoti Lietuvos banko kaip priežiūros institucijos, nes draudimo brokeriams, kadangi jie negali dirbti individualiai, o dirba tik per įmones, yra rizika, kad Lietuvos bankas, nedalyvaudamas šitoje procedūroje, neturės svertų iš tiesų padėti. Brokeriai šiuo metu tikrai labai išgyvena ir bijo būti kokiu nors būdu, piktnaudžiavimo būdu eliminuoti, ypač smulkieji brokeriai, smulkiosios brokerių draudimo įmonės, ir kad ta pusiausvyra, kuri yra gana trapi tarp stambių draudimo brokerių įmonių ir tarp vidutinių ir smulkių draudimo brokerių įmonių, gali būti dėl to ir pažeista, nes būtent Lietuvos bankas kaip ir nusišalina nuo visos šitos sistemos.

Dar norėčiau tikrai priminti tai, kad vis dėlto nuo to, kokią mes sukuriame kvalifikacijos kėlimo sistemą, priklauso ir apskritai teikiamų produktų ir paslaugų kokybė, tačiau taip pat priklauso ir kaina, kokią mokės vartotojas už tą produktą ir paslaugą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas nepritarė. Noriu atkreipti dėmesį, kad Draudimo brokerių rūmai jau daugiau kaip 10 metų rengia kvalifikacijos kėlimo kursus, o egzaminavimą atlikdavo Lietuvos bankas. Kadangi visų brokerių narystė yra privaloma Draudimo brokerių rūmuose, yra banko siūlymas, kad ir egzaminavimą atliktų Draudimo brokerių rūmai, pasitelkę trečiuosius asmenis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas A. Kirkutis.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Dėl praeito balsavimo. Aš noriu atsiprašyti – ne tą mygtuką paspaudžiau. Jeigu būtų galima pakartoti.

PIRMININKĖ. Bet jau mes Seime pritarėme, kad... Ir tikriausiai negalėsime grįžti atgal. (*Balsai salėje*)

Nuomonė prieš pateiktą pasiūlymą – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų gerbiamos Rasos iškeltas klausimas yra svarbus, bet jis iš esmės sustabdytų, aš sakyčiau, viso įstatymo paketo ėjimą, nes jis ką daro? Nustato draudimo brokerių egzaminavimo konkurenciją. Dabar įsivaizduokime, jeigu, tarkim, vairuotojo teises galėtume laikyti skirtingose institucijose ir leistume, kas nori, siūlyti organizuoti vairuotojų egzaminus. Tokia konkurencija mažintų kartelę. Mokytis gali bet kur, bet egzaminą organizuoja policija. Šitoje situacijoje mes siūlome lygiai tą patį dalyką, t. y. Vyriausybė, Finansų ministerija, Lietuvos bankas sako, kad viena institucija turi organizuoti egzaminus, t. y. Draudimo brokerių rūmai, o jeigu būtų konkurencija organizuojant egzaminus, kartelė būtų nuleista, dėl to kristų draudimo brokerių kvalifikacija ir dėl to nukentėtų vartotojai. Todėl kviečiu nepritarti šiam siūlymui ir pritari komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Norinčių kalbėti už pasiūlymą nematau.

Gerbiamieji, balsuojame dėl kolegės R. Budbergytės pasiūlymo dėl 44 straipsnio.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 16, prieš – 24, susilaikė 49. R. Budbergytės pasiūlymui nepritarta.

Dabar visą 44 straipsnį galime priimti? Galime priimti su tokia redakcija, kokią parengė komitetas.

45 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta.

Dėl 46 straipsnio gautas R. Budbergytės pasiūlymas. Prašom, kolege, pristatyti.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDDP*). Labai ačiū. Taip pat aš siūlau patikslinti ir šį straipsnį, kad Draudimo brokerių rūmų daugumai būtų užkirstas kelias manipuliuoti grėsme brokeriams netekti privalomos narystės Draudimo brokerių rūmuose ir taip prarasti galimybę dirbti brokerio darbą. Panaikinti brokerio licenciją pagal siūlymą galėtų, kaip ir dabar yra numatyta, priežiūros institucija, o ne brokeris būtų laisvai pašalinamas iš Draudimo brokerių rūmų.

PIRMININKĖ. Prašome komiteto...

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas nepritarė. Privalomoji draudimo brokerio narystė Draudimo brokerių rūmuose yra susijusi su siekiu užtikrinti vienodą ar aukštą visų draudimo brokerių kompetenciją, efektyvią bendruomenės savivaldą, tvirtas profesines tradicijas, privalomas dalyvavimas Draudimo brokerių rūmuose leidžia kontroliuoti ir neetiškus ar neatitinkančius įstatymų reikalavimų brokerių veiksmus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš pasiūlymą – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Man atrodo, kad labai svarbi Rasos iškelta diskusija, bet vis dėlto kviečiu palaikyti komiteto nuomonę ir nepritari siūlymui. Keli argumentai kodėl. Žingsnis, kuris yra daromas šiuo įstatymo projektu – iš esmės yra stiprinama draudimo brokerių savivalda. Iki šiol buvo viskas kontroliuojama Lietuvos banko, Lietuvos bankas sako, na, mes turime tam tikras perteklines funkcijas ir turime ryžtis atiduoti draudimo brokerių savivaldai ir pasitikėti ja, bet neturėtume įgyvendinti anarchijos, t. y. kas nori, ką nori, kaip nori, taip daro. Sako, yra Draudimo brokerių rūmai, tai yra asociacija, vienijanti draudimo brokerius, ir jinai turėtų prisiimti atsakomybę. Ta asociacija yra gana kompetentinga, veikia daug metų ir gali įgyvendinti jai pavestus nurodymus. Tai įstatymo įpareigojimas. Šiuo atveju kviečiu nepalaikyti pasiūlymo decentralizuoti ir įvesti tokią lengvą anarchiją, nes vis dėlto draudimo rinka yra labai jautri, labai specializuota ir reikalauja labai aukštos kompetencijos ir kvalifikacijos joje dalyvaujančių. Draudimo brokerių rūmai gali tai užtikrinti.

PIRMININKĖ. Nuomonės už nėra. Prašome balsuoti dėl R. Budbergytės pasiūlymo, kurį ką tik išgirdome, dėl 46 straipsnio.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 21, prieš – 19, susilaikė 55. Pasiūlymui nepritarė. Ar galime, įvertinę nepritartą pasiūlymą, priimti 46 straipsnį? (*Balsai salėje*) Galime.

Pasiūlymų dėl 47 straipsnio ir iki (tuoj atsiverčiame) 85 straipsnio nebuvo gauta. Galime visus šiuos straipsnius priimti? Galime.

Dėl 86 straipsnio buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas. Prašome pakomentuoti.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas atkreipė dėmesį dėl kai kurių straipsnių išgaliojimo datų, tai komitetas pritarė šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė. Taip pat buvo gautas antras Teisės departamento pasiūlymas.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Taip. Buvo gautas dėl 86 straipsnio 2 dalies, kad šio straipsnio nuostata yra tobulintina. Komitetas pritarė ir patobulino, kad Lietuvos bankas ir Draudimo brokerių rūmai.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, ar galime pritari Teisės departamento ir kartu komiteto pasiūlymams? Galime. 86 straipsnį su pasiūlymais galime priimti? Galime priimti. Daugiau pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl viso įstatymo projekto norintys kalbėti už. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, tai iš tiesų subalansuotas įstatymas, kuris yra skirtas daryti du dalykus – tai ginti vartotojų interesus ir kelti paslaugų kokybę. Kaip pasieks tuos kelis dalykus? Pirma, bus griežtinama draudimo produktų reklama. Tai, apie ką kalbėjome, nebus galima kalbėti ir reklamuoti produktų, jog jie yra nepriklausomi, jeigu iš draudimo bendrovės yra gaunamos pajamos. Taip pat bus stiprinama draudimo rinkos savivalda, tam tikros perteklinės funkcijos iš priežiūros institucijų perkeliamos pačiai rinkai reguliuotis. Įtvirtinamas griežtas reikalavimas kelti draudimo paslaugas teikiančių asmenų kvalifikaciją. Tai turėtų didinti ir teikiamų paslaugų kokybę. Taip pat yra labai svarbus momentas: yra lengvinamas pateikimas į brokerių draudimo rinką. Taigi didės konkurencija ir dėl to turėtų mažėti paslaugų kaina.

Penktas dalykas. Bus įtvirtinta pareiga draudikui ar draudimo tarpininkui visais atvejais teikiant draudimo ar draudimo tarpininkavimo paslaugas veikti geriausiomis klientui sąlygomis ir jo interesais. Pakankamai abstraktus ir platus reikalavimas, bet jis labai labai svarbus visai rinkai

užtikrinti, jog iš tiesų vartotojų interesai yra nepažeidžiami, ginami ir atstovaujami tinkamai. Taip pat yra numatomos labai griežtos asmeninės ir organizacijų atsakomybės už įstatymo nuostatų nesilaikymą.

Taigi yra tikrai subalansuotas įstatymo projektas, jįsai buvo rengiamas ne vieną ir ne du mėnesius, išdiskutuotas. Kviečiu jį palaikyti.

PIRMININKĖ. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Gerbiamieji kolegos, kviečiu balsuoti dėl Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 pakeitimo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 89, prieš nėra, susilaikė 3. Draudimo įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas.

11.21 val.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1185(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1185(2). Pranešėjas – Žmogaus teisių komiteto pirmininkas V. Simulikas. Mes aptarsime pasiūlymus.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų. Gal mes taip padarykime. Dėl 1 straipsnio 1 dalies „Įstatymo paskirtis“ pasiūlymų nėra gauta, dėl antro nėra, dėl trečio nėra.

Antrasis skirsnis, 4 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime visus juos priimti? Galime.

Dėl 5 straipsnio „Centro funkcijos“ buvo gautas Seimo narių L. Kasčiūno, R. Morkūnaitės-Mikulėnienės, Ž. Pavilionio pasiūlymas ir Seimo nario L. Kasčiūno pasiūlymas, jie vienodi. Gerbiami kolegos, gal galime sutarti pirmu atveju, kad neprašysime 29 Seimo narių ir leisime visiems pateikti? Tai bus mūsų darbo spartinimas ir tai neprieštaraus mūsų bendram sutarimui, jeigu toks yra. Ačiū.

Kuris galėtų pateikti? L. Kasčiūnas? Prašom, L. Kasčiūnas pateikia savo pasiūlymą dėl 5 straipsnio.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tikrai pritariame pačiam įstatymo projektui, jo patobulinimui, viskas gerai, bet šitoje vietoje mes siūlome dar truputį sustiprinti centro funkcijas, gal net, tiksliau, gražinti tam tikras funkcijas, kurios buvo vykdomos iki 2003 metų ir po to kažkaip keistai buvo išbrauktos iš įstatymo. Tai yra tai, kad centras nustato genocido organizatorius bei vykdytojus ir pateikia medžiagą apie juos, ir inicijuoja baudžiamųjų bylų iškėlimą. Kitaip tariant, ką mes siūlome? Dabar yra taip, kad jeigu prokurorai paprašo informacijos iš centro apie, tarkime, galimus genocido vykdytojus, centras teikia informaciją, kurią turi. Mes siūlome šiek tiek kitokį variantą, tai yra siūlome, kad pats centras...

PIRMININKĖ. Atsiprašome, netyčia išsijungė mikrofonas, tuoj įjungsiu. Prašome tęsti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mes siūlome šiek tiek papildyti tas funkcijas, kad pats centras galėtų inicijuoti bylas, nes iki 2003 metų jis tokią funkciją turėjo, galėjo tuo užsiimti, darė tam tikras ataskaitas. Mes net ir Kovo 11-osios iškilmingo posėdžio metu daug kalbėjome apie tai, kad tų tyrimų trūksta ir istorinis teisingumas dar daug kur yra neatkurtas. Tai darykime, bandykime žengti žingsnius, kad tokie dalykai atsirastų ir kad mes galėtume per tokį įstatymą įpareigoti Genocido centro Specialiųjų tyrimų skyrių tuo užsiimti. Ir manytume, kad tai būtų visai geras sprendimas bandant išjudinti įsisenėjusias problemas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

V. SIMULIK (LVŽSF). Komitete dalyvavo gerbiamasis teikėjas, atstovavo grupei Seimo narių, ir centro direktorė su teisininkais. Centro pozicija – nepritarti šitam. Komitetas išklaušė teisininkų argumentus. Jie nemato galimybės, kad jie būtų baudžiamųjų bylų kėlimo iniciatoriai, nes ikiteisminį tyrimą, visas baudžiamąsias bylas kelia prokuratūra. Ir centro pozicija buvo nepritarti. Komitetas palaikė centro poziciją. Labai atsiprašu gerbiamųjų teikėjų, iniciatyva gera, bet ne tuo adresu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą nėra norinčių kalbėti. Prieš kalba A. Gumuliauskas. Prieš pasiūlymą.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš su kolega Laurynu visą laiką sutinku, šį kartą tikrai prieštarauju. Man taip pat teko bendrauti su Genocido centro kolektyvu ir iš tikrųjų nereikėtų grįžti į tuos senuosius laikus. Jie turi užsiimti tyrimais ir, be abejonės, edukaciniais dalykais. Jeigu tie tyrimai bus platūs ir išsamūs, tada specialiosios institucijos, kurios turi tokią teisę kelti bylas ir panašiai, tikrai gali tais tyrimais pasinaudoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl L. Kasčiūno ir grupės kitų Seimo narių, kurių pasiūlymas vienodas. Balsuojantys už balsuoja už pasiūlymą, balsuojantys prieš balsuoja už komiteto nuomonę ir prieš pasiūlymą.

Balsavo 93 Seimo nariai: už pasiūlymą – 18, prieš – 26, susilaikė 49. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl šito paties straipsnio h dalies yra gautas Seimo narių L. Kasčiūno ir taip pat grupės Seimo narių vienodas pasiūlymas. L. Kasčiūnas pristato?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip. Iš esmės turbūt čia yra...

V. SIMULIK (LVŽSF). Tai susiję.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). ...tos pačios...

PIRMININKĖ. Susiję ir jūs neprašote...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Nebesikartosiu.

V. SIMULIK (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dėl viso šio straipsnio. Visą šį 5 straipsnį galime priimti? Galime priimti.

Dėl 6 straipsnio...

V. SIMULIK (LVŽSF). Atsiprašau, gerbiama pirmininke, bet dėl antros pataisos pritarėme komiteto pozicijai irgi nepritarti?

PIRMININKĖ. Taip.

V. SIMULIK (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Taip. 6 straipsnis. P. Urbšys yra pateikęs pasiūlymą dėl 6 straipsnio 2 dalies. Jo nematau salėje. Gal komiteto pirmininkas?

V. SIMULIK (LVŽSF). Aš pakomentuosiu. Gerbiamas kolega pasiūlė grįžti atgal prie senojo Genocido aukų muziejaus pavadinimo. Buvo darbo grupė, buvo gerbiamo J. Oleko komisija, kuri dirbo. Kartu su Genocido centru priėmė sprendimą – naują pavadinimą. Visi buvo sutarę. Gerbiamas kolega sako: o gal vis dėlto sugrįžtame atgal? Genocido centro vadovybė kartu su teisininkais sakė: mes su tuo nesutinkame. Mes diskutavome pusę metų dėl naujo pavadinimo, kuris atitinka lūkesčius ir tikslus to centro, todėl komitetas palaikė Genocido centro poziciją ir nepritarė gerbiamo P. Urbšio pozicijai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš P. Urbšio pasiūlymą – A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Povilas čia tikrai išreiškė susirūpinimą, kad galbūt mes bijome kalbėti apie lietuvių tautos tragediją, bet truputį čia jis irgi ne visai tuo adresu pasakė, nes to pasiūlymo pakeitimo esmė buvo, kad muziejus iš tikrųjų atitiktų tą turinį, kokį jis turi, nes būtent dabar daugelis žmonių ateina ir ieško kokių nors holokausto ekspozicijų, kurių nėra. Šiuo atveju, man atrodo... Mes tada ir per posėdį bandėme įtikinti gerbiama Povilą. Neįtikinome, bet aš tikrai siūlau palaikyti šiuo atveju ir paties Genocido ir rezistencijos centro muziejaus poziciją, nes tikrai čia... Ir nekaitaloti pavadinimų per dažnai.

V. SIMULIK (LVŽSF). Komitetas pasisakė prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame už P. Urbšio pasiūlymą, jam komitetas nepritarė.

Skelbiame balsavimo rezultatus. Balsavo 90: už pasiūlymą – 14, prieš – 18, susilaikė 58. Pasiūlymui nepritarta. Visą 6 straipsnį, įvertinę jūsų ką tik priimtą poziciją nepritarti P. Urbšio pasiūlymui, galime priimti? Galime.

Dėl 7, 8 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Galima juos priimti? Galime.

Tada visą 1 straipsnį – Lietuvos Respublikos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 naująją redakciją galime priimti? Galime.

Viso įstatymo projekto priėmimo stadija. Nuomonė už, nuomonė prieš. A. Navickas nori kalbėti ir išsakyti nuomonę už. Prašau.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Man atrodo, kad čia iš tikrųjų viskas daugiau mažiau aišku, ir tos pataisos buvo ilgai svarstytos, kaip ir matome, nėra nuomonės prieš. Tik man norisi pabrėžti vieną dalyką – mes vis kalbame ir labai norime turėti išsamius tyrimus, norime net ir sugalvoti naujas užduotis, funkcijas Genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, bet kažkaip užmirštame kalbėti apie esminį dalyką – apie pinigus. Jeigu mes ir toliau galvosime apie Genocido ir rezistencijos tyrimo centrą, mes būtinai turime galvoti apie finansavimo normalizavimą, nes dabar ir viduje žirklys yra nepaprastai nesąmoningas, ir šiaip tikrai, jeigu pasidomėtumėte, atlyginimai yra tokie, kad žmonės ten gerai dirba iš patriotizmo. Jeigu mes norime labai kokybiško funkcijų atlikimo, tikrai turėtume numatyti tenai pokyčius. Bet šitam įstatymui siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš noriu pasakyti, kad reikalai, kuriuos minėjo ponas A. Navickas, juda į priekį. Dėkingas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui, kuris vakar pritarė, kad būtų pakelta centro kategorija iš trečios į antrą, tai jau savaime kyla algos. O, be to, balandžio 25 dieną Valstybės istorinės atminties komisija svarstys genocido veiklos perspektyvas, ir iš tikrųjų prie šito įstatymo mes dar grįšime ne kartą, o šiuo atveju, aš manau, kad išplėstos chronologinės ribos tyrimų, ir tai atitinka tyrinėjimų realybę. Todėl balsuokime už.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Simulikas – nuomonė už.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Mieli kolegos, noriu atkreipti dėmesį, kad, su visa pagarba mūsų jaunų politikų iniciatyvoms, prokuratūra ir kitos institucijos turi atlikti savo darbą. Nenorėkime moksliniam centrui, kuris atlieka analitinį, iš tikrųjų labai svarbų darbą mūsų istorijai analizuodamas įvykius, priežastis, pasekmes, neįpareigokime jų atlikinėti tų dalykų, kurių nereikia. Labai džiaugiuosi, kad jungtinė darbo grupė atrado tą optimalų variantą. Nuoširdžiai noriu palinkėti, kad jiems sektųsi. Labai džiaugiuosi, kad ir pakėlėte atlyginimus, šnekame apie atlyginimus, nes aukštos kvalifikacijos specialistai gauna labai mažus atlyginimus, bėga. Šita institucija yra išskirtinė, nereikia to užmiršti. Labai ačiū visiems už palaikymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dar viena nuomonė už – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau, kolege.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Aš labai norėčiau tikėti, kad ir Vyriausybės atstovai, na, premjeras, matyt, gyvuoju pavidalu negali klausyti šitos diskusijos... Kodėl kelia nerimą klausimai, susiję su Genocido centru, nes premjero sudaryta darbo grupė, kur yra siekis sujungti humanitarinius institutus, savo tarpinėse išvadose nurodė, kad būtų gerai prijungti, kitaip tariant, optimizuoti ir Genocido centrą. Mes puikiai suprantame, kad funkcijos yra skirtingos ir uždaviniai skirtingi, ypač kalbant apie geopolitinį kontekstą, kad Genocido centro išlaikymas ir stiprinimas kaip atskiros institucijos yra labai svarbus. Norėtusi, kad vis dėlto Vyriausybė suprastų šitą skirtumą ir atkreiptų dėmesį į tai, kad mes šiandien priimame įstatymą, ir kad nebūtų tokių samprotavimų, kad štai mes nesame girdėję apie tokį įstatymą Seime, mes dabar imamės iniciatyvos dėl tokio centro optimizavimo kartu su kitais institutais. Tai tiesiog palinkėjimas būtų Vyriausybei, kad labiau būtų ryšys ir sekimas situacijos, kas vyksta Seime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai. Vienbalsiai 95 pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-1185(2)), jį skelbiame priimtą. (*Gongas*)

11.34 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 109¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1416(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9a klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 109¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1416(2).

Priėmimas. V. Vingrienė, Aplinkos apsaugos komitetas. Aptarsime pasiūlymus ir tada pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti. 2 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti. 3 straipsnis. Yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Komitetas apsvarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritari? Galime pritari Teisės departamento pasiūlymui. 3 straipsnį galime priimti? Galime priimti.

4 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonė už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, siūlau balsuoti už. Čia yra perkeliama Europos direktyva ir neturime pagrindo nepritarti šiam įstatymo projektui. Raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: vienbalsiai 97 pritarė. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1416(2) priimtas. (*Gongas*)

11.36 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 308, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 308¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1417(2)ES (priėmimas)

Lydimasis įstatymo projektas – Administracinių nusižengimų kodekso 308, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, kodekso papildymo 308¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1417(2). Pasiūlymų nebuvo gauta. Teisės departamento išvada – pritari.

Pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Galime priimti? Galime. 3 straipsnis. Galime priimti? Galime. 4 straipsnis. Galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: 94 vienbalsiai pritarė Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimui. Skelbiu jį priimtu. (*Gongas*)

11.38 val.

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1515(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1516(2), Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 4, 5, 6 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1818(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1515(2). Svarstymas. Aplinkos apsaugos komiteto išvadą prašome pateikti, gerbiamasis komiteto pirmininke Kęstuti Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 2, susilaikė 1. Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis kolega, jūs pateikėte komiteto išvadą ir dėl lydimųjų įstatymų projektų?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Lydimųjų...

PIRMININKĖ. Gal sutarkime: pateikite išvadą ir dėl lydimųjų ir jums nereikės daugiau eiti į tribūną. O tada pradėsime bendrąją diskusiją.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Dėl lydimųjų lygiai taip pat: už – 6, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bendroji diskusija. Prašome. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, gal kam gali atrodyti keistai, kodėl aš čia dabar noriu pasisakyti dėl įstatymo, susijusio su aplinkos monitoringu. Jeigu tai būtų susiję vien tik su

aplinka, iš tikrųjų aš keistai atrodyčiau, bet mes kalbame apie tos srities valstybės administravimą. Kai aš įsigilinai į teikiamus įstatymų projektus, aš pastebėjau vieną, manyčiau, iki galo neišaiškintą tendenciją – valstybės aplinkos monitoringas yra vykdomas siekiant gauti informaciją, leidžiančią integruotai įvertinti gamtinius procesus ir žmogaus poveikį gamtinei aplinkai bei gamtinės aplinkos kokybei Lietuvos Respublikos teritorijoje, prognozuoti ir valdyti gamtinės aplinkos būklę ir ūkinės veiklos įtaką jai tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu. Šiuo metu buvo nustatyta, kad šitas procesas, jeigu tai liečia nacionalinį lygmenį, tarptautinį, yra fiksuotas Vyriausybės lygmeniu, t. y. Vyriausybė patvirtina programą ir tada būtent Aplinkos ministerija jau pagal tą programą vykdo tam tikras funkcijas.

Iki šio įstatymo priėmimo, jeigu jis įvyks, būtent valstybinės aplinkos monitoringo programos buvo tvirtinamos kasmet, o po to buvo patvirtinami valstybinės aplinkos monitoringo metų programos įgyvendinimo priemonių planai pagal atskiras sritis. Dabar mes Vyriausybės lygmenį eliminuojame ir viską susiejame su ministru. Net ministerijos lygį ir tą eliminuojame, kai mes kalbame apie valstybinio aplinkos monitoringo tvarkos nustatymą. Pagal dabar galiojančią redakciją tai yra Aplinkos ministerijos kompetencija, dabar mes susiaurinsime iki aplinkos ministro.

Kai kas gali pasakyti: kas čia tokio, mes mažiname biurokratiją. Bet aš noriu atkreipti Seimo narių dėmesį, kad nuo monitoringo priklauso ir pasekmės ūkio subjektams, kurie daro poveikį aplinkai, nuo to priklauso įvairūs mokesčiai. Be abejo, ūkio subjektai yra suinteresuoti, kad ta kontrolė būtų kuo mažesnė. Man nelabai suprantama, kad ši iniciatyva komiteto, vadovaujamo kolegos, kuris tikrai rūpinasi aplinkos apsauga ir kurio pagrindinė politinė jėga – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga. Aš suprasčiau, kad tai būtų daroma, pavyzdžiui, liberalų, nes liberalai yra suinteresuoti, kad ūkio subjektai turėtų kuo daugiau laisvės ir kad nebūtų jokių biurokratinių suvaržymų. Dabar aš matau tas mūsų liberalų refleksijas, man atrodo, tai yra daroma būtent ne ko nors kito, bet poveikio aplinkai sąskaita. Tai gali po to išvirsti tikrai, aš manyčiau, į labai neskaidrius sprendimus, nes noriu priminti, kad mes, kaip valdančioji dauguma, neatėjome šimtmečiams. Tikrai keisis ta politinė dauguma, keisis tie ministrai ir keisis jų vertybės. Mes tada savotiškai įteikiame tam tikras administracines galias, kuriomis po to labai lengvai galima piktnaudžiauti ne dėl mūsų Lietuvos aplinkos tikslų, bet būtent dėl ūkio subjektų tikslų, kurių poveikis jaučiamas mūsų aplinkai ir žmonių sveikatai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar K. Mažeika? Prašau. Ruošiasi S. Gentvilas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Pirmiausia noriu pasakyti ir kolegai, ir kitiems kolegoms, kad tai nėra mano koks nors asmeninis pamąstymas ar noras, ar užgaida, kaip truputį supratau iš kolegos kalbos. Iš tiesų šis įstatymo projektas buvo derintas ir su Finansų ministerija, ir su Sveikatos apsaugos ministerija, ir su Teisingumo ministerija, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Žemės ūkio ministerija ir Vyriausybės kanceliarija. Visos šios institucijos pritarė būtent šiam projektui.

Jeigu kalbame žmonių kalba, o ne vadovaudamiesi kokiomis nors baimėmis ar šešėliais, kas bus po 100 metų, tai išties noriu pasakyti, kad tai nėra strateginis dokumentas, kuris būtų siejamas su grėsme Lietuvai, Lietuvos žmonėms ar mūsų aplinkai, kuri lyg ir labai veikia mūsų sveikatą ir visus kitus dalykus, tai išties yra darbinis dokumentas. Aš pateiksiu paprastą pavyzdį, kaip realiai tai veikia. Pats artimiausias darbas, kurį reikia padaryti Lietuvai, tai pateikti Europos Komisijai vaistinių preparatų koncentracijos vandens telkiniuose tyrimo išvadas ir tą tyrimą atlikti turi, kaip ir priklauso, Aplinkos ministerija su jai pavaldžiomis institucijomis, kartu dalyvauja ir laboratorijos, aplinkos apsaugos departamentai, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kitos tarnybos pagal savo funkcijas, tos, kurios iki šiol viską ir darė. Tokiu atveju, jeigu... Šiam tyrimui atlikti, turiu pasakyti, yra nustatytas gana trumpas laikas, keletas mėnesių, bet mes žinome Vyriausybės aparato veikimo mechanizmus, jeigu reikės šį tyrimą atlikti, tai, suprasime, turės būti parinktos vietos. Vietų parinkimą turės derinti, na, lyg ir parinks institucijos, turės pateikti Aplinkos ministerijai, o Aplinkos ministerija dar turės vietą suderinti su Vyriausybe per Vyriausybės posėdį. Ar tai yra tokio svarbumo dokumentas dėl vietų parinkimo, ar tai turi derinti Vyriausybė? Čia toks retorinis klausimas.

Toliau, institucijos turės tarpusavyje susiderinti veiksmų planą. Tą veiksmų planą turi derinti ministerija ir vėl tada dar kartą turės suderinti Vyriausybė. Ar tam veiksmų planui suderinti reikalinga Vyriausybė? Vėlgi retorinis klausimas. Tuos visus žingsnius, kuriuos darbine tvarka pagal protingumo principus kaip ir veikia mechanizmas... turėtų taip ir vykdyti, bet mes lyg ir norime išskelti, na, išvelgdami kažkokių baimių. Aš manau, šiuo atveju tikrai nereikia nieko bijoti, nes aplinka tikrai keičiasi, aplinkos pokyčius jaučiame visi, matome, kaip klimato kaita veikia mūsų kasdieninę veiklą, ir būtent dėl to tas veiksmų planas ir turi būti lankstus šiuo atveju. Taip pat bendradarbiaujant ir su Europos Komisija, ir tarp institucijų tikrai turi būti efektyviai veikiama, nes kiekvieną kartą mes suprantame, kad jeigu kokia nors problema iškeliamą į Vyriausybės lygį, tai daugeliu atvejų netgi tos institucijos, žinodamos, kad procesas trunka nuo mėnesio iki dviejų, kol apsisuka per Vyriausybę... Mes turime daug įstatymų projektų ir matome, kai prašome Vyriausybės išvados, kada mes ją gauname, tai supraskime, kad atsiradus kokiam nors tokiam panašiam siūlymui ar sutarimui Europos Komisijos lygmeniu mes turėsime tikrai daug laiko išsekvoti būtent laukdami to suderinimo, kuris fiziškai kokios nors prasmės netgi neturi, nes tai yra institucijų darbas, jos paskui išvadas pateikia ministerijai, o ministerija savo ruožtu Europos Komisijai. Tai tiesiog vienas iš pavyzdžių. Tikrai, na, tų baimių... Manau, mes tikrai turėtume nebijoti, išvengti ir tikrai pritarti šiam įstatymo projektui, kad jisai veiktų, tikrai turėtų prasmę, padėtų mums lengviau dirbti ir susikalbėti tarp institucijų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. S. Gentvilas kviečiamas diskutuoti. Penkios minutės.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, atrodytų menkniekis, ne biurokratinis dalykas, kaip mūsų ministras pristatė šitą įstatymo projektą iš šitos tribūnos, kai jis atėjo ir pateikė projektą, tačiau, gerbiamasis Povilai Urbšy, pasirašau po kiekvienu jūsų žodžiu. Pasirašau. Yra milžiniški pavojai Lietuvoje dėl ūkinių subjektų gebėjimo manipuliuoti mūsų aplinka, bet nesutinku dėl vieno su jumis, kad ne liberalams reikėjo ateiti į valdžią, o valstiečiams ir žaliesiems, kad jie iš Vyriausybės paimtų ir padarytų tai ministro parašu tvirtinama programa. Būtent šitai šiandien vyksta. Nesutinku su jumis, nes komitete buvo du kartus svarstymas ir būtent kaip liberalas abu kartus pasisakiau prieš tai, nes man atrodo, kad kiekviena ministerija turi žinoti, kokia kuruojama jos sritis daro poveikį aplinkai, todėl turėtų dalyvauti sudarant programą, ir negalima to nuleisti į vieno ministro parašu tvarkomą veiksmų planą. Ar tikrai Lietuvai reikėjo sulaukti tokio epizodo, tokios istorijos akimirkos, kad pats aplinkos ministras ateitų ir pasakytų, monitoringą dabar tvirtinsiu aš savo parašu, užuot tai pakėlus į Vyriausybės lygmenį?

Pats ministras, jeigu jūs atsiversite Aplinkos ministerijos internetinį puslapį am.lt, būdamas Bulgarijoje, balandžio 10 dieną neformaliame susitikime su visais Europos aplinkos ministrais kalba ir pranešimas spaudai byloja: aplinka turi būti horizontalus ir visur integruotas prioritetas. Tai apie ką mes kalbame? Šiandien yra pasiūlymas, kad visą Lietuvą stebinti monitoringo programa būtų nuleista ir ją tvirtintų tik aplinkos ministras savo parašu. Man atrodo, tam nereikėtų pritarti.

Gerbiamas Povilai, tikrai su jumis sutinku. Kaip pavyzdžiai galėtų būti, pavyzdžiui, Energetikos ministerija, su kuria nebus derinama šita programa, nors Energetikos ministerija tiesiogiai kuruoja šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų dalykus. Nebus derinama su Susisiekimo ministerija, kuri tiesiogiai atsakinga už ekologinio transporto plėtrą. Nebus derinama su Susisiekimo ministerija, kuri atsakinga už uostų veiklą ir t. t., ir t. t.

Gerbiami valstiečiai ir žalieji, kuriais jūs skelbiatės, kviečiu aplinkos nenugrūsti į paskutinį užkulisį ir užkaborį ir palikti tai Vyriausybės prioritetu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis dalyvauja diskusijoje L. Balsys. Kviečiu kolegą.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš pabandyčiau atstovauti iš tikrųjų žaliųjų požiūriui, ne valstiečių ir žaliųjų, bet žaliųjų. Džiaugiuosi, kad galiu tai padaryti.

Taip pat noriu padėkoti, gerbiamasis Povilai, tamstai, nes panašius argumentus, ką jūs kalbėjote iš šitos tribūnos, aš išsakiau Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje ne vakar, bet prieš savaitę, per pirmąjį svarstymą. Tie argumentai tuo metu kolegoms pasirodė įtikinami ir mes balsavome. Balsavome devyni prieš vieną, atrodo, toks buvo balsavimas. Tai yra faktiškai visas komitetas pasisakė prieš šito įstatymo pakeitimą ir prieš savo komiteto pirmininką. Ką padarysi, buvo tam tikras šokas ištikęs turbūt komiteto pirmininką ir kai kuriuos Aplinkos ministerijos veikėjus.

Tai per savaitę kažkas įvyko. Per tą savaitę buvo daug pasikalbėta. Turbūt kolegos kažkaip buvo patikėję įtikinamais mano ir kitų kolegų argumentais, tokiais žmogiškais ir suprantamais, kad valstybinė programa aplinkosaugos srityje yra labai svarbus dalykas, kad tai turi būti skėtinė programa, kad ji turi būti skaidri, apimanti ir įpareigojanti kitas ministerijas dalyvauti skaidriai ir atsakingai ir garantuoti mūsų, taip sakant, aplinkos apsaugos kokybę. Tai per tą savaitę kažkas atsitiko ir staiga nieko naujo, per vakar dienos posėdį nieko naujo neįvyko, nebuvo atsakyta į visus tuos klausimus, kodėl nužeminamas Valstybinės aplinkos apsaugos monitoringo programos lygis iš valstybinės į ministerijos lygmenį. Nebuvo į tai atsakyta. Bet balsavimas tiesiog pakito, pasidarė kitoks balsavimas. Štai šiandien pirmininkas atėjęs į tribūną sako: šeši prieš tris. Va, bus mažiau biurokratijos.

Kolegos, biurokratijos mažiau nebus, bet mes čia turime kelti klausimą, kodėl staiga dabar šita programa, Valstybinė aplinkos apsaugos monitoringo programa, tapo tokia bloga, tokia biurokратиška, kad ją reikia keisti? Pažiūrėkime, yra daugybė kitų programų valstybėje, kurios veikia ir niekas nesiūlo jų keisti. Mes turime Valstybinę sveikatos prevencijos programą, tai atiduokime Sveikatos apsaugos ministerijai. Mes turime Valstybinę darbo saugos ir sveikatos programą. Mes turime Valstybinę šeimos sveikatos programą, jau, atrodytų, iš viso šakinės ministerijos dalykas. Bet ne, tai yra svarbūs dalykai valstybės mastu, todėl yra valstybinė programa. Mes turime netgi Etninės kultūros plėtros valstybinę programą. Tai palikime, nežinau, kokiam departamentui, bet ne, nepaliekame, nes manome, kad tai svarbu.

Staiga dabar Valstybinė aplinkos apsaugos monitoringo programa, už kurios, aš pasakysiu tikrąją esmę, slypi didžiuliai pinigai...

Čia reikia išsiklausyti, kas ten vyko tą savaitę kalbant, turbūt aiškinantis komiteto pirmininkui ir kai kuriems ministerijos atstovams. Pinigai! Milžiniški pinigai, susiję su tyrimo atlikimu, su laboratorijų steigimu, su duomenų rinkimu.

Čia atsiranda didžiulė korupcijos galimybė, jeigu tai bus palikta ne Vyriausybės lygmeniu, o vieno ministro kompetencijai. Tas vienas ministras galės daryti, ką nori. Taip, formaliai bus derinama su Žemės ūkio ministerija, su kitomis, bet, kaip teisingai sakė kolega Simonas, kai kurios ministerijos jau nebebus įtraukiamos, jos tiesiog liks nuošaly. Derinta, nederinta, kas ten žino? Štai atsakymas į šitą klausimą yra dideli pinigai, kurie sukasi aplinkos apsaugos sistemoje. Aplinkos apsaugos ministerija yra tų pinigų valdytoja. Taigi, kai kas nors sako, kad ką nors reikia keisti šitoje srityje, turime visada klausti, kokie pinigai, kam bus naudinga, kas tai darys?

Todėl, aš manau, reikia labai atsakingai pažiūrėti į šito įstatymo siūlymą. Tai nėra šiaip sau nuobodus dalykėlis – ai čia kažkoks monitoringas. Ne! Yra didžiulių pinigų valdymas ir didžiulės galimybės pasireikšti korupcijai. Jeigu mes dabar šitai patvirtinsime, mes atversime kelią neskaidrumui, neskaidriems pinigams tvarkyti ir galimai tam tikriems neskaidriems procesams Aplinkos apsaugos ministerijoje.

Kolegos, siūlau suklusti, prisiminti, ką mes čia visi kalbėjome, prisiminti pirmąjį balsavimą Aplinkos apsaugos komitete ir nepritarti šitiems siūlymams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Kadangi pasiūlymų nebuvo, jų aptarti nereikia. Svarstymo stadija. Nuomonė už, nuomonė prieš. Prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš tikrai gerbiame Seimo narius, kurie apsisprendė galbūt palaikyti šitą įstatymo projektą, tikrai nuoširdžiai iš savo asmeninės darbo Specialiųjų tyrimų tarnyboje patirties... Kai yra fokusuojama į vieną žmogų perteklinė atsakomybė ir nuo to jo sprendimo priklausoma pasekmės, susijusios su ūkio subjektų veikla, kur susikerta labai dideli interesai ir kur iš tikrųjų kyla labai didelis pavojus, kad ministrą mes pastatysime į tokią situaciją, kur jam bus labai sudėtinga, padidinama rizika pasireikšti korupcijai. Tai, kad būtent tie, kurie kuria korupcinę sistemą, būtent ir nori, kad būtų neva vienasmeninė atsakomybė, nes tada yra daug lengviau prieiti prie to žmogaus, prie to žmogaus aplinkos, rasti jo pažeidžiamas vietas.

Man atrodo, kad jeigu mes tikrai kalbame apie skaidrumą ir būtent ten, kur yra interesų konfliktas, mes tikrai turime tą sistemą išsaugoti tokią, kad būtų apsaugotas aplinkos apsaugos ministras nuo to spaudimo, kurio jis gali neatlaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš esu nustebęs kolegų tokiomis kalbomis. Toks vaizdas, kad, atrodo, toje ministerijoje ir iš viso Vyriausybėje, ir valstybėje vien tiktai vagys.

Kolega Povilai, jūs kreipkitės į tarnybas, kad jos dirbtų tą darbą, jeigu taip iš tikrųjų yra. Bet aš tikrai tikiu tuo pavyzdžiu, kurį ką tik sakiau tribūnoje, kad tai yra darbinis dokumentas, tikrai tai nėra kokių nors pinigų dalybos, kas buvo paminėta, kad čia didžiuliai pinigai. Tuos darbus kaip dirbo, taip ir dirba. Jeigu mes norime, kad tie darbai būtų padaryti laiku, kokybiškai, lanksčiai reaguojant į besikeičiančios aplinkos sąlygas ir kad būtų atlikta kokybiškai, turbūt reikalingas toks dokumentas, kaip yra ir siūloma.

Tai yra suderinta ir bus derinama ateityje su visomis institucijomis, kurios lyg ir sakoma, kad bus išbrauktos. Tai nėra vieno žmogaus planas, vieno žmogaus atsakomybė ir kiti baubai, kuriuos čia bandoma parodyti. Iš tikrųjų, kolegos, siūlau palaikyti ir leisti dirbti, kad kuo greičiau tas procesas įsibėgėtų ir būtų dirbama pagal tai, kaip mes visi ir norime – kokybiškai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Prašom balsuoti dėl Aplinkos monitoringo įstatymo ir su juo susijusių Saugomų teritorijų, kaip mes ir aptarėme kartu, ir Jūros aplinkos apsaugos įstatymų po svarstymo.

Skelbiu balsavimo rezultatus, balsavo 89: už – 47, prieš – 7, susilaikė 35. Po svarstymo pritarta.

Replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Žiūrėkite, kadangi faktiškai beveik lygiai balsai, aš nežinau, yra tokia galimybė kreiptis į Vyriausybę ir prašyti išvados ir antikorupcinio vertinimo priėmimo stadijoje. Iš tiesų tiek Lino, tiek P. Urbšio pasakymai, žinokite, kelia labai daug abejonių. Ne visi Seimo nariai yra specialistai ir ne visi Seimo nariai yra įsigilinę, bet jeigu tikrai korupcinė apraiška ten galima, tai paskui priims ir vėl pusę Seimo tampys per visas tarnybas.

PIRMININKĖ. Ačiū už pasiūlymą, tačiau, gerbiamieji, tai yra svarstymo stadija. Teikia Vyriausybės atstovas, Vyriausybės narys K. Navickas. (*Balsai salėje*) Žinote, kaip pereina įstatymai per visas Vyriausybės svarstymo ir derinimo procedūras. Gerbiamieji, iki priėmimo mes turėsime puikią galimybę išsiaiškinti, perbalsuoti pagrindo nematau, todėl nesuteiksiu.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Neprašau perbalsuoti... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Mes turėsime iki priėmimo ir galime pažadėti, kad nedarysime priėmimo skubos.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Antikorupcinį vertinimą atlikite, nes kitaip bus blogai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Antikorupcinis vertinimas gali būti iki priėmimo vykdomas, jeigu Seimas tokį pageidavimą išsako ir jeigu Seimas dėl tokio pageidavimo balsuoja ir pritaria. Ar yra toks oficialus siūlymas? (*Balsai salėje*) K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Išgirdę tokias kolegų abejones ir norėdami, kad tikrai būtų skaidrus viskas, frakcijos vardu tada prašome, kad būtų padarytas antikorupcinis vertinimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš taip pat pritariu, kad būtų toks vertinimas ir kad jį apsvarstytų ir įvertintų Antikorupcijos komisija, kai bus, nes kai visam Seime atsiranda, tai, žinote, tada sudėtinga čia visiems susigaudyti. Kad būtų ir Antikorupcijos komisijos išvada.

PIRMININKĖ. Visi viską girdėjome ir Kęstutis, atsiprašau, S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš tik dėl protokolo. Jeigu antikorupcinis vertinimas bus atliekamas, norėtusi žinoti, kas ekspertai, kurie konsultuoja programą, ir ar jie nėra buvusių ministrų darboviečių ekspertai tie patys? Dėkoju.

PIRMININKĖ. Manau, kad jūs turėsite galimybę tai sužinoti. Kolegos, balsuojame, kad būtų atliekamas antikorupcinis vertinimas. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tik tiesiog kolegoms patikslinu, kad antikorupcinį vertinimą pagal Korupcijos prevencijos įstatymą, kai kreipiasi Seimas, frakcija arba komitetas, atlieka ne Antikorupcijos komisija, bet atlieka Specialiųjų tyrimų tarnyba. Aš manau, ten interesų konflikto tikrai nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Manau, kolegos, tą žino.

12.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projektas Nr. XIIIIP-1971 (pateikimas)

Gerbiamieji Seimo nariai, tuo šį klausimą baigiame. Skelbiu darbotvarkės 1-11a klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projektas Nr. XIIIIP-1971. Pateikimas. A. Širinskienė pateiks, taip?

Ir toliau posėdžiui pirmininkaus A. Nekrošius.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tiesiog turint omenyje tai, kad valstybės tarptautinėje teisėje turi dvi galimybes, kai jos gali padaryti pareiškimus arba išlygas, tos galimybės tarptautinėje teisėje yra sutarties pasirašymo laikas arba sutarties ratifikavimo laikotarpis. Kaip žinote, Lietuvos Respublika, skirtingai negu didžioji dalis Europos Sąjungos valstybių narių, Europos Komisija ir Europos Taryba, pasirašymo metu nepadarė jokio pareiškimo, o pareiškimų pasirašymo metu buvo gauta, bent jau oficialiajame Europos Sąjungos žurnale yra fiksuota, 40, tai mums lieka kita galimybė – padaryti pareiškimą jau sutarties ratifikavimo metu.

Tas nutarimas, kuris yra teikiamas, skirtas tam, kad fiksuotų pagal tarptautinę teisę Lietuvos Respublikos pareiškimą Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo ratifikavimo metu. Tiesiog atkreipiu dėmesį, kad Lietuva šio pareiškimo tekste pažymi, kad prisijungia prie Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių pareiškimų, padarytų Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados sutarties pasirašymo metu, ir prisijungia prie tų pareiškimų tais aspektais, kiek pareiškimai yra susiję su atsargumo principo taikymu, su genetiškai modifikuotų organizmų reguliavimu ir su prekybos mėsa, kurios gamybai panaudoti hormonai, klausimais. Lietuva prisijungia tik trimis aspektais.

Tolesnis nutarimo tekstas tikrai nebus naujiena nei Europos Komisijai, nei Tarybai, nei Europos Sąjungos valstybėms narėms ar tuo labiau Kanadai, nes iš esmės rengdami nutarimą mes pasinaudojome daugiausia Europos Komisijos tekstu pareiškimo, kurį ji padarė pasirašymo metu. Taip pat iš dalies pasinaudojome ir Belgijos bei kitų valstybių pareiškimais, kurie buvo padaryti dėl GMO.

Taigi teksto turinio prasme mes neįtraukiame iš esmės jokio naujumo į tuos pareiškimus ar į tą kontekstą, diskursą, kuris vyksta Europoje, tačiau kartu išreiškiame Lietuvos poziciją ir solidarumą tiek su Europos Komisija, tiek su kitomis valstybėmis narėmis.

Trumpai pakomentuosiu, kodėl buvo reikšminga kalbėti apie atsargumo principą ir kodėl tai darė ir kitos valstybės narės.

Situacija yra tokia, kad Kanada tarptautinėje bendruomenėje, Prekybos asociacijoje kylant ginčams paprastai neigdavo atsargumo principo buvimą. O GMO ir jautienos, kuri gaminama panaudojant hormoninius preparatus, klausimai Europos Sąjungoje jau seniai yra sprendžiami. Kaip žinome, jautienos, kuri gaminama panaudojant hormonus, iki šiol mes rinkoje negalime turėti. Tiesiog yra tie saugikliai, kurie jau, skirtingai negu atsargumo principo atveju, yra orientuoti į ateities galimus pokyčius.

Trumpai būtų tiek. Labai laukčiau jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmoji klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Dėkoju už pristatymą. Aš turiu keletą klausimų jums kaip teisininkei ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkei dėl pasirinktos formos.

Kaip žinote, Lietuvoje yra atskirtos valdžios ir nutarimais parlamentas negali įpareigoti vykdomosios valdžios, nes šiuo metu 2 punkte kaip tik ir yra formuluotė „Įpareigoti Užsienio reikalų ministeriją, deponuojant sutartį, deponuoti ir šį nutarimą“. Apie tai šiek tiek kalba ir Europos teisės departamentas. Jis nesiūlo šio pareiškimo daryti nutarimu – jis siūlo tai daryti rezoliucija arba

protokoliniu nutarimu. Kaip jūs tai vertinate? Ar nėra tai teisiškai netvarkinga iniciatyva? Tai pirmas dalykas.

Ir noriu pažymėti, kad šalys, kurios padarė pareiškimus, jos padarė būtent Tarybos protokoliniu nutarimu. Kodėl mes to nepadarėme?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, jūs tikrai Užsienio reikalų ministerijos galėtumėte paklausti, kodėl protokolinio nutarimo darymo atveju Lietuva tylėjo, kai buvo pasirašoma sutartis. Jeigu klaustumėte, ar valstybės Europos Sąjungos narės, pavyzdžiui, Lenkija galėjo pasirašymo metu išleisti įstatymą ir įstatymu kreiptis į pasirašančias valstybes pasirašymo metu, tai būtų tikrai nesusipratimas.

Tiesiog atsakydama į jūsų klausimo dalį galiu pasakyti, kad valstybės narės bet kurioje institucijoje pasirašymo metu negali, neturi kitos galimybės kaip tik fiksuoti savo sprendimą to posėdžio protokole, protokoliniu nutarimu būdu. Ar tai būtų pareiškimai Jungtinių Tautų konvencijų atveju, pasirašymo metu, ar tai būtų pareiškimai Europos Sąjungos ir valstybių narių sutarčių pasirašymo metu. Kai vyksta ratifikavimas, pagal tarptautinę teisę, kiek ji man žinoma (o manau, kad žinoma), tiesiog fiksuojami pareiškimais arba tais teisės aktais, kuriais yra ratifikuojama, t. y. įstatymu, Lietuva tokį precedentą turi. Paskutinis precedentas buvo Neįgaliųjų teisių konvencijos ratifikavimas, kai pareiškimas buvo padarytas pasirašymo metu įstatymo forma. Čia, taip, kilo diskusijų ir su Europos teisės departamentu. Jie nuogastavo, kad jeigu mes sutapatinsime įstatymo formą ir įstatymo forma priimsime pareiškimą, galbūt kitos valstybės narės interpretuos kaip išlygą, tai tada buvo prieita prie sprendimo, kad mes renkamės ne įstatymo, o nutarimo formą, kas yra imperatyvu, ir ta nutarimo forma buvo pasirinkta.

Dėl jūsų klausimo, ar Vyriausybė gali būti įpareigojama Seimo nutarimais, atsakymas yra taip. Seimas praeityje yra priėmęs be galo daug nutarimų, kur yra pateikiami vieni ar kiti įpareigojimai Vyriausybei ar ministerijoms. Tiesiog netgi tokių keistų, kiek aš domėjausi, nutarimų, kur siūloma Vyriausybei rekomenduoti institucijoms, kai neturi iš esmės imperatyvo. Šiuo atveju mes tikrai nutarime atkartojame įprastą tarptautinės teisės praktiką, kad visi pareiškimai, kurie yra padaromi ratifikavimo metu, yra deponuojami taip, kaip yra deponuojami ir sutarties ratifikaciniai raštai.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Teko analizuoti iš tikrųjų kitų užsienio šalių, Europos Sąjungos valstybių narių praktiką. Valstybės pareiškimai gana dažnas ir įprastas reiškinys. Galbūt galėtumėte pakomentuoti, kodėl Lietuvos užsienio politikos praktikoje labai retai taip atsitikdavo, kad yra naudojami šie pareiškimai, kurie kaip ir būtų skirti tam, kad reikia apginti tiek valstybės, tiek visuomenės interesus?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, tarptautinėje praktikoje, jeigu mes žiūrėtume ar Europos Sąjungos valstybių narių tarpusavio susitarimus, ar žiūrėtume mišrias sutartis, kaip kad yra ši sutartis, dėl kurios diskutuojame, ar žiūrėtume Jungtinių Tautų lygmens sutartis, pareiškimai, įvairios išlygos, jeigu sutartis išlygų atveju jas leidžia, yra daromi. Jeigu vertintume Lietuvos elgseną, taip, ją būtų galima apibūdinti kaip labai neaktyvią elgseną tarptautinėje bendruomenėje, nes tikrai įprastesnė praktika yra valstybei reaguoti. Kalbu ne tik apie šitą sutartį, bet bendrai su pareiškimais ar kartais ir netgi išlygomis.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, turbūt nieko nauja, kai iš jūsų lūpų girdima kažkas, kas yra prieš kažkokią integraciją, prieš Europos sutartis, integraciją į NATO. Iš tikrųjų tai yra seni dalykai, kurie iš jūsų vadų buvo seniai girdimi. Iš tikrųjų ir šis pareiškimas nieko turbūt nenustebina, bet mane daugiau nustebina jūsų kitas pateiktas pasiūlymas – po to eisiantis įstatymas dėl strateginės partnerystės, nes mes visi įsivaizduojame, kad strategija yra kur kas daugiau negu mėsa ir GMO. Kodėl jūs teikiate ir ten beveik tą patį pasiūlymą vėlgi norėdami sukelti kažkokią sumaištį? Ar vėlgi jūs galvojate, kad strategija yra taip pat GMO ir mėsa? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, manęs niekas nestebina, bet demagogijos laipsnis kai kuriais atvejais tikrai nustebina. Jeigu jūs sakote, kad Rusijai pasitarnauja pareiškimo tekstas, kuris yra nukopijuotas nuo Europos Komisijos, tai greičiausiai tada logiška būtų sakyti, kad

Europos Komisija tarnauja Rusijai. Jūs apsispręskite kartais dėl tos demagogijos, kaip vertinate vieną ar kitą situaciją.

PIRMININKAS. Klausia A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ponia pranešėja, pirmiausia tai, kad Europos Sąjunga ir Kanada pasirašė CETA sutarties bendrąjį aiškinamąjį dokumentą, kuriuo teisiškai įpareigojama ir kuriame aiškiai sakoma, kad jokie standartai nebus sušvelninti. Ar jums neatrodo, kad šis teikiamas dokumentas, švelniai pasakius, perteklinis?

Dar daugiau. Jūs kalbate apie Tarybos susitikimo protokolą, kad ten turėjo būti kažkokios rezervacijos. Atsiprašau, Tarybos protokolas nėra privalomas dokumentas. O jeigu pasižiūrėsime dėl rezervacijų, ką padarė Lietuva sutarty, tai Lietuva padarė 24 rezervacijas. Iš jų – keturios Europos Sąjungos lygiu išimtys, dvi – Europos Sąjungos švietimo srityje išlygos, išimtys.

Mes daugiau padarėme rezervacijų negu Latvija, turinti 11, Estija – 11, Lenkija – 19 rezervacijų. Kodėl jūs klaidinate Seimo narius ir kalbate, kad reikalingas šitas nutarimas, kuris iš esmės nieko nekeičia. Dar daugiau pasakysiu, jūs sakote apie deponavimą. Aš norėsiu pasižiūrėti, kaip ministras vaikščios su šituo nutarimu, jeigu jis bus priimtas, ir sakys, priimkite pasaugoti. O ir Kanada, ir Europos Sąjunga pasakys...

PIRMININKAS. Laikas!

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Deponavimas nenumatytas.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš manau, kolega, jūs puikiai žinote, kad tiek aiškinamieji protokolai ir dokumentai, tiek parengiamieji darbai, taip, jie yra naudojami aiškinant sutartį, lygiai taip pat aiškinant sutartį naudojami ir valstybių narių pareiškimai. Kaip žinote, tuos pareiškimus darė ne tik valstybės narės, juos darė ir Europos Komisija. Būtent dėl tos priežasties aš nematau problemos Lietuvai prisijungti prie Europos Komisijos ir valstybių narių pareiškimo. Jeigu jūs sakote, kad nieko nesuteikia, tai kodėl jūs taip nuogaštaujate ir bijote to nutarimo. Aš tos logikos nesusieju. Aš manau, kad suteikia, nes valstybių narių pareiškimai tarptautinėje teisėje yra vertingas aiškinimo instrumentas, suprantant, kaip valstybės narės interpretuos vienus ar kitus tekstus. Tarkime, jeigu žinome situaciją, kaip Kanada interpretavo atsargumo principą ginčiuose su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, ar Europos Komisija, tarkim, Pasaulio prekybos organizacijoje vykusius ginčus, aš manau, kad tai paaiškina, kodėl tiek Komisija, tiek valstybės narės darė pareiškimus.

PIRMININKAS. Klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų labai liūdna, kad derybų stadijoje tikrai nebuvo išsiderėta ir pažiūrėta pro pirštus į šitą susitarimą ir neišsiderėta mums naudingiausių sąlygų, tačiau iš kitos pusės per mažai mums tų trijų sąlygų, kurias dabar teikiame šiandien. Mes turime galbūt pažiūrėti aplinkosauginiu aspektu, nes šitas susitarimas tikrai yra, galima sakyti, pakankamai nešvarus aplinkosauginiu požiūriu. Žvelgdami tos pačios žiedinės ekonomikos aspektu, mes taip pat turėtume įžiūrėti tai, kad šios sutarties kontekste mes negalėsime reikalauti, tarkim, netiekti rinkai neperdirbamos pakuotės. Į tai reikia žiūrėti ir ieškoti mums palankiausių sąlygų būtent pasirašant sutartis, o ne vien tai, kaip pažiūrės, tarkim, Kanados pusė ir kaip tai įvertins. Genetiškai modifikuoti organizmai nėra pati didžiausia problema, tarkim, sutarties su Kanada, čia daugiau klausimas transatlantinės sutarties, kuri šiandien nepasirašyta, bet mums naudingesnė yra kitos išlygos. Kaip jūs žiūrite į tai?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Tiesiog kada mes diskutavome dėl to, kokia apimtimi daryti pareiškimą, sustojome ties tais aspektais, kurie tiek Europos Komisijos, tiek valstybių narių pareiškimuose dažniausiai buvo kartojami, o parengiamuosiuose darbuose dažniausiai buvo įvardijami kaip probleminiai. Manau, į kitus klausimus, tarkime, kad ir į klausimą dėl ginčų reguliavimo tvarkos, tikrai atsakys Teisingumo Teismas, kurio sprendimas turėtų būti artimiausiu laiku. Tikrai manau, kad mums tikslinga sustoti ties tais trimis aspektais, kurie ir kitoms valstybėms pasirodė reikšmingiausi.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Daugiau klausimų nėra. Nuomonė už – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų aš noriu kolegas paraginti būti atsakingus, nes kai ratifikuojame ir apskritai kalbame apie tarptautines sutartis, tarptautines konvencijas, iš tikrųjų yra labai

svarbu kiekvienos valstybės parlamentarams atstovauti visuomenės interesams, o šiuo atveju tikrai yra labai aiškiai nukopijuota Europos Komisijos nuomonė ir kalbama apie atsargumo principą, kalbama apie tokius dalykus kaip genetiškai modifikuoti organizmai, su jais susijusius produktus, hormonais augintą mėsą. Aš manau, kad šie produktai tikrai yra tie, kurių mūsų visuomenė nepalaiko, todėl tas saugumo principas yra labai tikslingas ir reikalingas. Jeigu kalbėtume apie šią sutartį ir analizuotume ją plačiau, tai galima pastebėti, kad čia yra jungtinis komitetas ir per tą jungtinį komitetą yra galimybė būtent daryti tam tikrus standartų pakeitimus. Šiuo metu, taip, yra teisūs tie, kurie įvardina, kad dabartiniame sutarties tekste iš tiesų tų grėsmių nėra, nes Europos Sąjungai galioja europiniai standartai, o Kanadai – Kanados kokybės standartai. Bet būtent tam atsargumo principas ir yra reikalingas, kad nebūtų galimybės, kas yra susiję su Lietuvos rinka, su Lietuvos vartotojais, tų pakeitimų atlikti. Todėl tikrai yra tikslinga turėti tokį saugiklį arba tokius saugiklius. Ir, ko gero, klausimas yra ne visai parlamentui, dabartiniam parlamentui, kodėl 2013 metais, pasirašant šią sutartį, tie saugikliai nebuvo įvesti, nes buvo galima tai padaryti pasirašant sutartį. O Lietuva nei dėl vandens ir energijos tiekimo ir skirstymo, nei dėl sveikatos priežiūros, nei dėl kai kurių kitų svarbių sričių būtent tų punktų ar atskirų pareiškimų tikrai nepadarė.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų stebėtinas teisinis būdas prisegti tokį nutarimą, kurio neįmanoma deponuoti kartu su patvirtinama konvencija. Dėl konvencijos buvo deramasi Europos Sąjungos Taryboje. Čia yra kritika kažkam, kas neatliko mūsų namų darbų tarptautiniu mastu. Nors gerbiamasis kolega A. Ažubalis pasakė, kad 24 išimtys jau yra išsiderėtos, dabar pareiškimai, kad mes deponuosime kažką papildomai, nėra niekas kitas kaip tuščias oro virpiniamas, kai konvencija yra tvirtinama.

2017 m. sausio 14 d. Europos Sąjungos Taryboje yra pakabintas dokumentas, kuris buvo patvirtintas, ir tenai yra gausu pareiškimų nacionalinių valstybių, kurios pareiškė pareiškimus. Lietuva nepareiškė nė vieno. Gerbiamieji, užsienio reikalų ministras yra tas pats tiek šioje kadencijoje, tiek buvusioje kadencijoje. Arba tai yra jo namų darbo nepadarymas, arba tai yra nepasitikėjimas jo darbais Europos Sąjungos lygmeniu.

Aš siūlyčiau susilaikyti nuo tokių pareiškimų ir nutarimų, nes jie yra teisiškai neįgalūs, ir nekecionuoti sutarties, kuri yra iš tikrųjų labai naudinga Lietuvai. Priminsiu gerbiamojo A. Anušausko žodžius, kad tarptautinė prekyba tarp Lietuvos ir Kanados yra penkis kartus didesnė Lietuvos naudai. Taigi nestabdykime ir tikrai eikime į priekį be tokių nutarimų. Kviečiu susilaikyti arba balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti. Kas palaikote šį Seimo nutarimą, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 54, prieš – 26, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta šiam nutarimui.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Siūlau balsuoti. Ar galime bendru sutarimu? Siūloma balsuoti. Gerai, balsuojame dėl ypatingos skubos.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 53, prieš – 26, susilaikė 15. Ypatingai skubai pritarta. Prie šio klausimo grįšime po trijų valandų.

Prašom. Per šoninį mikrofoną – I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Aš noriu paklausti posėdžio pirmininko, o kas jums leido dėl ypatingos skubos siūlyti apsispręsti Seimui? Tai gali siūlyti tik Seimo Pirmininkas.

PIRMININKAS. Arba jį pavaduojantis asmuo.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Arba jį pavaduojantis. Jūs turite tokį įpareigojimą?

PIRMININKAS. Prašom. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kadangi Seimo Pirmininkas išvykdamas savo potvarkiu įgaliojo mane, aš, kaip jį pavaduojanti, taip, tokią teisę suteikiau.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Posėdžio pirmininkui?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Dėkojame. Išaiškino situaciją. Prie šio klausimo grįšime po trijų valandų, taip pat kartu ir prie kitų įstatymų projektų.

Kadangi matau ministrą E. Misiūną, kviečiu jį į tribūną pristatyti kitą darbotvarkės klausimą – Civilinio proceso kodekso įvairių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1653, kartu ir vieną lydimąjį. Pranešėjas, kaip minėjau, ministras E. Misiūnas. Prašau.

Dėl vedimo tvarkos. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėčiau pasiklausti. Kodėl mes nesilaikome darbotvarkės, nes po nutarimo, kuris yra pateiktas ir kuriam buvo pritarta, turi eiti susitarimo svarstymas – tiek prekybos susitarimo, tiek dėl strateginės partnerystės? Kodėl mes nesilaikome darbotvarkės? Prašau laikytis darbotvarkės.

PIRMININKAS. Tai būtent ir laikomės darbotvarkės, nes pagal esamą laiką turėtų būti būtent ministrų pristatymai.

A. ARMONAITĖ (LSF). Tai prašau pasakyti, kur dingo prekybos susitarimas? Jis išnyko iš darbotvarkės ar kaip?

PIRMININKAS. Svarstysime vakariniame posėdyje.

A. ARMONAITĖ (LSF). Mes patvirtinome ryte darbotvarkę. Nesvarbu, kiek dabar valandų, mes turime dirbti pagal darbotvarkę, kurią mes patvirtinome ryte. Kas nusprendė, kad dabar jau vakare svarstysime sutartį? Jeigu yra rytiniame posėdyje, tai prašau svarstyti rytiniame posėdyje.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą. Būtent ir laikomės darbotvarkės, būtent ir svarstome viską laiku. Aš, kaip pirmininkas, priėmiau tokį sprendimą, kad šį klausimą svarstysime vakariniame posėdyje kartu ir su tuo pirmuoju nutarimu. Tai yra susiję klausimai. Dėkoju.

12.25 val.

Civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1653, Darbo kodekso 150 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1654 (pateikimas)

Ministre, prašau pristatyti. (*Triukšmas salėje*)

E. MISIŪNAS. Gerai.

PIRMININKAS. Prašau.

E. MISIŪNAS. Ačiū, pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, keletą minučių prašau jūsų dėmesio. Taigi pristatau įstatymo projektą kaip teisingumo ministras. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ministre, tęskite.

E. MISIŪNAS. Tvarka. Taigi įstatymų projektai parengti įgyvendinant Lietuvos Respublikos XVII Vyriausybės programos 117 punkto 1 papunktį, kuriuo Vyriausybė įsipareigojo kompleksškai įvertinti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatas, reglamentuojančias išieškojimą iš skolininko būsto, kuriame jis gyvena, taip pat išieškojimą iš skolininko darbo užmokesčio ir kitų pajamų, taip pat išieškojimą iš jo sąskaitoje esančių piniginių lėšų.

Įstatymo projektais sprendžiamos trys problemos. Pagal dabar galiojančią Civilinio proceso kodekso 663 straipsnį numatyta, kad jeigu suma neviršija 2 tūkst. 30 eurų, ši suma negali būti išieškoma iš skolininko paskutinio gyvenamojo turto. Ši suma iš esmės buvo patvirtinta 2006 metais ir iki šios dienos niekaip ji nebuvo keičiama.

Kaip žinote, nekilnojamojo turto kainos iš tikrųjų stipriai išaugo, infliacija ir t. t., todėl ta suma – 2 tūkst. 30 eurų neatitinka realios situacijos. Projekte yra numatyta, kad būtų nustatyta 4 tūkst. eurų. Tik tuo atveju, jeigu 4 tūkst. eurų būtų skola, būtų galima nukreipti skolos išieškojimą į paskutinį būstą.

Taip pat, siekiant paskatinti skolininką laisvai siekti skolos grąžinimo, projekte numatyta, kad iš paskutinio būsto nebūtų išieškoma, jeigu skolininkas pateikia antstoliui įrodymus, kad visą sumą gali padengti per 18 mėnesių, ir tai iš tikrųjų vyksta. Tai labai gera priemonė skolininkui ieškoti galimybės ir draugiškai susitarus su kitu asmeniu grąžinti skolą.

Taip pat sprendžiama antra problema. Civilinio proceso kodekso 668 straipsnyje numatyta, kad draudžiama išieškoti iš pinigų sumos, neviršijančios minimalios mėnesinės algos, tačiau Lietuvos Respublikos Aukščiausiasis Teismas yra suformavęs praktiką, kad iš skolininko sąskaitų galima išieškoti visa apimtimi, na, su tam tikromis išimtimis.

Taigi, esamas reguliavimas reiškia, kad skolininkas vykdymo proceso metu gali būti paliekamas be jokių lėšų. Sprendžiant šią problemą, projekte numatyta, kad iš skolininko sąskaitos kiekvieną mėnesį gali būti nurašomos tik minimalių vartojimo poreikių dydžio neviršijančios lėšos. Tai reiškia, kad jeigu skolininkas gauna, pavyzdžiui, minimalų darbo užmokestį, tai galima išieškoti iki 245 eurų. Tai vėlgi tokia labai gera priemonė, apsauganti skolininko interesus, juolab kad skolininkas neliktų visiškai be nė vieno euro savo pragyvenimui tenkinti.

Taip pat sprendžiama trečia problema. Šiuo metu skolininkui, gaunančiam minimalų atlyginimą ir turinčiam dvi ar daugiau vykdomųjų bylų, išskaitoma 50 % ir pragyvenimui tokiam skolininkui lieka tik 180 eurų. Tokia suma neužtikrina minimalių gyventojų poreikių tenkinimo, dėl to atsižvelgiant į tai projektu siūloma sumažinti išskaitų iš darbo užmokesčio dydžius, numatoma, kad iš minimalios mėnesinės algos neviršijančių pajamų būtų išskaitoma ne daugiau kaip 30 %, kaip minėjau, šiuo metu yra 50 %, o iš minimalią mėnesinę algą viršijančių pajamų 50 %, šiuo metu yra 70 %. Toks teisinis reguliavimas užtikrintų, kad net ir minimalų atlyginimą gaunančiam skolininkui po išskaitų liktų ne mažesnė kaip minimalių vartojimo poreikių dydį tenkianti suma.

Projektas derintas su visais suinteresuotais subjektais. Yra gauta keletas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų, į jas atsižvelgta, kai kurios pastabos įvertintos. Taigi prašau atsižvelgiant į tai pritarti Vyriausybės parengtam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūs įvardijote, kad su visais subjektais buvo derinta. Mano klausimas, ar Trišalė taryba svarstė pasiūlymą dėl Darbo kodekso pakeitimo? (*Balsai salėje*) Dar kartą kartoju: Darbo kodeksą visada svarsto Trišalė taryba.

E. MISIŪNAS. Čia ne Darbo kodeksas, čia Civilinio proceso kodeksas.

A. SYSAS (LSDPF). Minutėlė! Aš moku skaityti.

E. MISIŪNAS. Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Jūs pristatėte du įstatymus ir kalbėjote apie du įstatymus. Antrasis vadina si Darbo kodekso įstatymo pakeitimas. Aš ir klausiu, ar buvo derinta su Trišale taryba?

E. MISIŪNAS. Tuoj pasižiūriu. Bankų asociacija, nacionalinė... taip, parengtas „Sodros“, Nacionalinės mokėjimo agentūros, suderinta su... vertinant... Antstolių rūmais...

A. SYSAS (LSDPF). Neieškokite, nes nederinate, aš žinau.

E. MISIŪNAS. Tai jūs...

A. SYSAS (LSDPF). Bet aš klausiu, jūs ministras. Vyriausybė kalba apie tai, kad visą laiką vyks dialogas su socialiniais partneriais. Akivaizdu, svarstote Darbo kodeksą ir net neparodote.

E. MISIŪNAS. Darbo kodekse yra keičiamas tik vienas straipsnis. (*Balsai salėje*) Tuoj pat aš pasižiūriu, kokio pobūdžio straipsniai. (*Balsai salėje*) Taip, tai yra išskaitų iš darbo užmokesčio dydžio nustatymas Civilinio proceso kodekse. Tokia nuostata, kokia yra dabar keičiama, iš principo niekaip neblogina darbdavio ir darbuotojo santykių. Mes kalbame apie civilinio proceso ir Civilinio proceso kodekso nuostatas, kurios šiuo atveju buvo įrašytos tikriausiai dėl darbo užmokesčio išskaitų dydžio. Ta nuostata yra dabar pavadinta nukreipiančiąja į Civilinio proceso kodeksą ir iš principo turinys nesikeičia. Jeigu mes... (*Balsai salėje*) Aš supratau klausimą, tik aš bandau atsakyti, kodėl įstatymo rengėjai nederino, nes pagal teisės akto turinį Darbo kodekso nuostatų nėra poreikio derinti.

PIRMININKAS. Jau atsakėte?

E. MISIŪNAS. Atsakiau.

PIRMININKAS. Klausia A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Pone ministre, mano klausimas dėl pirmojo jūsų teikiamo įstatymo projekto, o konkrečiau – dėl 663 straipsnio 3 dalies. Jūs ir pristatydamas paminėjote, kad išieškotinių sumų ir vykdymo išlaidos vietoj 2 tūkst. 30 eurų padidėja iki 4 tūkst. dėl per 11 metų būsto pabrangimo. Ar neatsitiks taip, kad, tarkime, po kelerių metų, brangstant tam pačiam būstui, jūs būsite vėl priverstas (ar jūs, ar kas nors kitas) eiti į Seimą ir prašyti padaryti pakeitimą dėl tos priežasties?

Klausimas būtų toks: ar nebuvo bandyta ieškoti kokio nors kitokio varianto, neįvardinant konkrečia fizine išraiška tos pinigų sumos, o būtent kokio kitokio varianto?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Puikiai suprantu, ką turite omenyje. Taip, galbūt būtų galima nustatyti, kad Vyriausybės patvirtinta tvarka, įvertinant infliaciją, įvertinant nekilnojamojo turto pasikeitimus. Bet, matote, kai yra skolininkas, yra nukentėjęs asmuo, kai šiuo atveju ginami vieno ar kito interesai, mano supratimu, įtvirtinti tokią 4 tūkst. eurų nuostatą kodekse tai yra tokia tvirta teisinė norma, kuri rodo ribą. Jeigu mes kiekvieną pusmetį svarstytume vėlgi žiūrėdami infliaciją, tai skolininkų ir asmenų, kurie skolina sumas, santykiečiai tikriausiai nebūtų taip puikiai reglamentuoti ir nebūtų tokio pasitikėjimo vienas kitu. Aš manau, kad šita nuostata turėtų būti. Ateiti kas dvejus, trejus ar ketverius metus ir pakeisti tam tikrą dydį nėra didelė problema, aš manau. Tai tikrai nėra teisinis biurokratizmas ir panašiai.

PIRMININKAS. Klausia S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, žinoma, klausimas čia yra teisingumo ministru, ir panašu, kad dar ilgai jums teks eiti tas pareigas. Aš suprantu, kad tai yra suteikimas vilties skolininkui kabintis į gyvenimą. Bet yra kita klausimo pusė. Ar buvo, ministerijai rengiant projektą, kokių nors diskusijų ar statistikos, o kiek tarp tokių vargšų skolininkų yra nemokančių išlaikymo vaikams, tokių, kurie yra padarę smurtinius nusikaltimus, nužudymus, sužalojimus ir nukentėjusieji laukia kokių nors pinigų? Ar nebuvo diskutuojama daryti kokią nors diferenciaciją? Turbūt nebūtų sudėtinga atskirti vykdomuosius raštus, ar tai yra už autobuse nenusipirktą talonėlį, ar yra dėl tyčinių, smurtinių nusikaltimų vykdomieji raštai. Ar nebuvo tokių diskusijų?

E. MISIŪNAS. Ačiū jums už klausimą. Aiškinamajame rašte yra nurodyta keletas statistinių duomenų, kad fizinių asmenų skolų bendra suma sudaro tik 1,5 %. O iš tų fizinių asmenų, kuriems būtų taikoma šita norma, yra dar per pusę. Tai mes kalbame maždaug apie 0,7 % skolų apskritai. Tai tikrai nėra labai didelis skaičius.

O ko jūs labai tiksliai paklausėte dėl tokios statistikos, kiek yra nemokančių išlaikymo vaikams ir t. t., neturiu tokios informacijos. Jeigu reikia, tikrai galime patikslinti, nes, manau, duomenys yra ir galima juos surinkti.

PIRMININKAS. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALASĖVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiamas kolega, aš norėjau patikslinti. Kaip matėte, Teisės departamento išvadose labai akcentuojamas skolininkų ir kreditorių lygiateisiškumas ir šituo projektu yra pažeidžiami kreditorių interesai. Labai gerai čia gerbiama S. Šedbaras užsiminė apie alimentus, pinigus vaikui išlaikyti. Jeigu mes *prisirišime* prie 238 eurų, iš kurių negalima išskaičiuoti, nukentės visų pirma vaikai, kadangi negaus tos alimentų sumos, kuri yra priteista, tą pinigų skirtumą mes turėsime mokėti iš Garantinio fondo, nukentės tie asmenys, kurie dėl netekto darbingumo negaus pinigų. Vienu žodžiu, man atrodo, iš tikrųjų reikėtų šitą įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į kitų asmenų interesus visų pirma.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Negalėčiau sutikti, kad šis įstatymo projektas pažeidžia kreditorių interesus, nes jeigu mes pasižiūrėtume iš esmės, kiek mes kilstelėjome tą pinigų kartelę, tai tikrai labai nedideli skaičiai. Jeigu anksčiau buvo, sakykim, 70 % išskaitymas iš atlyginimo, dabar mes siūlome 50 %. Jeigu anksčiau, sakykim, gaunant iki minimalaus atlyginimo, buvo 50 %, tai mes siūlome mažinti iki 30 %. Tai yra kai kuriais atvejais dešimtys eurų. Tikrai nemanau, kad nukentės kreditorių interesai. Aišku, yra kalbų apie išlaikymo... šeimoms, vienišoms mamoms, auginančioms vaikus, bet yra valstybės sukurtas mechanizmas – pašalpos, kitos išmokos, galų gale Garantinis fondas. Valstybė socialiai atsakinga, turi nustačiusi instrumentų, kaip kompensuoti tokiems asmenims negautas pajamas. Tikrai nemanau, kad skolininkas savo labai apgalvota valia patenka į tokią situaciją. Palikti jį bent jau be minimalaus pragyvenimo lygio, bent jau tokio teorinio minimalaus pragyvenimo lygio, būtų, sakyčiau, visai neatsakinga.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, noriu atkreipti dėmesį, kad A. Syso klausimas dėl Darbo kodekso yra visiškai teisėtas. Nepaisant to, ar jūs manote, kad tai reikšminga, nereikšminga, jis turi būti derinamas su Trišale taryba. Juo labiau aš atsimenu, kai priiminėjome šiuos įstatymus, dėl šių normų buvo labai karštai diskutuojama, jos nebuvo tokios bereikšmės.

Bet mano susijęs klausimas kitoks. Iš principo jūs dabar manote, kad tai pasenusi norma, nes ten 2 tūkst. 30 riba dabar jau nelogiška. Ar vis dėlto teisingai mes einame prie to klausimo, nes

skaičiuojame galbūt ne iš to galo? Reikėtų žiūrėti iš pragyvenimo lygio tų grupių, kurios yra, kiek jam reikia, ir palikti tą minimalų egzistencinį krepšelį, atsižvelgiant į tai, kokiai tai grupei priklauso vaikai, visa kita. Taip reikėtų vertinti šias normas, nes Socialinių reikalų ir darbo komitetas turi labai daug visokių pastabų, kai žmonės tiesiog neišlenda iš tos skolų karuselės, net ir tie, kurie labiausiai stengiasi, nes tiesiog nepaliekame jokių galimybių jiems ir norint išeiti iš ten.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Aš tikrai nesakau, kad gerbiamo Seimo nario klausimas dėl Trišalės tarybos buvo nepagrįstas. Tikrai buvo pagrįstas. Aš nežinau, kodėl nebuvo organizuojama, nes įstatymo projektas buvo rengiamas esant dar ministrei. Negaliu atsakyti, bet aš, užmetęs staigiai dabar akį į tą nuostatą, matau, kad ta norma yra nukreipiančiojo pobūdžio į civilinio proceso... Dėl to manau, kad projekto rengėjai pagalvojo: nieko nekeičiame, iš esmės dėl darbo santykių nieko nekeičiame. Aš bandau tikrai taip paaiškinti, kodėl gal buvo priimtas toks sprendimas.

O tai, ką jūs sakote dėl pragyvenimo lygio, taip, galima galvoti tokiu keliu eiti, ieškant geriausio sprendimo, bet projekte siūloma taip reglamentuoti, taip nustatyti tam tikras ribas, leidžiančias skolininkui geriau išgyventi turint skolų, tai manau, kad... Minčių, aišku, gali būti įvairių.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso. Nuomonė už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Jeigu teko bendrauti su rinkėjais, be abejo, jūs turėjote susidurti su tais rinkėjais, kurie ateina su antstolių reikalavimais, ir iš esmės žmogų stumia negrįžtamai į skurdą. Nė vienas žmogus nėra apsaugotas nuo vienokių ar kitokių klaidų. Jeigu Teisingumo ministerija ateina su iniciatyva vis dėlto atkreipti dėmesį, ar tikrai mes turime palaiminti tą, nors ir pagrįstą, atoveiksmį tam žmogui, bet mes neturime jam atimti galimybės egzistuoti. Aš iš tikrųjų palaikau šitą projektą. O tai, kad jis yra netobulas, sutinku. Tam ir yra komitetai, kuriuose mes galėsime patobulinti, bet dėl paties principo mes turėtume pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Dėl Civilinio proceso kodekso siūlomi komitetai: pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

Dėl Darbo kodekso – pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar kas nors turite pasiūlymų?

R. J. Dagys per šoninį mikrofoną.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš tiesiog, kadangi nėra paprašyta Trišalės tarybos išvados, tai galėtume iš karto paprašyti. Klausimas, kad ir formalus, ministro manymu, bet mes vis tiek laikomės tos tradicijos, kad Darbo kodeksas be Trišalės tarybos nesvarstomas. Jie greitai apsvarstys šitą ir turėsime išvadą.

PIRMININKAS. Taip, kas dar turite kokių nors pasiūlymų? Daugiau nematau. Bendru sutarimu galime pritarti. Siūloma svarstyti gegužės 31 dieną. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos? Prašau, dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Noriu išsiaiškinti dėl šios dienos rytinio posėdžio darbotvarkės, t. y. dėl 1-11b klausimo svarstymo. Tvirtindami rytinio posėdžio... Tvirtindami dienos posėdžių darbotvarkę mes labai aiškiai priėmėme sprendimą, kad šitas klausimas turi būti svarstomas rytiniame posėdyje. Kaip sako Statuto 93 straipsnis, patvirtinus darbotvarkę yra nurodomas pranešėjas ir svarstymo ar balsavimo laikas. Jeigu jis užsitęsia, tai nereiškia, kad kiti klausimai turi iškristi iš rytinio posėdžio į vakarinio posėdžio darbotvarkę.

Mes žinome, kad dažnai tvirtinant dienos posėdžių darbotvarkes Seimo nariai prašo vieną klausimą perkelti, pavyzdžiui, į rytinę darbotvarkę arba kitą klausimą nukelti į vakarinę darbotvarkę. Dėl šito klausimo – įstatymo dėl susitarimo tarp Kanados ir Europos Sąjungos niekas nekėlė klausimo, kad jį, šitą projektą, reikia nukelti į vakarinę darbotvarkę, todėl šito klausimo svarstymas priimtoje darbotvarkėje yra numatytas rytiniame posėdyje ir prašau kaip nors kitaip ne traktuoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Yra toks siūlymas galbūt daryti ne Vyriausybės valandą, bet Vyriausybės pusvalandį ir visus klausimus, kiek spėtume, priimti. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

12.47 val.

Darbo kodekso 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1813 (pateikimas)

Iš eilės, jeigu galima, dabar pakviesiu Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiąjį patarėją M. Lingę, kuris pristatys Darbo kodekso 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1813. Prašau.

M. LINGĖ. Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, esu įpareigotas jums pristatyti Respublikos Prezidentės 2018 m. kovo 16 d. teikiamus Darbo kodekso 41 straipsnio pataisų siūlymus. Šiuo metu šis straipsnis numato, kad viešojo sektoriaus institucijose gali būti organizuojami konkursai priimant darbuotojus į darbą pagal darbo sutartis. Prezidentė siūlo, kad tam tikrai daliai įstaigų galimybė būtų pakeista į būtinybę. Siūlymo tikslas – užtikrinti, kad darbuotojų paieška būtų vykdoma viešai ir pagal aiškius kriterijus.

Šiandien kaip diena ir naktis skiriasi priėmimas į valstybės tarnautojo pareigas ir į panašias funkcijas vykdančių darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigas. Vienu atveju vykdomi griežtai reglamentuoti konkursai, kitu neretu atveju įdarbinimą lemia pažintys, partiškumai, giminystės. Viešai skelbta, kad, pavyzdžiui, „Lietuvos geležinkeliuose“ 40 % darbuotojų buvo susiję giminystės ryšiais, kelių įmonėse – per 17 %, Registrų centre – apie 15 %. Specialiųjų tyrimų tarnybos duomenimis, beveik 18 % savivaldybių administracijų darbuotojų sieja santuokos ar giminystės ryšiai, dar tiek pat siejami partiniais ryšiais. Todėl siūloma principinė nuostata – daugiau viešumo ir skaidrumo viešajame sektoriuje.

Prezidentė siūlo, kad viešos vadovų ir specialistų atrankos turėtų būti skelbiamos trijų rūšių institucijose: pirma, valstybės ir savivaldybės institucijose ir įstaigose, vykdančiose viešojo administravimo funkcijas, kaip apibrėžta Valstybės tarnybos įstatyme; antra; valstybės ir savivaldybių įmonėse; trečia, valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse.

Apibendrinant pataisomis orientuojamasi būtent į tą dalį darbuotojų, kurių funkcijos panašiausios į valstybės tarnautojo atliekamą darbą, bei kur neskaidrumas ir nepotizmas, priimant į pareigas, gali turėti didžiausias neigiamas pasekmes visuomenei ir valstybei. Viešai skelbiant atranką, turėtų būti nurodyta: pareigų turinys ir pobūdis, kvalifikaciniai reikalavimai kandidatams, darbuotojų atrankos kriterijai. Iki įstatymo įsigaliojimo Vyriausybė turėtų patvirtinti atrankų į pareigas paskelbimo, organizavimo ir vykdymo aprašą. Atrankos turėtų būti lanksčios, skaidrios ir neapsunkinančios institucijų nereikalingomis procedūromis, sudarančios sąlygas viešajame sektoriuje įsidarbinti kompetentingiausiems kandidatams. Siūlomas įstatymo projektas tiesiogiai prisidėtų prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijos dėl skaidrumo viešajame sektoriuje.

Kviečiu gerbiamuosius Seimo narius palaikyti Prezidentės teikimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Sysas. Nematau salėje. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, klausimas apskritai rengėjams. Jeigu mes turime valstybės tarnybos sektorių, Valstybės tarnybos įstatymą, nuo Darbo kodekso visos koncepcijos tai yra atskirti dalykai. Ar šituo pasiūlymu pati Darbo kodekso, kaip kodekso, kaip sistemos, sudėtis nebus išderinta? Šiuo atveju arba mes turime jau griežtą viešąjį sektorių, arba turime privačių sektorių, kaip dabar tie dalykai bus suderinti, ar čia nebus mišrūnas buldogo ir raganosio?

M. LINGĖ. Ačiū už klausimą. Tikrai mes nesūlome visoms dabar Darbo kodekse numatytioms pareigybėms ir institucijoms, be abejonės, siūlyti įteisinti privalomas atrankas. Mes diferencijuojame ir institucijas, ir pareigybes. Kaip minėjau, pareigybės yra tos, kurios panašiausios. Daliai vadovų jau ir dabar yra taikoma būtinybė skelbti atrankas ir konkursus, specialistams – ne. Tai atsirastų specialistams, kurie dirba su viešaisiais pirkimais, teisės specialistams ir panašiai. Daugelį specialistų sąvokų apibrėžia profesijų klasifikatorius, pavirtintas Ūkio ministerijos, ir tikrai tas (...) išeina. Mūsų siūlomos pataisos tikrai neapimtų ne kvalifikuotos darbo jėgos, neapimtų įvairiausių techninių specialistų, tarnautojų, kvalifikuotų darbininkų ir amatininkų, tikrai tai nebūtų suabsoliutinta.

Kaip ir minėjau, dabar vyksta ir Vyriausybės yra pateikta valstybės tarnybos reforma, yra ketinimai mažinti valstybės tarnybos apimtį, bet vis tiek, jeigu matome, kad valstybėje funkcijų

nemažėja, valstybės įsipareigojimų nemažėja, tai tikrai dalis gali būti, kad nueis, panašias funkcijas vykdys buvę valstybės tarnautojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Mūsų tikslas yra labiau orientuotis, kad to skaidrumo nepristigtų atsirenkant ir galėtų laimėti konkursus, atrankas, kompetentingiausi ir atliekantys panašias kaip valstybės tarnautojo funkcijas.

PIRMININKAS. Klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų jūs savo pristatyme paminėjote labai svarbius dalykus, kodėl reikia to įstatymo pataisų, t. y. ir skaidrumas, ir nepotizmo apraiškos, ir visa kita. Bet man būtų įdomu sužinoti, kokiais kriterijais?.. Nes jūs sakėte, kad kai kuriose institucijose, įmonėse bus tai daroma, ir kokiais kriterijais vadovaudamiesi jūs tai atrinktumėte? Ir dar vienas klausimas. Kaip jūs manote, kiek žmonių paliestų šitos naujos pataisos?

M. LINGĖ. Taip, iš tikrųjų kriterijai yra paminėti. Kaip minėjau, yra profesijų klasifikatorius, patvirtintas Ūkio ministerijos, ir ten labai aiškiai išryškinta, kokios profesijos yra, ir mes apimame vadovus ir specialistus. Tai jau yra rodiklis, kur dirbama... Institucijoms paliekama teisė pačioms pasitvirtinti sąrašą profesijų, kurioms būtų reikalingos atrankos, be abejonės, laikantis to klasifikatoriaus. Bet aš jau čia lėndu, kaip sakant, į tolesnį žingsnį, ką turėtų reglamentuoti Vyriausybės nutarimas, Vyriausybės parengta tvarka, kaip tą įgyvendinti. Kalbant apie apimtį, iš tikrųjų mes matome, kad nauja, kas yra dabar siūloma, t. y. ko dabartinis Darbo kodekso 41 straipsnio neapėmė, kokių institucijų, tai papildomai atsiranda valstybės ir savivaldybių valdomos įmonės. Jau vien šiame sektoriuje dirba per 40 tūkst. darbuotojų, bet, kaip paminėjau, iš tikrųjų labai nedidelė dalis būtų apimta, nes ten tikrai dirba daug techninių specialistų, daug eilinių darbuotojų, tarnautojų, kuriems tiesiog nereikėtų, kokių geležinkelių... pavyzdžiui, ar valytojų priimti. Tai tikrai neinama tokios naštos, piligrimo keliu. Kaip minėjau, pagrindinis principas yra tos specialybės, tos pareigos, kurios turi panašias į valstybės tarnybos atliekamas funkcijas.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už pateiktą pasiūlymą. Man atrodo, kad tikrai svarbu skaidrinti ir nustatyti labai aiškius kriterijus ir reikalavimus, kaip yra atrenkami ir kaip yra skiriami žmonės savivaldybių ir valstybių įmonėse.

Mano klausimas būtų toks. Ar mes, formuluodami įvairius kriterijus, nepamirštame dažnai pagrindinės motyvavimo priemonės, kodėl mes nematome rimtų specialistų valstybės ir savivaldybės įmonėse, t. y. atlyginimo? Kad ir kokius reikalavimus nustatysime, jeigu nebus mokamas atitinkamas atlyginimas, neužtikrinsime, jog rimti specialistai ateis. Čia galime tą patį kalbėti apie medikus ar apie pedagogus. Galime kalbėti apie įvairiausių reikalavimus, bet jeigu atlyginimas bus toks, koks jis yra, didelė dalis arba jausis nuskriausti, arba tiesiog emigruos. Kaip šis įstatymas suponuoja spęsti būtent šią problemą, t. y. atlyginimų klausimą?

M. LINGĖ. Darbo kodeksas... Šiuo atveju tikrai mūsų siūlymas nesprenžia atlyginimo problemų, bet mes sutinkame su tuo požiūriu, kad, be abejonės, reikia skaidrinti ir atrankas, reikia tvarkyti ir atlyginimų sistemą. Be abejonės, matome ketinimus ir Vyriausybės pateiktus. Negalima lyginti labai vienodai visų tų institucijų, apie kurias mes kalbame. Vienokia atlyginimų situacija yra valstybės tarnybos, valstybės sektoriaus, įvairių biudžetinių įstaigų ir kitokia situacija, pavyzdžiui, yra valstybės valdomų įmonių. Tai vienos bendros formulės turbūt netaikytume, bet, be abejonės, matyt, į viešąjį sektorių, į biudžetininkus tikrai labai reikėtų atkreipti dėmesį. Matome, kad Vyriausybės pateikta valstybės tarnybos pertvarka ir yra ketinimas spęsti šituos klausimus. Tikėtina, kad jeigu sukurtume konkurencingesnes sąlygas, t. y. atlyginimai būtų patrauklūs, tokios siūlomos atrankos pasitarnautų – atsiradus daugiau pretendentų, jie būtų atrenkami skaidriau ir laimėtų kompetencija, o ne kitos priežastys.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, pasiūlyta tema iš tikrųjų aktuali, kas be ko, tik aš nenorėčiau turbūt, kad įsivyrautų praktika, kad kompetentingi darbuotojai turėtų palikti savo vietas vien dėl to, kad jie susituokė. Turbūt toli jūs nuo tos minties? Čia nebūtų tas... Vis dėlto

valstybės įmonių valdymo kompetencija yra pagrindinis dalykas. Čia ne tiek susiję su politikų sprendimų priėmimu, o klausimas susijęs su Darbo kodeksu. Jūs dabar siūlote taisyti Darbo kodeksą. Ar jūs nesvarstėte galimybės tvarkyti specialiuosius įstatymus, nes Darbo kodeksas yra jau tokia bendroji norma, o specialieji įstatymai numato kaip tik tuos reikalavimus, kuriuos būtų galima išskirti – valstybinių įmonių valdymo ir t. t., ir panašiai? Tai būtų galbūt geresnis kelias, o dabar reikėtų tai svarstyti Trišalėje taryboje, neaišku, kiek tas dalykas truks ir kaip ten bus sutarta.

M. LINGĖ. Ačiū už klausimą. Tikrai nesiginčijame. Be abejonės, tai ir minėjau sakydamas apie kompetenciją, kad vienareikšmiškai turi būti pagrindinis prioritetas dėl atrankų laimėjimų.

Dėl Darbo kodekso, tai būtent šis straipsnis reguliuoja ir ten kalbama apie galimas atrankas. Dabar yra įstaigoms, institucijoms laisvė jas organizuoti. Tiesiog mes dabar keičiame principą. Pataisa gana techniškai griezdiškai atrodo, nors užtektų tikrai vieną žodį gal pataisyti, nes mes norime pirmą žingsnį žengti – tikrai pasiūlyti neapkrauti ligoninių, mokyklų įvairių atrankų kriterijais. Ne visą viešąjį sektorių, bet tą jautriausią sritį, o galbūt ateityje ir plėsti tą ratą ir pereiti prie visuotinių principų. Bet noriu tikrai labai pabrėžti, pasinaudodamas proga. Jau dabar pasiūlėme, kad tikrai yra nemažai institucijų, kurios nesant prievolės reikalavimų jau dabar renigia tas viešas atrankas ir dabar vadovaujasi tuo Darbo kodekse numatytu straipsniu, ta galimybe, jos organizuoja. Tarp tokių galima paminėti ir Vilniaus savivaldybę, mūsų žiniomis, ir ESO, ir Lietuvos darbo biržą, ir „Regitra“, ir Centrinę projektų valdymo agentūrą, įvairias atskiras, net ir savivaldybėse yra atskirų tokių įstaigų ir įmonių, kurios jau taiko tuos standartus. Iš tikrųjų mes matome tą kryptį. Tikslas yra, kaip ir minėjau, tie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos standartai – daugiau viešumo, skaidrumo. Manome, kad šitas Darbo kodekso pataisymas, būtent Darbo kodekso, kalba apie tuos dalykus ir tikslinga jį taisyti.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų užsirašė tik už, gal galėtumėte nepasisakyti, pereinume prie balsavimo? Ar norite pasisakyti? Norite. Prašau. G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš nekalbėjau, kai buvo klausimai, specialiai pasilikau šioje vietoje, tai norėčiau vis tiek išsakyti savo poziciją. Kadangi šitas klausimas ateis į Socialinių reikalų ir darbo komitetą, ko gero, ir teks mums jį atidžiau analizuoti, tai tų klausimų tikrai dar liko, kaip ir kolegos klausė, bet pati principinė nuostata dėl to, kad reikia skaidrinti atrankas į šias pozicijas, yra tikrai labai svarbi. Matome tikrai daug klausimų keliančias ne atrankas, o paskyrimus atskirose savivaldybėse. Kai savivaldybės tampa užvaldytos ir kitokiai nuomonei apskritai nebeatsiranda vietos, nes tik giminaičiai ir valdančiąjai partijai ištikimi žmonės gauna darbą, tokia situacija yra tikrai netoleruotina ir taisytina, todėl šita Prezidentės iniciatyva yra labai svarbi ir kviečiu palaikyti po pateikimo. Paskui tikrai analizuosime ir įvertinsime visus variantus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Visi motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 39, prieš – 1, susilaikė 51. Po pateikimo nepritarta. Gal galime bendru sutarimu pasiūlyti tobulinti? (*Balsai salėje*) Ar galime bendru sutarimu pasiūlyti tobulinti iniciatoriams? Siūlo balsuoti.

Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas siūlote tobulinti, balsuokite už, kas siūlote atmesti, balsuokite prieš.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 84, prieš – 2. Iniciatoriai turi teisę tobulinti. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Po šio balsavimo prezidentūros atstovams, matyt, reikėtų patarti kol kas jokių, kad ir pačių geriausių, projektų neteikti, nes, matyt, po Prezidentės sprendimų dėl kai kurių ministrų valdantieji negali peržengti per savo emocijas ir primityviai kerštauja nors prieš projektą pabalsuodami. Tai yra labai apgailėtinas faktas, kurio anksčiau, man atrodo, Seime nebūdavo. Kviečiu valdančiuosius vis dėlto susimąstyti apie savo atsakomybę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jau yra po 13 valandos, šiuo laiku turėjo būti Vyriausybės valanda, bet Seimas apsisprendė, kad Vyriausybės valandą pradės 13 val. 30 min. ir Vyriausybės valanda truks tik pusę valandos, ir klausinės vien tik opozicija.

13.05 val.

Įstatymo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-753(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame prie prieš tai buvusių klausimų. Darbotvarkės 1-11b klausimas – įstatymo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-753(2). Papildomo komiteto išvadas pristato J. Bernatonis. Atsiprašau, pristatė. A. Stančikas, Kaimo reikalų komitetas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kaimo reikalų komitetas praeitų metų – 2017 m. birželio 14 d. svarstė. Buvo tam tikrų abejonių, kaip elgsis kitos Europos šalys narės, ar šiuo atveju mes tikrai labai neskubame, tačiau balsavimo metu vis dėlto pritarėme. Už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar yra A. Kubilienė? Nematau. Kas galėtų iš Sveikatos reikalų komiteto pristatyti išvadas? Matau R. Martinėlį. Gal galėtumėte pristatyti Sveikatos reikalų komiteto išvadas, Raimundai Martinėli?

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Laba diena, kolegos. Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymą. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti niekas neužsirašė. Nuomonę sakyti kas nors užsirašė? Tuoj pažiūrėsime. Užsirašė. Motyvai už – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Kolegos, aš vėl agituuju palaikyti šios sutarties ratifikavimą, šios sutarties svarstymą, nes pirmiausia jinai sukuria daugiau galimybių mūsų nedidelei Lietuvai reikštis globalioje prekybinėje erdvėje, mūsų eksportuotojams dalyvauti didele perkamąja galia pasižyminčioje Kanados rinkoje, taip pat mūsų Lietuvai pritraukti daugiau investicijų iš Kanados.

Antras dalykas, žinoma, yra geopolitinis argumentas. Kanada visada buvo mūsų nuosekli, tvirta partnerė ir euroatlantinės integracijos advokatė. Ji iki šiol turi daug įsipareigojimų tiek kalbant apie ekonominius santykius, tiek apie gynybinius santykius, jos kariai saugo Baltijos krantus. Man atrodo, tai yra labai svarbus dalykas įvertinti, kai mes kalbame ne tik apie ekonominę partnerystę, bet ir apie apskritai partnerystę kitose srityse.

Daug kam kyla abejonių dėl investicijų apsaugos. Asmeniškai man investicijų apsaugos argumentas patinka, nes jis įtvirtina tai, kad teisinė valstybių aplinka būtų labiau prognozuojama, kad būtų apsaugota privati nuosavybė ir apskritai atsirastų daugiau galimybių prekiauti.

Kolegos, aš raginu balsuoti, raginu palaikyti ir nestabdyti šio proceso. Dėkoju.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – V. Vingrienė. Nematau. T. Tomilinas. Irgi nėra. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 70, prieš – 5, susilaikė 11. Pritarta po svarstymo.

13.10 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-754(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-754(2). Pranešėjas – J. Bernatonis, Užsienio reikalų komitetas. Kas galėtų pavaduoti kolegą iš Užsienio reikalų komiteto? Prašau. Gelbėja E. Vareikis.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Pagrindinio komiteto, kuris svarstė šį projektą, išvada yra pritarti bendru sutarimu. 6 buvo už, prieš, susilaikiusių net nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. A. Stančikas pristato Kaimo reikalų komiteto išvadą.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, praeitų metų birželio 14 dieną svarstė. Kaip ir dėl praeito, taip ir dėl šio balsavo 8 už, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Sveikatos reikalų komitetui gal pagelbės R. Martinėlis?

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymo pakeitimą. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė E. Zingeris. Kviečiu į tribūną.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, aš neužtruksiu penkių minučių, o pasakysiu iš esmės keletą esminių sakinių. Po daugybės svarstymų, kurie įvyko Užsienio reikalų komitete, 90 % visų partijų pasisakančiųjų buvo už šį dokumentą, bet svarbiausios yra kelios priežastys.

Gerbiamas premjere, didžiai gerbiami bičiuliai, Seimo kolegos, Europos Sąjunga yra nuostabus *tvarinys*, sukurtas kaip atsakas į Antrąjį pasaulinį karą. Antrojo pasaulinio karo neapykantos proveržiai buvo nuslopinti Europos Sąjungos žmogaus teisių erdvėje ir ekonominėje erdvėje. Sukurta Europos Sąjunga, kaip ekonominė Vokietijos ir Prancūzijos sąjunga, R. Šumano idėjų kontekste po mūsų Sąjūdžio revoliucijų, po demokratinių revoliucijų Vidurio Europoje sukūrė prieglobstį, sukūrė mums tvirtą balsą, kalbantį su mūsų priešininkais Maskvoje.

Kiekvienas Europos Sąjungos silpninimas yra mūsų balso silpninimas. Kiekvienas geopolitinis judesys, kad ir Anglijos išėjimas iš Europos Sąjungos, yra smūgis mūsų saugumui. Ne tik NATO, bet ir Europos Sąjunga užtikrina mūsų geopolitinį saugumą, todėl šiandien, turėdami projektą, kuris stiprina Europos Sąjungą, būdami, gerbiamas pirmininke, devintieji patvirtinimo eilėje, netapkime paskutiniai, kai tvirtinama Kanados sutartis.

Manau, GMO ir kiti dalykai Kanadoje yra ne blogiau tvarkomi negu Europos Sąjungoje. Kanados kareiviai pasiruošę žūti už Baltijos valstybes, jų šimtai yra šalia mūsų, Latvijoje. Pasakyčiau, kad Kanados erdvė ir Europos Sąjungos erdvė yra tinkamiausios šiam sujungimui, kuris prieš jūsų akis. Aš manau, kad tiek mūsų vaikai, tiek Kanadoje gimstančios naujos kartos sugebės suprasti mūsų bendrus geopolitinius tikslus. Aš manau, kad iš čia esančių tie, kurie pasiruošę balsuoti prieš, stipriai nustebintų pasaulį, ypač šios krizės metu, kada Europos Sąjungai reikalinga parama jos stiprinimo metu.

Mes tikimės, kad ir Jungtinės Amerikos Valstijos grįš prie tos pačios laisvosios prekybos sutarties, kuri buvo žadėta. Todėl raginu jus visus balsuoti už šį Europos Sąjungos stiprinimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau yra norinčių dalyvauti diskusijoje? Ministras L. A. Linkevičius dar norėtų ką nors pasakyti?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Keletą sakinių. Buvo daug kalbama ta tema, bet vis dėlto dar, jeigu galima, koncentruotai keletą minčių norėčiau pasakyti.

Pirmiausia noriu priminti, kad jau dešimt mėnesių svarstome šitą klausimą. Čia tiesiog, kad žinotumėt, pasakau, ar pakankamai išdiskutuota, ar pakankamai buvo atsakyta į klausimus. Pats dalyvavau, pora klausymų vyko ir Užsienio reikalų komitete. Buvo, manau, išsamiai atsakyta į visus nuogastavimus ir iš tiesų tie, kas norėjo, galėjo išgirsti tai, kas yra svarbiausia. Šiaip, atvirai pasakius, tai viena iš ambicingesnių tokių sutarčių. Jinai yra svarbi dar ir tuo, kad, kaip žinote, yra įstrigęs procesas dėl laisvosios prekybos sutarties su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tai čia sutartis su kita užatlantės šalimi, labai svarbia mūsų sąjungininke, na, truputį lyg ir pralaužia tokius kaip ir ledus, ir iš tikrųjų vertintina po septynerių metų derybų kaip didelis, labai pozityvus rezultatas.

Dar noriu pasakyti dėl naudos. Kadangi daug kalbų apie tai yra. Šiuo metu apie 150 Lietuvos įmonių eksportuoja į Kanadą. Apie 80 % jų yra smulkios ir vidutinės, vadinasi, rūpinamiesi tomis palankesnėmis eksporto sąlygomis, mes rūpinamės smulkiomis ir vidutinėmis įmonėmis, kurios, mūsų skaičiavimu, per metus sutaupys apie 1 mln. eurų, o tai smulkioms ir vidutinėms įmonėms, patikėkite, yra dideli pinigai. Per metus sutaupys šituo muitu apie 1 mln. eurų. Lietuva bus patrauklesnė Kanados investuotojams dėl susitarime numatyto skaidraus, aiškaus ir nuspėjamo teisinio investicijų ir jų apsaugos reglamentavimo.

Čia buvo kalbama apie atsargumo principus. 5 straipsnio 7 dalis aiškiai apibrėžia atsargumo principus, taikymo apimtį ir susijusius reikalavimus.

Ir labai griežtai noriu pasakyti, kas dar abejoja dėl kokybės reikalavimų, dėl GMO, dėl kitų, dėl hormonų, sakysim, kuriais šers gyvulius kas nors, tai neleidžiama to daryti kategoriškai ir Europos institucijos išsipareigoja iš tikrųjų tą labai atidžiai stebėti. Todėl tuos, kas turi nuogastavimų dėl kokybės ir kriterijų nepaisymo, raginčiau to nedaryti, nes čia jau būtų nepasitikėjimas mūsų pačių institucijomis. Kas čia bus ateityje ir kaip kas nors įsivaizduoja, kad gali būti ir kitaip, tai nebus kitaip, nes mes šitą procesą kontroliuosime patys. Todėl manau, kad sutartis yra naudinga

tiek Europai, tiek ir transatlantiniams ekonominiams ryšiams, mūsų ekonomikai ir verslui, ypač smulkioms ir vidutinėms įmonėms.

PIRMININKAS. Laikas!

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDDF*). Raginu pritarti.

PIRMININKAS. Diskutuoti daugiau niekas neužsirašė. Kviečiu E. Vareikį į tribūną. Yra viena pataisa. Prašau ją pristatyti.

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). ...reikalų komiteto posėdžio metu buvo pateikta viena pataisa ir komitetas po diskusijų nutarė tai pataisai nepritarti. Nepritarti buvo sutarta bendru sutarimu. Ta pataisa yra labai ilga, trijų puslapių, tai gal aš jos neskaitysiu. (*Balsas salėje: „Jūs pasakykite argumentus.“*)

PIRMININKAS. Pasiūlymas nėra susijęs...

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Argumentai yra tokie, kad šiame dokumente, šiame įstatyme dėl ratifikavimo šio teksto neturėtų būti, geriau jį yra perkelti į tą Seimo nutarimą, apie kurį jau mes čia keletą dienų šnekame ir kurį, manau, šiandien po pietų priimsime. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame. Bendru sutarimu pritariame komiteto išvadai nepritarti. Dėl viso straipsnio nėra norinčių kalbėti. Bendru sutarimu? Norintys kalbėti už gal nepasisakome. Ar labai norite? Nenori. Kviečiu balsuoti dėl viso.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 78, prieš – 1, susilaikė 9. Pritarta po svarstymo.

13.21 val.

Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1733, Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1734, Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1735, Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1737 (*pateikimas*)

Dabar norėčiau jūsų atsiklausti, turime dar šiek tiek laiko iki Vyriausybės valandos, ar galėtų ministrė L. Ruokytė-Jonsson pristatyti savo projektus? Dėkui. Kviečiu į tribūną ministrę, kuri pristatys projektą Nr. XIIP-1733 ir lydimočius. Prašom.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju, pirmininke. Ačiū, kad leidote pristatyti.

Teikiama įstatymų projektais siekiame įtvirtinti kultūros įstaigų vadovų kadencijas. Efektyvus, skaidrus ir atsakingas biudžetinės įstaigos valdymas, jos veikimas visuomenės ir valstybės interesais tiesiogiai priklauso nuo vadovų. Ir vis dar yra įstaigų, kuriose ne tik kad nėra ribojamos vadovų kadencijos, bet ir jų iš viso nėra nustatyta. Tokia situacija gali sudaryti sąlygas neefektyviai įstaigos veiklai, nepotizmo praktikų išsigalėjimui, neskaidrumui, korupcijos pasireiškimui ir panašiai. Be to, įstaigai ilgą laiką vadovaujantiems vadovams ima trūkti motyvacijos dirbti efektyviai ir linkstama vengti naujovių bei atvirumo permainoms.

Pažymėtina, kad daugelyje viešojo sektoriaus institucijų, tokiose kaip nacionaliniai valstybiniai teatrai, koncertinės organizacijos, Specialiųjų tyrimų tarnyba, teismai, prokuratūros, Valstybės kontrolė ir panašiai, vadovų kadencijos jau yra ribojamos, t. y. daugumai vadovų įstaigų veiklą reglamentuojančiuose specialiuose įstatymuose ir nuostatuose yra nustatytas maksimalus dviejų kadencijų vadovavimo laikotarpis. Rotacija viešajame sektoriuje ypatingai svarbi ir tai yra teigiamas veiksnys, leidžiantis sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Taigi šiais įstatymų projektais siekiama: pirma, riboti kultūros įstaigų vadovų kadencijas; antra, nustatyti vadovų nepriekaištingos reputacijos reikalavimus; trečia, reglamentuoti leidimą dirbti kitą darbą. Įstatymų projektuose siūloma nustatyti, kad Lietuvos nacionalinės, apskričių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų, išskyrus Vilniaus universiteto biblioteką, nacionalinių ir respublikinių muziejų, taip pat valstybės kultūros centrų (mes nekalbame apie savivaldybių kultūros centrus) vadovai toje pačioje įstaigoje gali būti skiriami į pareigas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Įstatymų projektų siūlymas nustatyti kadencijų terminus ir kadencijų skaičiaus ribojimą atitinka viešąjį interesą, visuomenės poreikius ir leis padidinti kultūros įstaigų veiklos skaidrumą ir efektyvumą.

Pažymėtina ir atkreipti dėmesį, kad įstatymų projektuose siūloma nustatyti išimčių visoms savivaldybių lygmens kultūros įstaigoms – muziejams, bibliotekoms, kultūros centrams ir panašiai, nenumatant jų ribojimų. Tai reiškia, kad įvedamos kadencijos, tačiau jos nebus ribojamos. Tokį siūlomą reguliavimą lemia Lietuvos demografinė situacija, mažėjantis gyventojų skaičius regionuose, suinteresuotų institucijų išreikšti pagrįsti nuogastavimai dėl trūkstamo aukštos kvalifikacijos srities specialistų skaičiaus regionuose.

Kaip pavyzdį galiu pateikti, kad per pastaruosius penkerius metus iš 24 priimtų vadovauti asmenų bibliotekoms tik ketvirtadalis turi aukštąjį bibliotekininko išsilavinimą arba turi tam tikrą patirtį kultūros įstaigose. Tai yra tikrai labai mažas procentas. Todėl yra labai didelis stygius aukštos kvalifikacijos specialistų regionuose.

Siekiant užtikrinti įstaigų vadovų teisėtų lūkesčių apsaugą, įstatymų projektuose nustatomos pereinamosios nuostatos įtvirtinant, kad maksimalus kadencijų skaičius pradedamas skaičiuoti tik įstatymui įsigaliojus. Planuojama, aišku, nuo šių metų liepos 1 dienos. Kadangi kultūros įstaigos reprezentuoja šalį, šalies kultūrą, pagrįstas ir teisingumo, protingumo, sąžiningumo principas, atitinkantis siūlomą reguliavimą įstatyme įtvirtinti nepriekaištingos reputacijos reikalavimus kultūros įstaigų vadovams.

Nepriekaištingos reputacijos reikalavimai keliami mokslo ir studijų atstovams, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir kitų institucijų vadovams. Tad manome, kad nepriekaištingos reputacijos reikalavimai ir profesinės veiklos reikalavimai pirmiausia turi prasidėti nuo kultūros įstaigų. Todėl, be kitų pagrindų, asmuo nebūtų laikomas nepriekaištingos reputacijos taip pat ir tuo atveju, jei būtų pripažintas šiuurkščiau pažeidęs kultūros ministro patvirtintas Kultūros įstaigų darbuotojų profesinės veiklos ir etikos taisykles, jas mes jau patvirtinome praeitais metais.

Vis dažniau pasitaikanti ydinga praktika, kai kultūros įstaigų vadovai, dirbdami kitą darbą, supainioja viešuosius ir privačius interesus. Pavyzdžiui, viešųjų pirkimų atveju tinkamai nenusišalina ir panašiai ir taip ne tik atsiduria neteisėtoje viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijoje, bet ir diskredituoja įstaigos autoritetą. Tai lėmė poreikį įtvirtinti leidimo dirbti kitą darbą mechanizmą. Tad leidimo dirbti kitą darbą mechanizmo siūlymas atitinka jau galiojantį reguliavimą, įtvirtintą Profesionaliojo scenos meno įstatyme, taip pat Valstybės tarnybos įstatyme ir Darbo kodekse.

Dėl įstatymų projektų gautos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2018 m. kovo 12 d. išvados iš esmės neprieštarauja siūlomiems pakeitimams. Tai yra daugiau techninio pobūdžio pataisymai.

Ačiū už dėmesį. Laukiu klausimų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmasis klausia R. Martinėlis. Prašau.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Kadencijų buvimas iš tikrųjų yra teigiamas dalykas, bet aš norėčiau paklausti dėl valstybės kultūros centrų vadovų. Tas pats asmuo daugiau kaip dvi kadencijas būti skiriamas negali, o savivaldos kultūros centrams galima vadovauti daug kartų. Kokie motyvai čia buvo dėl to tokio išskirtinumo?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už klausimą. Kaip aš jau ir minėjau, motyvai yra labai paprasti – dėl Lietuvos demografinės padėties, dėl regionuose mažėjančio aukšto lygio specialistų skaičiaus ir apskritai gyventojų skaičiaus. Iš tikrųjų yra labai didelis stygius tų specialistų. Yra išsakyta ir pačių kultūros įstaigų, su kuriomis mes turėjome ne vieną susitikimą, jog tai yra pagrįsti nuogastavimai, kad tiesiog nebebus regionuose tų reikalingų žmonių, kurie galės tinkamai vadovauti savivaldybėms pavaldžiose kultūros įstaigose. Tikrai sudėtinga situacija, į kurią mums reikia atsivėlgti. Tikimės, kad tam ir bus pritarta, kai šis projektas jau bus svarstomas komitetuose.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiama ministre, tikrai galima padėkoti už tai, kad būtent provincijoje nebus reikalavimo, kad dvi kadencijas. Tai yra labai geras dalykas. Tačiau aš norėčiau jūsų paklausti ir tikrai gal truputį liūdna, kad viskas kažkaip į tą korupciją, į tą neskaidrumą suveliama, nes žinau tikrai daug kultūros darbuotojų, kurie daugelyje rajonų dirba skaidriai ir pakankamai gerai, ir atsakingai.

Tačiau norėčiau jūsų paklausti, kokių dar mūsų kaimynų patirtis tokia, kurią mes šiandien siūlome? Žinau, kad Latvijoje tokio dalyko nėra.

Antras klausimas. Ar nereikėtų mums susikoncentruoti apskritai dėl BVP dalies skyrimo kultūrai? Estijoje – 1,2 % buvo BVP, Latvijoje – 1 %, pas mus, mano duomenimis, – tikrai 0,6 %. Ką jūs apie tai galvojate? Ar nereikėtų čia ministerijai irgi įdėti daugiau pastangų, kad kultūros sritis būtų geriau finansuojama? Labai ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai ačiū už klausimus. Išties man taip pat labai norėtusi, kad Lietuvoje būtų skiriama ne 0,6 % BVP, bet daug daugiau, kad bent galėtume lygintis su savo kaimynėmis. Tačiau, kaip žinome, įvardinti procentai ir jų šaltiniai prieštarauja Konstitucijai, ir aš žinau, kad tai yra pakankamai sudėtinga, bet, žinoma, siekis būtų toks. Iš tikrųjų mūsų svajonė būtų turėti tą įtvirtintą procentą ir kad tas procentas būtų šiek tiek aukštesnis negu Europos Sąjungos šalių vidurkis.

Na, o dėl to skaidrumo, tai mes tikrai nenorime kaltinti visų kultūros įstaigų darbuotojų ir vadovų. Tiesiog, kadangi praktikoje yra pasitaikęs ne vienas atvejis, bylojantis apie neskaidrią veiklą, neefektyvią veiklą, neefektyvų mūsų valstybės resursų panaudojimą, tai iš tikrųjų reikia prevenciškai galvoti apie tuos atvejus. Jeigu žmogus dirba efektyviai ir pasiduoda naujovėms, deramai rūpinasi savo įstaiga, tai tiesiog tie įstatymai ir yra tik dokumentai. Bet yra vis dar pasitaikančių atvejų, kai tie dokumentai iš tikrųjų reglamentuotų ir šiek tiek apribotų savivalę arba tiesiog neteisėtą elgesį vadovaujant vienai ar kitai įstaigai. Aš manau, kad mūsų teisinėje valstybėje tokie dokumentai yra svarbūs, ir tas pasitvirtino ne vieną kartą. Mes turėjome keletą atvejų, jau nuskambėjusių ir spaudoje, kai yra švaistomos lėšos, kai yra nepaisoma viešųjų ir privačių interesų ir panašiai. Tai tiesiog suponavo mūsų žingsnius teisingumo ir skaidrumo link.

PIRMININKAS. Aš norėčiau atsiklausti Seimo, kadangi norėčiau pabaigti šitą klausimą ir pratęsti posėdį, po jo – Vyriausybės pusvalandį, kad lygiai pusvalandį išlaikytume, ar nebūtų prieštaraujančių?.. (*Balsai salėje*) Yra, tuomet kviečiu balsuoti. Kas norėtų pabaigti šį klausimą, pristatymą, turiu mintyje, balsuokite už, kas norite iš karto pradėti Vyriausybės valandą ir šį klausimą pratęsti vėliau, vakariniame posėdyje, balsuokite prieš. (*Balsai salėje*) Vakariniame. Kas balsuoja už, šį klausimą pratęsiame rytiniame posėdyje.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 29, prieš – 19, susilaikė 14. Klausimą pratęsime vakariniame posėdyje.

13.33 val.

Vyriausybės valanda

Dabar skelbiu Vyriausybės valandą. Klausia opozicija, turi lygiai pusvalandį nuo dabar. Pirmininkas klausia... Turėtų klausti J. Razma, bet Jurgio nematau salėje. (*Balsai salėje*) Ar yra kur nors? Klausia J. Razma. Prašau, galite per šoninį mikrofoną, jeigu norite. Prašau klausti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis Ministrė Pirmininke, noriu jūsų paklausti, kodėl jūs dirbtinai aštrinate santykius su Respublikos Prezidente? Štai po teisingumo ministro kandidatūros atmetimo jūs pavadinate, kad tai yra staigmena. Aš manau, kad jūs teikdamas puikiai turėjote suvokti, kad advokato, kuris atstovauja kaltinamiesiems pačioje garsiausioje rezonansinėje politinės korupcijos byloje, skyrimas teisingumo ministru sunkiai įsivaizduojamas žiūrint iš visuomenės pozicijų. O jeigu dar pridėtume, kad tas pats advokatas atstovavo Prezidentės patarėjai, tai labai lengva įsivaizduoti tuos užprogramuotus kaltinimus, kad štai, nepaisant to visuomenės požiūrio, dėl to, kad pasitarnavo patarėjai, skiriamas teisingumo ministru. Pagaliau prezidentūra išplatino argumentus, kodėl neskiriama, bet jūs vis tiek komentuojate kažkokius menamus argumentus dėl požiūrio į žemės ūkio ministrą ir tai vadinate apgailėtina.

PIRMININKAS. Laikas!

J. RAZMA (TS-LKDF). Sakykite, ar tai yra jūsų nesuvaldytos emocijos, ar tai yra jūsų jau pradėta prezidentinė rinkimų kampanija, jos tokia speciali taktika eiti į rinkimus per santykių aštrinimą su Prezidente?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Stebiuosi unikalia savybe įdėti į lūpas man tuos žodžius, kurių nepasakiau, bet jūs tai meistriškai esate įvaldę. Aš nesakiau, kad tai susiję su žemės ūkio ministro klausimais. Atsakydamas į žurnalistų klausimą, ar tai nėra susiję, pasakiau, kad jeigu būtų susiję, tai būtų labai apgailėtina. Tai pirmas dalykas.

Antra, ką aš išgirdau, tai ir man, kaip teisininkui, ir, matyt, šitoje salėje esantiems teisininkams ir visai teisininkų bendruomenei pasiūsta žinia, kad galime būti diskriminuojami pagal profesiją, ir stumiame žmones vienos iš profesijų, kuri labai svarbi, ginant kiekvieno iš mūsų galimai teises, atstovaujant mums, kad advokatai turėtų rinktis klientus pagal kriterijus, kurie teisi-
nėje valstybėje nėra priimtini ir pamina pagrindinę žmogaus teisę – teisę į gynybą.

Trečias dalykas, ką aš išgirdau, gal jūs tai žinote. Kiek iš teisinės pusės vertinu buvusią bylą, kur dalyvavo dėl valstybės paslapties galimo atskleidimo Prezidentės patarėja, yra išteisinamasis nuosprendis, ir negirdėjau, kad toje byloje būtų viena ar kita puse traukta atsakomybėn Prezidentė. Jūs tokiu teiginiu sakote, kad toje byloje kaip ir yra sąsajų tarp Prezidentės ir jos patarėjos dėl galimos valstybės paslapties atskleidimo. Šita informacija man nežinoma, tai tas teiginys jūsų. (*Balsas salėje*) Ačiū už jūsų labai aiškią repliką, ji kaip visada taikli. Gerai, kad dar nepavadinote kuo nors kitu mane, kaip įprasta vadinti iš jūsų pusės.

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

E. GENTVILAS (LSF). Mano klausimas panašaus turinio, tačiau argumentacija kitokia. Pavyzdžiui, aš manau, kad G. Danėlius galėjo būti puikus teisingumo ministras, ir man nesuprantami atmetimo motyvai. Tačiau aš kalbu apie politinę padėtį, kas ne kiekvieną mėnesį susiklosto.

Šiandien du valstybės vadovai tarpusavyje apsižodžiuoja. Ar tai padės rezultatyviam Vyriausybės darbui? Koks jūsų požiūris į santykius su Prezidente, kaip institucijos, kaip Vyriausybės vadovo? Ar galėtų palengvinti jūsų darbą sprendimas dėl žemės ūkio ministro, realaus principingumo pademonstravimas, o ne tokios pozicijos laikymasis, kaip dabar? Kaip jūs apskritai žiūrite į bendradarbiavimą, Vyriausybės stabilumą ir darbo rezultatyvumą, artėjant šešių struktūrinių reformų tvirtinimui Seime?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Vyriausybė dirba stabiliai. Tikrai neužsiima koku nereikalingu politikavimu.

Dėl bendradarbiavimo. Aš teigiau, teigiu ir ateityje teigsiu: bendradarbiavimas su Prezidente yra konstruktyvus, dalykiškas. Jeigu kas nors įsivaizduoja arba buvo įprasta suprasti, kad diktatas arba peržengimas Konstitucijoje apibrėžtų įgaliojimų yra normalu, tai manau, kad nenormalu. Ir dar daugiau, ne tik kalbant apie problemą, kurią turime su žemės ūkio ministru. Jeigu kas nors man bando įteigti, kad, žinote, bet kokia kaina jūs kirskite žemės ūkio ministrą, tada pagerės santykiai su Prezidente, – tai irgi ne teisinės valstybės, ne pilietinės valstybės požymis.

Aš tikrai manau ir nieko nedarau, kad būtų keliama nereikalinga įtampa, bet tiesiog noriu to paties dialogo, konstruktyvaus dialogo. Net ir šiandien pabandykime įsivaizduoti sprendimą dėl motyvų, dėl kurių yra netinkamas, manau, tikrai stiprus teisininkas būti teisingumo ministru, turbūt buvo galima išsakyti pirmiausia man kaip teikusiam, kas numatyta kaip mano konstitucinė pareiga, o ne tą sužinoti iš spaudos pranešimo ir žiniasklaidos. Tiesa, atvirai sakau, kadangi yra formalus teikimas padarytas, tikiuosi sulaukti ir formalaus teisinėje valstybėje įprasto atsakymo, kuriame bus išdėstyti argumentai.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi A. Sysas.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gal truputį politiką į šoną, priekime prie konkrečių darbų. Norėjau paklausti aplinkos apsaugos ministro.

Prieš penkerius metus buvo pradėta namų renovacija. Nei daug, nei mažai – per metus buvo renovuotas 41 namas. Praėjus keliems metams, 2016 metais buvo renovuota 769 – tai 19 kartų daugiau, negu prieš penkerius metus. Lyg įsivažiavome, o dabar, jums atėjus, žiūriu, krenta kreivė žemyn. Pernai sumažėjo perpus, o šiemet per tris mėnesius renovuoti tik 32 namai ir numatyta apie 300 namų per metus. Mūsų buvo numatyta, kad kiekvienais ateinančiais metais mes renovuotume po 1 tūkst. namų, tai truktų lygiai 30 metų. Dabar pagal jūsų darbą tai užsitęs 150 metų. Tai nugrius tie namai!

PIRMININKAS. Laikas!

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Aš dabar noriu paklausti. Kas trukdo daryti šį gražų pradėtą darbą? Kokių čia atsirado priežasčių?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Priežastys labai paprastos ir visiškai banalios – pinigai. Kai partija „Tvarka ir teisingumas“ valdė Aplinkos ministeriją, pažadus žarstė be pinigų, tai tokius rezultatus ir turime. Mes subalansavome biudžetą, todėl nuo šių metų tai, kas pažadėta Vyriausybės programoje, vykdomė stabiliai ir nuosaikiai.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Ruošiasi M. Majauskas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Ministre Pirmininke, neklausiu apie santykius su Prezidente, aš žinau, kokie jie „geri“. Mano klausimas būtų... Aš jau kartą dėl to klausiau, nes jūs visur pabrėžiate ir teigiate, kad esate socialinio dialogo gerbėjas, rėmėjas ir profsąjungų draugas. Praeitų metų liepos 1 dieną įsigaliojo Darbo kodeksas, kuriame aiškiai parašyta, kad valstybinėse, savivaldybių įstaigose, įmonėse, valdybose turi būti darbuotojų atstovai. Ignalinos atominė elektrinė – valstybinė įmonė. Visus metus jos direktorius, administracija ir Energetikos ministerija darė viską, kad to darbuotojo neįtrauktų. Darbo inspekcija pripažino niekiniais tais... Dabar jie parašė tokį atsakymą: kadangi valdyba sudaryta penkeriems metams, o tai baigsis 2021 metais, tada, peržiūrėdami valdybą, jie įtrauks darbuotojų atstovus į valdybą.

Jūsų pozicija, ar mes Lietuvoje laikomės savo priimtų įstatymų ir ar Darbo kodeksas yra aukščiau už Vyriausybės nutarimą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Aš tikrai dabar asmeniškai pasidomėsiu, kokia ten ta situacija yra, net pavesiu ministrui. Tikrai mes laikomės įstatymų. Įstatymai yra aukščiau už Vyriausybės nutarimus. Tikrai dėl tų realių kelių priežasčių, kodėl yra toks užsispyrimas arba įstatymų nevykdymas, jums atsakysiu.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi A. Armonaitė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, mes žinome, jog žemės užvaldymo klausimai yra be galo aktualūs Europos Sąjungoje ir aktualūs čia, Lietuvoje – kai nedidelė dalis, saujelė, žmonių valdo gana didelius žemės ūkio paskirties plotus ir taip apsunkena galimybę smulkiems ūkininkams dirbti žemę. Tuo tikslu 2014 metais priimtas Žemės ūkio įsigijimo įstatymas numato ribojimo galimybę įsigyti daugiau negu 500 hektarų. Šiandien susitikimo su opozicininėmis frakcijomis metu žemės ūkio ministras kalbėjo, jog galime svarstyti siūlymą apmokestinti susijusius asmenis, kurie valdo daugiau kaip 500 hektarų žemės ūkio paskirties žemės. Konkretus siūlymas ir klausimas buvo apmokestinti 1 % mokesčiu. Tai paskatintų žmones, kurie galvoja įsigyti daugiau žemės, galbūt apsigalvoti, o tuos, kurie valdo daugiau žemės negu 500 hektarų, susimokėti už tokią neigiamą įtaką žemės ūkiui ir visuomenei socialine ir žmogaus teisių prasme. Kaip jūs vertintumėte tokį siūlymą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai, jeigu pamatyčiau konkretų įstatymo projektą, mes ir įvertintume. Iš principo vien tik tų žodžių, kuriuos išgirdau, aš kategoriškai neatmetu. Manau, kad tai galimas ir svarstytinas klausimas, tačiau reikėtų vėlgi pasižiūrėti visame mokestiniame kontekste, nes... Toks variantas tikrai galimas. Tiesiog siūlau, jeigu turite konkretų projektą, pateikti. Galima tai padaryti ir įregistravus, prašant Vyriausybės išvados, arba net ir betarpišku būdu galima svarstyti, nes mes tikrai laukiame tų sprendimų dėl viešojo intereso gynimo, koks bus prokuratūros priimtas. Bet kokiu atveju tas spragas, kurios yra paliktos arba kuriomis galėjo pasinaudoti galimai kažkas, reikia šalinti. Vienas iš būdų iš tikrųjų yra tokių mokestinių, nenoriu sakyti, kad sankcijų, bet mokestinių prievolių taikymas, kuris padėtų taip pat šitą problemą spręsti. Tai tikrai diskutuotinas ir svarstytinas klausimas.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi A. Dumbrava.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiamasis premjere, jūs visai neseniai kartu su ministrais pristatėte reformas ir ypač daug dėmesio sulaukė mokestinė ir „Sodros“ reformos. Yra gerų dalykų, kuriuos palaikysime, yra to, ką kritikuosime, pavyzdžiui, pensijas, pensijų reformą. Mano klausimas yra susijęs su „Sodros“ lubomis. Aš manau, kad tai yra geras projektas, aš analogišką teikiau lapkričio mėnesį ir iš jūsų kolegų valstiečių sulaukiau įvairių epitetų, pavyzdžiui, buvau apkaltinta gobšumu dėl to, kad siūlau „Sodros“ lubas. Neabejotina, kad tai paskatins daugiau gerai apmo-

kamų darbo vietų kūrimą, bet man dabar tame visame kontekste kyla toks klausimas, ar jūs turite palaikymą savo reformų Seime? Ar vis dėlto buvo problema ta, kad liberalai teikė projektą, dabar tos problemos jau nebebus dėl palaikymo? Dėkoju.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Kad jums būtų lengviau moraliai, tai Vyriausybė, teikdama tą idėją, taip pat sulaukė labai aiškių epitetų ir ne tik iš Seimo narių. Sulaukėme.

Dėl palaikymo – taip, net neabejoju. Kiekviena idėja, kuri galbūt iš pirmo karto būna atmėtama arba sulaukia kontroversiškų vertinimų, turi subręsti iki tam tikro laiko. Galbūt ir pritrūko argumentacijos, galbūt mes nesugebėjome, nors tą tikrai dariau ir aš, darė ir Vyriausybė, ką jūs irgi pasakėte, kad nereikia žiūrėti į galimus praradimus, kurie nėra esminiai ir ženklūs, reikia žiūrėti į galimą naudą mūsų ekonomikai, tiems patiems mokesčiams. Jeigu atsiras ypač dideliais atlyginimais apmokamos darbo vietos, tai mes per mokesčių surinkimą ne tik kad padengsime tuos galimus dėl lubų praradimus, bet turėsime gana didelį plusą. Juo labiau kad ir verslas sako, netgi įvedus lubas ir įvykdžius konsolidavimą, kadangi tikrai daugiau didinti tų labai gerų mokamų atlyginimų nėra prasmės, tai tas sutaupytaš lėšas jie nukreips į vidurinės grandies vadovų ir vidurinės grandinės darbuotojų apmokėjimą, naujų darbo vietų kūrimą. Manau, kad tikrai aš turiu, net neabejoju, kad turime palaikymą, ir jeigu dar bus čia jūsų palaikymas, tai tikrai labai vertinga ir svarbu.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi V. Juozapaitis.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū, pirmininke. Norėčiau paklausti sveikatos apsaugos ministro. Gerbiamasis ministre, prašau neįsižeisti, bet klausinėsiu jūsų tol, kol sužinosiu, ar yra patvirtinta tvarka būtent insulino pompų panaudos, sensorinių daviklių kokiame nors panaudojimui mūsų šalies vaikams? Žmonės klausia, domisi. Ta tvarka turėjo būti, kiek man žinoma, patvirtinta iki balandžio 1 dienos. Prašom pasakyti, ar yra, ir jeigu yra, tai kur ją rasti, jeigu nėra, kada jina bus? Labai ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Gerai, kad klausiate ir nuolat primenate. Prieš keletą dienų pasirašiau aš tvarką ne tik dėl pompų, bet apskritai dėl nuomos principų, kaip ir kiti prietaisai bus nuomojami, kaip nustatoma kaina. Ta tvarka yra, aš prašiau, kad jums ją persiųstų. Jeigu jūs dar negavote, aš paprašysiu, kad ją atsiųstų.

PIRMININKAS. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi S. Gentvilas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, šiandien staigmenų diena, tai jūs išgirstate staigmeną, tai perskaitote. Mes, čia posėdžiaudami, vis dirstelim į internetą ir mus pasiekė žinia, kad Kultūros ministerija šiandien staiga, nežinau, po kelių mėnesių neturėjimo reikalingų dokumentų paskelbė oficialų Lukiškių aikštės konkurso nugalėtoją. Sako, kad dabar atiduos Vyriausybei ir lauks, kol Vyriausybės kanceliarijos teisininkai įvertins tą jų paskelbimą, kuris gali, matyt, būti dar ir nepatvirtintas. Jeigu jūs pamenate, prieš porą savaitių klausiau dėl viceministrės kompetencijos ir dėl tos situacijos, kai buvo prašyti dokumentai, kurie nebuvo pateikti Seimo Valstybės istorinės atminties komisijai. Gal jūs žinote kokių nors naujų duomenų per tą laiką, gal atsirado dokumentai, gal jie perrašyti buvo, gal konkursas įvyko mums nežinant vėl koks nors naujas? Kokie nors nauji duomenys *atsitiko* po to karto ar ne? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Naujų duomenų tikrai *neatsitiko*. Yra ministrė, ji galėtų detalizuoti. Tai yra formalus administracinis aktas, mūsų galva, galbūt nebuvo būtina, bet formalioji pusė turėjo būti išlaikyta. Dabar tai yra raštiškas atsakymas, kad toks yra priimtas sprendimas. Ir iš esmės tikrai šitoje istorijoje nekeičia principinių dalykų, jeigu techninis projektas, kuris yra rengiamas savivaldybėje, atitiks mūsų įstatymų reikalavimus, tai bus viena, jeigu ne, tai bus ieškoma kitokių sprendimų. Kokių nors naujų aplinkybių per tas dvi savaites tikrai nebuvo. Dokumentai nebuvo dingę, jie tikrai buvo tose vietose, kur turėjo būti. Net ir tie, kurių, kaip sakot, nebuvo, niekur nebuvo dingę, naujų neatsirado.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi G. Skaistė.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena. Norėčiau klausimą adresuoti gerbiamam ūkio ministrui. Tikrai nenorėdamas supykdyti jūsų su kolega aplinkos ministru... Pirmą kartą Lietuvos istorijoje gruodžio viduryje buvo padaryta kolektyvinė bausmė verslui. Kalbu apie įmonės „Metrail“ pažymų panaikinimą ir 2 tūkst. įmonių nubaudimą.

Gerbiamas ūkio ministre, kuris atsakingas už verslo sąlygas, norėčiau paklausti jūsų nuomonės, kaip jūs vertinate sąlygas? Penkis mėnesius vyko derybos, rytoj baigiasi terminas ir nuo rytojaus aplinkos apsaugos pareigūnai ateis į 1 tūkst. 800 Lietuvos įmonių, paklaus, pamatys, kad nėra deklaruota mokesčių arba patvirtinimų, kad šitos įmonės sutvarkė atliekas, ir joms išrašys apie 30 mln. eurų baudas. Gerbiamas ministre, ar tai yra normalu? Ar jūsų Vyriausybė prisiima tokią strategiją kolektyviai bausti už kieno nors kito padarytą žalą? Tuo labiau kad tai yra licencijuojama veikla, kurią turėjo kontroliuoti Aplinkos ministerijos bent jau dvi įstaigos. Dėkui.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkui už klausimą. Pirmiausia turbūt yra ydinga praktika, kai vyksta vienas ar kitas tyrimas, spausti politikus tiek Seimo posėdžių salėje, tiek viešojoje erdvėje. Bet kitas dalykas, faktas yra tas, kad negalima ginčyti radinių, o tai yra 15 tūkst. tonų nesutvarkytų atliekų. Todėl pirmiausia mano turbūt užduotis, kad šalies investicinis klimatas nenukentėtų.

Aš esu kalbėjęs ne kartą su aplinkos ministru, ir iš tiesų ieškoma išeities. Aš tikiu, kad jau artėjama prie finišo tiesiosios sudarant taikos sutartį, bet mes negalime ginčyti to fakto, kad 15 tūkst. tonų atliekų nėra sutvarkyta. Yra įstatymai ir mes privalome jų laikytis, turbūt taip. Faktas yra toks. Aš manau, kad labai netrukus Aplinkos ministerija ras sprendimą. Kiek žinau, vakarykštis susitikimas buvo labai produktyvus. Gal čia aplinkos ministras papildys?

PIRMININKAS. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi... (*Balsas salėje*) Aplinkos ministras nori papildyti? Prašom.

K. NAVICKAS. Aš tik tiek papildysiu, kad taikos sutarties terminas nėra balandžio 20 diena. Tiesiog mes vykdome tai, kas yra numatyta procedūrose ir įstatymuose. Derybos turi eiti lygia-grečiai, nes jeigu mes nevykdysime, tiksliau, mūsų institucijos, kurios privalo vykdyti, kas joms yra priskirta, tai būsime jau pirmadienį apkaltinti savo neveikumu ir žala valstybei. Nereikia sieti patikrų termino, kuris bus rytoj, su taikos sutartimi.

PIRMININKAS. Kaip minėjau, klausia G. Skaistė. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano klausimas būtų finansų ministrui apie jūsų pristatytus mokesčius pakeitimus ir, kaip kalbėjo kolegė A. Armonaitė, apie dvigubus standartus teikėjams. Iš principo neseniai kolegė teikė Progresinių mokesčių įstatymą. Nepaisant to, ką aš apie jį galvočiau, jis buvo atmestas Vyriausybės remiantis pagrindiniu argumentu, vienu iš pagrindinių argumentų, kad progresyvumas yra taikomas iš apačios taikant skirtingą NPD, kuris yra nykstantis augant pajamoms. Tuo tarpu dabar atsiranda progresinis tarifas, nors iš principo NPD vis dar yra nykstantis augant pajamoms. Tai čia toks... Kodėl dabar kažkas pasikeitė?

Kitas klausimas, kuo euras iš darbo pajamų skiriasi nuo euro, gauto iš individualios veiklos arba verslo liudijimų, nes pajamų mokestis yra skirtingas? Kaip aš supratau, vieniems lieka tas pats, koks buvo, kitiems taikomas 21 %. Ir ar nemanote, kad tokie dalykai iš principo iškraipo sistemą dar labiau, negu ji buvo apibūdinama keistai...

PIRMININKAS. Laikas!

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). ...anksčiau?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Pradėsiu nuo progresinio tarifo, kokį mes pasiūlėme. Jis visų pirma susijęs su „Sodros“ lubų įvedimu. Atsakymas yra labai paprastas. Ankstesni projektai šito nenumatė, todėl jų lyginti nebūtų korektiška tarpusavyje.

Kalbant apie smulkaus verslo apmokestinimą: jeigu įvertintume visų pasaulio šalių patirtį, tai vienokios ar kitokios paskatos, įskaitant mokesčines, visuomet yra taikomos smulkiam verslui. Ypač yra taikomos individualiai veiklai, nes turint individualų verslą, kaip žinoma, yra rizikuojama visu savo turtu. Kadangi su darbo santykiais susijusios pajamos yra žymiai stabilesnės, kaip silpnesnioji pusė yra saugoma tiek Darbo kodekso nuostatų, tiek aibės kitų teisės aktų nuostatų. Šiuo atveju individualaus verslininko dažniausiai pajamos nėra stabilios, ir yra rizikuojama savo turtu. Įkainojus šitą riziką, manau, visiškai akivaizdu, kad paskatos smulkiąjam verslui turėtų būti.

Dabar kalbant apie tai, ar sistema yra tinkama, ar nėra per didelis atotrūkis – praėjusiais metais sistema buvo sutvarkyta. Buvo visiškai nelogiška situacija, kai 5 % tarifu buvo apmokestinamas pelnas individualios veiklos iš profesijų, kur reikia mažesnės kvalifikacijos, ir baudėme didesniu 15 % tarifu ten, kur tos kvalifikacijos reikėtų daugiau. Tam, kad būtų išėita iš šitos situacijos, buvo numatyta, jog apmokestinimas turi priklausyti nuo realaus uždirbamo pelno ir palaipsniui

taikant mokestinį kreditą – nuo 5 % pereinama iki 15 % tam, kad nebūtų diskriminacijos pagal žmogaus profesiją. Manau, kad tos sistemos, kurią tik sutvarkėme praėjusiais metais, ir nereikėtų judinti.

Taip pat emigracijos kontekste tikrai nesutikčiau, jog galėtume emigraciją stabdyti ar prisišaukti žmones atgal siūlydami nustatyti didesnius mokesčius ir drastiškai didesnius mokesčius smulkiajam verslui, nes smulkusis verslas, puoselėdamas savo verslą... na, tie žmonės yra iš esmės paskutiniai, kurie pradeda galvoti apie emigraciją. Tai tarptautinėje praktikoje yra sena tiesa, jog net krizės atveju smulkusis verslas atsisveikina su savo partneriais ir darbuotojais žymiai rečiau negu kad stambūs darbdaviai. Šiuo atveju, manau, nereikia puldinėti to smulkaus verslo Lietuvoje.

PIRMININKAS. Klausia G. Vaičekauskas. Ruošiasi A. Kupčinskas.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Gerbiamas premjere, pasakysiu atvirai, kad nuo atsakymo į šį klausimą mums visiems paaiškės, ką jūs veiksime kitų metų gegužės mėnesį. Taigi klausimas: premjere, jūs atvažiuosite šiais metais į Jūros šventę ar ne?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Argumentai labai svarbūs. Planuoju.

PIRMININKAS. Klausia A. Kupčinskas. Ruošiasi J. Varkalys.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, turbūt kaip ir visi pastebėjote – už lango pavasaris, tai aš apie pavasarį noriu paklausti. Pradeda virti darbai tiek aplinkoje, tiek talkos, tiek aišku, savivaldybės planuoja įgyvendinti savo planus ir neišvengiamai kiekvienoje iš jų vėl kils medžių genėjimo ir kirtimo klausimai. Jūs pernai sakėte, kad Kaune policijos panaudota jėga prieš piketuotojus, kurie gynė medžius, buvo neadekvati, perteklinė. Tai šiomet patvirtino ir teismai. Gal bus taip suformuota gera praktika, bet, kita vertus, matyti problema, kad iš tiesų trūksta aiškesnio želdinių tvarkymo reglamentavimo. Gal čia labiau Aplinkos ministerijos dispozicija yra tai, nes savivaldybėms, vykdančioms projektus, dažniausiai svarbu yra asfaltas, kuo daugiau asfalto...

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). ...į želdinius nekreipiama dėmesio. O RAAD'o specialistai, Regionų aplinkos apsaugos departamento specialistai, tiesiog nespėja atvykti į iškvietimus, kuriuos teikia gyventojai. Gal bus iš Aplinkos ministerijos kokia nors iniciatyva ar pavedimas atėjus pavasariui?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pavasaris turi tokią neišvengiamą savybę – ateiti, norim ar nenorim, ir tai daro cikliškai, kartą per metus jis ateina. Jūsų paliesta tema – suderinti interesą ir išlaikyti žalią Lietuvą, kai tikrai ir grožis, ir nauda yra, ir ekologinės problemos, ir, aišku, interesai, kurie susiję su žmonių gyvenimo kokybe. Labai dažnai reikia rinktis savivaldybėms, ar aukoti galbūt tikrai daug metų augusį medį, kuris jau yra pažeistas, bet kartu ir gerinti žmonių gyvenimo kokybę tiesiant šaligatvius, kelius. Manau, kad suderinamumas turi būti numatytas taisyklėse. Jei-gu ten dar kokių nors spragų yra, tai galbūt aplinkos ministras galėtų daugiau atsakyti. Aš tikrai džiaugiuosi, kad neteko nupjauti nė vieno medžio, ir, tikiuosi, taip ir ateityje bus.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų su bundančiu pavasariu bunda ir visuomenė, tas irgi džiugina, nes rezonansinių nusiskundimų labai daug dabar gauname. Aš noriu pasakyti, kad želdiniai miestuose jau kelis dešimtmečius yra priskirti savivaldos kompetencijai. Nežinau, kas iš tikrųjų, ar su pilietiškesne visuomene, ar su intensyvesniu europiniu finansavimu, bet pastaruoju metu labai daug gauname nusiskundimų. Mes esame jau darę kelis pasitarimus su socialiniais partneriais, keičiam reglamentą, tik noriu viena pabrėžti – iš tikrųjų negalime taip lengvai apsispręsti, ar galima ignoruoti savivaldą, nes visų pirma mes ir savo programoje esame pasirašę – savivaldos stiprinimas. Čia būtų kelias atgal. Šiuo atveju, nežinau, koks bus galutinis sprendimas, bet reglamentą peržiūrėjome, vyksta tas procesas.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti tikriausiai gerbiamojo finansų ministro. Europos Sąjungos struktūrinės paramos laikotarpis – 2014–2020 metai ne už kalnų, į pabaigą, norėčiau klustelėti, kaip sekasi įgyvendinimas tų projektų, kurie buvo numatyti, kiek pasirašytų sutarčių, kiek įvykdytų ir kiek jau apmokėtų?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Netrukus svarstysime tą pažangą ir Vyriausybėje. Darbai tikrai yra paspartėję, lyginant su praėjusiais metais. Žinoma, kad tobulinti dar reikia, bet tikrai pagreitis yra daug didesnis. Jeigu kalbėtume, kaip atrodome kitų šalių kontekste, tai šiuo atveju esame aštuntoje vietoje, bet manau, kad greitu laiku tikrai įsiveršime į lyderių trejetuką ar penketuką. Situacija dabar yra tokia, bet faktas, kad reikės programų lėšas perskirstyti, ir kaip ir pernai mes tą padarysime.

PIRMININKAS. Vyriausybės valandos laikas baigėsi. Dėkoju ministrams už išsamius atsakymus.

14.04 val.

Informaciniai pranešimai

Norėčiau perskaityti Seimo nario V. Bukausko prašymą. „Prašau nuo 2018 m. balandžio 19 d. nebelaikyti manęs Lietuvos Respublikos socialdemokratų darbo frakcijos nariu. Seimo narys V. Bukauskas.“

Skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 160 STENOGRAMA

2018 m. balandžio 19 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. ŠIAULIENĖ

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, skelbiu balandžio 19 dienos Seimo vakarinį plenarinį posėdį pradėtą. (*Gongas*)

Registracija.

Užsiregistravo 63 Seimo nariai. Gerbiami kolegos, mes šiandien turime progą šį popietinį posėdį pradėti truputį kitaip. Kaip matote, į mūsų Seimo posėdį yra atvykęs Izraelio ambasadorius. Kadangi Izraelio Respublika pažymi 70-ąsias savo gimimo metines, kviečiu Seimo narį E. Zingerį žodį tarti iš Seimo tribūnos. (*Plojimai*) Prašom.

15.01 val.

Seimo nario E. Zingerio sveikinimo žodis Izraelio Valstybės 70-mečio proga

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Sveikinu tikrai... už šiltus broliškus sveikinimus iš visų partijų pušių. Juos dabar jaučiu. Tai yra iš lietuvių tautos, kuri čia, šitoje salėje, gerbtinoje salėje Seime, atkūrė Lietuvos demokratiją prieš 28 metus. Man nepaprastai džiugu pasveikinti garbės tribūnoje Izraelio ambasadorių A. Maimoną, Izraelio Valstybei šiandien minint 70-uosius Valstybės atkūrimo metus. Valstybės, kuri vadinama Izraelio Valstybe. Lietuva vadinama Lietuvos Respublika. Lietuvos Respublikai – 100. 70 metų – Izraelio valstybei. *Welcome (...) Mr. Ambassador. (Plojimai)*

Gerbiamoji vadovaujanti posėdžiui Pirmininko pavaduotoja ir kiti kolegos, aš norėčiau perskaityti du labai trumpus pasveikinimus.

Seimo Pirmininko, kuris šiuo metu yra užsienyje.

„Savo valstybingumo šimtmetį švęsdami, siunčiame didelius linkėjimus Izraeliui, mininčiam savo stebuklo 70-metį. Palaikėme, palaikome ir palaikysime jus mūsų gražios draugystės akivaizdoje. Viktoras Pranckietis.“ (*Plojimai*)

Ačiū. Premjero žodis.

„Lietuvos ir Izraelio valstybių istorija ir raida turi itin daug panašumų. Praėjusiais metais pažymėjome diplomatinių santykių tarp Lietuvos ir Izraelio 25-ųjų metų sukaktį. Šiomet švenčiame Lietuvos nepriklausomybės 100-ųjų metų jubiliejų. Lietuvos žydai palaikė šalies nepriklausomybės tikslus 1918–1920 metais, gynė Lietuvos atgimstančią Respubliką. Šiandien jūs, Lietuvos žydų bendruomenė, ir toliau svariai prisidedate prie dabartinės Lietuvos raidos. Labai dėkojame jums už tai. Saulius Skvernelis, Lietuvos Ministras Pirmininkas.“ (*Plojimai*)

Būtų tiesiog nedora kalbėti iš popieriaus tokią dieną. Aš tik norėčiau paminėti, kad svarbiausias dalykas, kuris įvyko, jis įvyko tarp mūsų tautų, – tai didėjantis tarpusavio suvokimas po labai skaudžių Antrojo pasaulinio karo dalykų.

Ką mums reiškia Izraelis, ką reiškia visiems jums Izraelis? Aš manau, reiškia viena, kad ši tragedija niekada nepasikartos. Aš manau, kad Izraelio tautos, valstybės ryžtas apginti save ir kartu išlikti demokratine valstybe yra nepaprastai mums svarbus. Vakar Kneseto pirmininkas pasakė keletą žavių žodžių, kurie atspindi Izraelio esmę: „Izraelio valstybės stiprybės šaltinis – įvairovė, mūsų augimo variklis – sudėtingumas. Tarp mūsų niekada nebuvo bendro sutarimo (turiu galvoje – tarp žydų), tačiau net jei kartais ir esame įtraukiami į ginčus, svarbu tai daryti su pagarba vienas kitam. Skirtingos nuomonės mus praturtina, o prieštaravimai tik stiprina mūsų tapatybę.“ Aš manau, kad šitie J. Edelšteino, Kneseto pirmininko, žodžiai visiškai tiktų ir lietuviškai tikrovei.

Dabar norėčiau pasakyti dar porą žodžių. Mūsų istorinė komisija (aš čia žiūriu į poną A. Gumuliauską) vakar svarstė gana ryžtingą sprendimą – mes prašysime Seimo patvirtinti rezoliuciją, kuri buvo ne sykį svarstoma ir su Izraelio ambasadoriumi, man ir kitiems kolegoms dalyvaujant, kad visose masinio sušaudymo vietose galų gale būtų rodomi ne tik skaičiai, bet pradėtos skelbti ir Utenos, Ukmergės, Biržų ir kitų miestų, miestelių, Vilniaus, Kauno gyventojų pavardės, kad tas palikimas nebūtų beveidis. Komisija, kiek aš supratau, gerbiamas pirmininke, pritarė šiam sprendimui. Mes jums teiksime nutarimą, kad galų gale tie 200 su viršum tūkstančių žuvusių mūsų bendrapiliečių – seneliai, moterys, vaikai, advokatai, menininkai, amatininkai – įgytų vėl savo vardus ir pavardes. Antra, be jokios abejonės, 2018 metų žydų kilmės savanoriai bus įrašyti auksinėmis raidėmis į Lietuvos istoriją.

Sveikindami Izraelio Valstybę, jos pastangas, mes kartu minime ir 25 tūkst. Izraelio karių, kurie padėjo galvas už Izraelio nepriklausomybę. 25 tūkst. tam, kad išliktų valstybė, padėjo savo galvas, 70 tūkst. buvo gana sunkiai sužeisti, apie 100 tūkst. žmonių rizikavo savo gyvybe, kad išliktų nedidelės tautos nauja realija, t. y. demokratine valstybe. Lenkiame galvas ir prieš tuos žmones, kurie ryžtingai kovojo už savo šalies nepriklausomybę.

Aš manau, kad Lietuvos valstybė, turėdama daugybę sutarčių su modernia Izraelio Valstybe, pagrindinį dalyką įveikė. Europos Komisijoje, Briuselyje, matydami mūsų pakviestą premjerą B. Netanjahu, kuris aiškino apie Izraelio Valstybės problemas ir lūkesčius, mes bandome išėiti iš sudėtingų Antrojo pasaulinio karo palikimo dalykų. Kartu, kai matome kokias 30 sutarčių su Izraeliu, jos čia mano surašytos, aš norėčiau paminėti tikrai vieną labai nedidelę – Palangos kurorto ir Eilato, šiltojo kurorto prie Raudonosios jūros. Ji, sakykime, paveiki, mūsų merai važiuoja į Izraelį ir Izraelio merai važiuoja čia, mūsų ministrai važiuoja.

Šalia viso šito konkretaus palikimo, mes turime labai svarbių istorinių dalykų. Mes negalime leisti jokio antisemitizmo Lietuvoje. Kovodami su šiuo negeru palikimu, kuris pasiliko nuo Antrojo pasaulinio karo, mes norime kartu padėkoti ir ambasadoriui, kuris per mūsų partizano vado, 1949 m. vasario 16 d. partizanų nepriklausomybės deklaracijos signataro, kalbėjusio apie demokratinę Lietuvą ateityje (deklaracijoje – apie demokratinę Lietuvą), dukters A. Ramanauskaitės gimimo dieną dabar kaip Izraelio demokratinės valstybės atstovas atneša gėlių nužudyto A. Ramanausko-Vanago dukrai. Mes suprantame, kad nedidelė Izraelio valstybė supranta mūsų kovas. Aš manau, mes lenkiame galvą prieš jų pastangas išlikti labai sudėtingoje aplinkoje ir dėkojame pirmajam Izraelio ambasadoriui Lietuvoje A. Maimonui už jo pastangas atkurti tiltus ir pasitikėjimą tarp dviejų tautų. Ačiū jums! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją Seimo vardu įteikti gėles ambasadoriui A. Maimonui valstybių bendradarbiavimo ir egzistavimo proga. (*Plojimai*)

15.10 val.

Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1733, Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1734, Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1735 ir Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1737 (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiamieji kolegos, grįžtame prie tradicinės Seimo darbotvarkės. Rytiniame posėdyje mes padarėme pateikimo pertrauką Muziejų įstatymo 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1733. Taip pat ir lydimieji dokumentai. Kviečiu į tribūną kultūros ministrę L. Ruokytę-Jonsson atsakyti į likusius Seimo narių klausimus.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju, pirmininke.

PIRMININKĖ. Tam mes skiriame penkias minutes. Pratęsime klausimus. Pirmasis klausia V. Rinkevičius. Prašom, jūsų klausimas.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji ministre, iš esmės, aišku, yra teigiamų dalykų šiame projekte, kurį jūs teikiate, tačiau ar jums neatrodo, man taip atrodo, ar čia nėra ir neigiamų dalykų? Ypač dėl rajonų savivaldybių kultūros centrų direktorių. Nors mes nenusta-

tome jiems kadencijų, bet nustatome kas penkerius metus pasitikrinti savo, kaip čia pasakyti, tinkamumą ir iš naujo kandidatuoti. Ar tai neskatina tų vadovų pataikavimo, įsiteikimo, paklusnumo tiesiogiai renkamiems rajonų merams, nes jie bus labai priklausomi nuo jų? (*Balsai salėje*) Aš jau dabar girdžiu kartais kalbėdamasis su tais vadovais, kad tiesiog jie jau dabar ruošiasi, nes reikia kuo labiau įtikti, pataikauti, kad turėtų galimybę pasibaigus kadencijai ją pratęsti. O šiaip, kaip ir jums turbūt žinoma, kūrybingi, talentingi žmonės neįpratę pataikauti, jie labai savarankiški yra. Ar nebus taip, kad čia laimės prisitaikėliai, pataikūnai įvairūs, o talentingi, kūrybingi, gabūs žmonės neis tiesiog vien dėl tokio netikrumo ir nežinomybės ateityje, kaip jiems gyvenimas pasisuks po penkerių metų, kaip jums atrodo?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimą. Jūsų nuogaštavimai tikrai pagrįsti. Yra tam tikra rizika, žinoma, negalima lyginti visų savivaldybių, bet turint mintyje sąlygą, kad vis dėlto rinkimai vyksta nuolatos ir valdžios keičiasi, tai gal tas pataikavimas ne tiek rimtas trukdis. Gal labiau galvočiau apie tai, kad jaunimas galbūt nedrįstų, jauni specialistai nedrįstų aplikuoti į tas vietas ir dalyvauti konkursuose. Tačiau aš vis dėlto tikiu žmonių sąžiningumu ir proto galia, kad kompetentingi ekspertai atrinks kompetentingiausius vadovus. Aš manau, kad didesnė rizika yra tiesiog stygius aukštos kvalifikacijos specialistų regionuose, tuštėjantys regionai iš tikrųjų yra didelė bėda. Galvodama apie šiandieninę situaciją, aš manau, kad tai yra optimaliausias kol kas sprendimas. Galbūt ateis geresni laikai, kada daugiau turėsime jaunų specialistų, vykstančių į regionus dirbti, tuomet galėsime atlikti tam tikrus teisės aktų pataisymus ir visiems galios vienodos taisyklės. Kol kas aš manau, kad didesnė rizika būtų specialistų stygius regionuose. Bet ačiū už pamąstymą, nes tai turi pagrindą.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamoji ministre, jūs ir savo pristatyme minėjote, kad bus leidžiama dirbti tiek nacionalinių, apskričių, savivaldybių viešųjų bibliotekų ir muziejų vadovams, ir nurodyti punktai, svarbiausia, kad nesukeltų viešųjų ir privačių interesų konflikto, nediskredituotų bibliotekos autoriteto arba muziejaus autoriteto. Koks poreikis atsirado dėl to leidimo? Kiek žinau, ir anksčiau dirbdavo, su Europos Sąjungos projektais dirbdavo kažkokius darbus. Koks jų atsirado poreikis, kas prižiūrės šituos reikalavimus ir ką tai reiškia, kad nediskredituotų bibliotekos autoriteto?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Kaip žinote, teisės aktuose turi būti numatyta aukštų elgesio reikalavimų poreikis ir reputacijos, geros reputacijos reikalavimai. Tai labai aiškiai išdėstyta, bet yra dar egzistuojančios kultūros ministro patvirtintos Profesinės veiklos ir etikos taisyklės. Ten labai aiškiai yra išdėstyta. Jeigu yra pažeidžiamas žmogaus orumas arba įstaigos reputacija, tai yra per metus du ar daugiau pažeidimų, tada yra griežtas pažeidimas. Tokiu atveju laikoma, kad tas vadovas yra netinkamos reputacijos ir negali dalyvauti konkursuose arba jis tiesiog atleidžiamas. Griežtas nusižengimas yra ta riba, kada arba atleidžiamas vadovas, arba atėjęs asmuo į konkursą tiesiog neprileidžiamas prie tokio...

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Pateikimui ir klausimams skirtas laikas yra išsekęs. Dėkoju, ministre, jūs laisva. Po pateikimo ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuoti?

Dar yra motyvai, atsiprašau, paskubėjau. Motyvus už nori išsakyti V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Nežinau, kaip man dabar išeis pasakyti motyvus už, nes aš neturėjau galimybės paklausti, ir buvo pristatytas ne vienas teisės aktas, o daug daugiau. Iš tikrųjų klausimų yra daugiau, negu buvo pateikta atsakymų. Bet, ko gero, vis dėlto reikia balsuoti po pateikimo už ir tikrai komitete, kuris bus paskirtas, diskutuoti, nes klausimų yra ne vienas. Pavyzdžiui, kodėl reikia dviejų ir daugiau tokių stiprių pažeidimų, kurie nustatytų žmogaus elgesio taisyklių nesilaikymą, nes dabar egzistuoja vienas nusižengimas, toks kaip ir palengvinimas?

Kita vertus, tas motyvas, kad savivaldybės arba savivaldos pavaldumo įstaigose nereikia riboti išdirbto laikotarpio, yra taip pat kvestionuojamas ta prasme, kad savivaldybės pavaldumo įstaigų yra ir Vilniuje, ir Kaune, didžiuosiuose miestuose. Taigi šiuo atžvilgiu yra diskriminuojami tie žmonės, kurie toje pačioje geografinėje platumoje dirba tą patį darbą. Taip pat yra neaišku, kaip su valstybinio pavaldumo, bet ne Kultūros ministerijos dispozicijoje esančių, tokių pat įstaigų vadovų paskyrimais, nes mes turime ir tokių faktų.

Žodžiu, tikrai šiandien, sakau, balsuokime už, bet klausimų bus kur kas daugiau ir komiteto posėdyje mes tikrai juos visus turėtume aptarti. Gaila, aš neturėjau galimybės paklausti, kodėl ministrė šiandien nepristatė LRT įstatymo pataisos, nes tai yra Vyriausybės teiktas paketas. Mano žiniomis, šiandien Seimo nariai išbraukė jį iš bendro, uždraudė pateikti. Žodžiu, klausimų iš tikrųjų yra tokių, į kuriuos atsakymų mes turbūt negausime, bet mūsų pareiga yra klausti, o jūsų sąžinės reikalas atsakyti. Balsuokime už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš vis dėlto šiek tiek kritiškiau žiūriu į pateikiamus projektus. Pirmiausia matau, kad jie skamba kaip tam tikras kultūros įstaigų vadovų įžeidimas, neva yra aktuali reputacijos problema. Aš nemanau, kad pagal vieną užsitiesusią vienos centrinės kultūros įstaigos vadovo epopėją mes čia galime kelti klausimą, kad rajonų bibliotekų vadovams ar kultūros centrų vadovams, daugelį metų už *mizerną* atlyginimą dirbantiems, yra čia kažkokios reputacijos problemos, kurias ministrė pasiryžusi ryžtingai spręsti. Aišku, gerai, kad atsisakyta kadencijų ribojimo, bet kam išvis tos kadencijos ir kam kankinti tuos žmones, kai tikrai pasirinkimas rajonuose yra beveik nulinis. Reikia džiaugtis, kad išaiškėja talentingi tų įstaigų vadovai, ir prašyti, kad tik jie tęstų tą darbą.

O žinome, kaip su tais konkursais būna. Deja, ministrė tikrai negali užtikrinti konkursų skaidrumo. Seniau tas pareigas einantys žmonės daugmaž būdavo objektyviau paskiriami, o dabar neretai savivaldybių politikų dalybos lemia – tai partijai bibliotekos direktorius, tai partijai kultūros centro vadovas. Ir taip vyksta tie konkursai, kai visa tai yra toliau suorganizuojama, kad tai būtų realizuota. Nebūtinai bus paisoma, kad štai į tą konkursą eina ir tas dabartinis puikus vadovas, jeigu politinės dalybos lems kitokį variantą.

Aš siūlau tikrai neskubėti pritarti tokiems siūlymams, nėra jiems objektyvių būtinybių. Nėra kažkokius didelius pinigus valdantys tie kultūros įstaigų vadovai ir tikrai nebūtina jų įdarbinimo reglamentavimą keisti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti. Aš manau, kad komitetas dar padirbės, atsakys į visus klausimus.

Prašom balsuoti dėl pateiktų įstatymų projektų po pateikimo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 68, prieš – 5, susilaikė 22. Taigi po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1733 ir lydimesiems yra pritarta.

Dėl komitetų. Taigi dėl Muziejų įstatymo 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pagrindiniu komitetu yra skiriamas Kultūros komitetas, papildomi yra du – Socialinių reikalų ir darbo komitetas bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Dėl Bibliotekų įstatymo 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1734 pagrindinis komitetas – taip pat Kultūros komitetas, papildomi – Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Taip pat tie patys komitetai yra ir dėl kitų lydimumų projektų – Kultūros centrų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1735 ir Profesionaliojo scenos meno įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1737. Svarstymo data siūloma gegužės 31 diena.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Replika po balsavimo, ne dėl vedimo tvarkos.

Gerbiami kolegos, mes pasišnekame čia neformaliai daug vienas su kitu, ir ateikime galų gale prie normalių sprendimų, kuriuos mes neviešai visiems pasakome. Čia kaip anksčiau komunistinėje sistemoje: kažkas pasakė, kad komunizmas bus, ir visi turėjo pasakyti, kad tikrai mes tam pritariame.

Taip ir su tom rotacijom. Nėra jokių įrodymų, kad jos ką nors gero duoda, ir visi tai puikiai suprantame. Kažkas pasakė, kad tai yra gerai, ir mes visi kartojame: taip, taip, taip, tai gerai, tai bus labai gerai, nors įrodymų jokių nėra. Patys suprantame, kad tai yra perlenkimas, iškreipia visą sistemą, tuo labiau kad ir tos rotacijos realiai nėra, tiesiog žmogus atleidžiamas iš darbo. Ir mes toliau čia štampuojame tuos nutarimus.

Atsikvošėkime vieną kartą ir baikime tuos užkeikimus kalbėti. Nėra jokių įrodymų. Kiek aš mėginau gauti duomenis, jokių įrodymų nei apie kokybę, nei apie korupcijos sumažėjimą niekur nėra. Jeigu nėra normalių muzikantų, kiek bepersodintumei juos tarpusavyje, vis tiek jie negros.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tęsiame darbotvarkę. Atsiprašau, dar R. Šarknickas. Prašome per centrinį mikrofoną. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Keista, kad jūs, Jonai, prieštaraujate Prezidentės nuostatoms, nes ji taip pat inicijavo šį dalyką.

Kitas dalykas. Sakote, nėra pavyzdžių. Pavyzdžių yra. Viešėjau Austrijoje, ten kas penkerius metus vyksta patikrinimai ir kadencijos nėra ribojamos. Taip, galima ir sušukuoti, dar kaip nors... Tai tiek.

PIRMININKĖ. Pradėkime replikas, tiesiog bus visa diskusija. Negaliu Vytautui atsakyti.

V. Juozapaitis per šoninį mikrofoną.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Nors aš tikrai ne Jonas, bet Jono vardu atsakysiu.

PIRMININKĖ. Aš sakiau – Vytautas, atsiprašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne, ne, kadangi buvo paminėtas Jono vardas. Ačiū, ačiū, pirmininke. Labai gerbiu jus tikrai. Aš tik norėjau kolegai R. Šarknickui pasakyti, kad išties po tokio šios dienos akibroko Prezidentės atžvilgiu, kai jūs atmetėte iš tikrųjų reikalingą įstatymo projektą, komentuoti ir spekuliuoti tokiais dalykais mažų mažiausiai yra negražu, šventvagiška, šioje salėje galbūt apskritai neturėtų skambėti. Juokinga iš tikrųjų. Bet turbūt mes visi turime įsiklausyti vieni į kitų nuomonę ir, be jokios abejonės, tai darysime. Bet ir pamokslauti, ką aš ir dabar darau, turbūt taip pat čia nederėtų. Apskritai reikėtų galų gale naudotis sąžine, nes žinote, ponai, sakoma: politikas turi švarią sąžinę, bet ji nė karto nenaudota. Taigi gal nuo šiandien pradėkime?

PIRMININKĖ. Taigi pasakėme ir sielai lengviau. Gerai, tęsiame posėdį.

15.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projektas Nr. XIIIIP-1954 (pateikimas)

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projektas Nr. XIIIIP-1954. Pateikia krašto apsaugos viceministras V. Umbrasas. Prašom.

V. UMBRASAS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti Vyriausybės teikiamą Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projektą. Nutarimo projekto tikslai yra tokie: pirma, priimti sprendimą surengti 2018 metų birželio 3–15 dienomis Lietuvos Respublikos teritorijoje bendras Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių karinių vienetų pratybas „Kardo kirtis 2018“, įskaitant sprendimą leisti atvykti į pratybas kitų valstybių kariniams vienetais – kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams; antra, nustatyti maksimalų galinčių vienu metu būti Lietuvos Respublikoje kitų valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų skaičių iki 6 tūkst. 600; trečia, nustatyti maksimalią pratybų trukmę nuo 2018 m. gegužės 17 d. iki 2018 m. birželio 30 d. Priimtas Seimo nutarimas duotų teisinį pagrindą 2018 m. birželio 3–15 dienomis Lietuvos Respublikos teritorijoje surengti pratybas „Kardo kirtis 2018“, kurių pagrindinis tikslas – treniruoti Lietuvos Respublikos ginkluotąsias pajėgas vykdyti Valstybės ginkluotos gynybos koncepcijoje nustatytas operacijas Lietuvos Respublikos teritorijoje savarankiškai ir kartu su NATO ir sąjungininkų pajėgomis. Nutarimas bus įgyvendinamas iš bendrų krašto apsaugos sistemai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Prašau Seimo pritarti teikiamam nutarimo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, viceministre, jūsų nori klausti pora Seimo narių. Pirmasis klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, turiu tokį klausimą dėl nutarimo 1 straipsnio 2 dalies. Pratybose, kaip numatyta, dalyvaus ne tik tie, kurie atvyks papildomai – 5 tūkst. amerikiečių, britų ir 150 lenkų karių, tačiau į šį skaičių įskaitomi ir Priešakinio bataliono kovinės grupės kariai – vokiečių, Nyderlandų, norvegų, prancūzų, kroatų, kurie nuolat yra Lietuvoje, tik vyksta rotacija. Ar nėra prieštaravimo šiuo atveju, kai 2 punkte rašoma, kad tie, ne daugiau kaip 6 tūkst. 600, turi teisę būti Lietuvos Respublikos teritorijoje iki birželio 30 dienos?

V. UMBRASAS. Iš tikrųjų prieštaravimo nėra. Teisininkai, remdamiesi Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinių bendradarbiavimo renginių įstatymu... čia nustato normą, kad dalyvauja.

Nesvarbu, ar jie yra truputį anksčiau atvykę, ar atvyks vėliau, bet yra nustatomas konkretus laikotarpis. Jeigu tuo metu Lietuvos Respublikos teritorijoje yra tiek kitų valstybių karių, šiuo atveju NATO ir Europos Sąjungos karių, tai yra būtinas Seimo pritarimas tokiam skaičiui, jeigu virš 6 tūkst. dalyvaujančių, esančių teritorijoje.

PIRMININKĖ. Dėl išvykimo dar klausė.

V. UMBRASAS. Dėl išvykimo. Yra nustatytas laikas, trukmė, kur įskaičiuotas atvykimas ir išvykimas. Be abejonės, į (...) kariai neišvyks. Čia nėra prieštaravimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, turiu labai paprastą klausimą, kodėl būtent 6 tūkst. 600, o ne 6 tūkst.??

V. UMBRASAS. Todėl, kad numatyta, jeigu virš 6 tūkst., reikalingas Seimo pritarimas. Jeigu mažiau nei 6 tūkst., užtenka ministro pritarimo ir dar yra įvairių išlygų, kada pritaria Vyriausybė, tai pagal mano minėto Tarptautinių operacijų ir karinių bendradarbiavimo renginių įstatymo 9 straipsnio atitinkamus punktus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Dėkoju, viceministre.

V. UMBRASAS. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ar bus norinčių išsakyti motyvus? Kol kas yra A. Anušauskas. Kalbėsite? Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu pritari ir neišsigąsti kokių nors skaičių. 2017 metais Lietuvos teritorijoje įvairiose pratybose pabuvojo 13 tūkst. mūsų sąjungininkų karių. Be abejo, ne vienu metu, nes pratybų daug, jos išdėstytos, jų kalendorius per visus metus eina. Šios pratybos tiesiog yra didesnės ir vienu metu, todėl siūlau pritari šiam nutarimo projektui, nes iš esmės būtent pratybos yra viena iš mūsų potencialių priešininkų ar agresorių atgrasymo plano dalių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prieš nėra kalbančių. Ar galime bendru sutarimu pritari Seimo nutarimo projektui? Galime. Dėkoju. Siūlomas kaip pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Svarstymo data – gegužės 22 diena.

Kolegos, mes turime dar grįžti prie mūsų rytinio posėdžio darbotvarkės. Po pateikimo buvo pritari Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projektui. Net du stovi prie mikrofono. Per šoninį mikrofoną – A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, kaip numatyta nutarimo projekte, į pratybas kariai atvyksta gegužės 17 dieną, todėl būtų visiškai normalu ir teisiškai korektiška, jeigu komitetai svarstytų ir Seimas kartu iki tos datos, nes išeina toks prieštaravimas.

PIRMININKĖ. Jūs norite ankstinti datą?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš manyčiau, kad tai būtų logiška.

PIRMININKĖ. O ką mano komiteto pirmininkas? Nematau V. Bako. Reikėtų konkrečiai datą... Buvo siūlyta gegužės 22 diena. Įmanoma, kad svarstymas įvyktų gegužės 14 dieną? Gerai? Seime būtų gegužės 15 dieną. (*Balsai salėje*) Kadangi atvyksta kariai. Sutarėme, pakeičiame datą – ne gegužės 22 dieną, o gegužės 15 dieną. Čia yra dėl nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projekto.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projektas Nr. XIII-1971 (svarstymas)

Dabar aš esu paskelbusi Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo metu“ projektą Nr. XIII-1971. Ir Aušrinė šituo klausimu? Prašom.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu noriu paprašyti dėl šito klausimo pertraukos iki kito posėdžio, kad būtų galima suredaguoti pagal Teisės departamento rekomendacijas ir kad viskas būtų tvarkingai.

PIRMININKĖ. Opozicija prašo pertraukos. Seimo nariai, turėsime apsispręsti. Prašom balsuojant apsispręsti, ar darome pertrauką iki kito posėdžio dėl šio projekto.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 44, prieš – 33 ir susilaikė 16. Daryti pertrauką balsų pakanka. Vadinasi, daroma šio klausimo pertrauka. Bet, kolegos, kiek pamenu, pateikimo metu nebuvo paskirtas komitetas, kuris imtųsi suredaguoti pateiktą dokumentą. Aš manyčiau, kad Užsienio reikalų komitetas. Ar tinka? Tinka. Kolegos, mūsų sprendimas yra, kad svarstyti nutarimo projektą pateikia tinkamos formos ir atsižvelgęs į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą Užsienio reikalų komitetas.

15.37 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 3 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1642 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, yra prašymas (aš tikiuosi, kad jūs neprieštarausite), jog dabar būtų pateiktas darbotvarkės 2-14 klausimas – Viešojo administravimo įstatymo 3 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Tad kviečiu M. Puidoką į tribūną pateikti projektą.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektas. Įstatymo projektą paskatino parengti esama Vyriausiojo administracinio teismo suformuota teismų praktika, kuri nustato, kad viešojo administravimo institucija, priimdama administracinės procedūros sprendimą, neturi bloginti asmens, paduodančio skundą, padėtis, t. y. asmens padėtis dėl jo paties paduoto skundo negali būti bloginama. Nesilaikant šio principo vykstantis procesas negalėtų būti laikomas teisingu, sąžiningu ir būtų pažeidžiamas kiekvienoje demokratinėje valstybėje egzistuojantis *non reformatio in peius* principas. Susiklosčius situacijai, kad asmens, paduodančio skundą, padėtis yra pabloginama, asmuo bijotų įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnyje piliečiams laiduojamą teisę kritikuoti valstybės įstaigų ar pareigūnų darbą, apskusti jų sprendimus.

Kaip ir minėjau, šiuo metu administracinėje teisėje jau galioja toks draudimo keisti į blogąją pusę principas, bet jis nėra tiesiogiai įtvirtintas Viešojo administravimo įstatyme. Šio principo pažeidimas įtvirtinimas pagerintų asmenų padėčių skundžiantis ir ginčijantis su viešojo administravimo institucijomis ir padėtų geriau realizuoti konstitucinį imperatyvą, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.

Todėl kviečiu kolegas gerbiamus Seimo narius projektą palaikyti, nes, viena, vertus, jis įtvirtina jau ir dabar teismuose taikomą principą; kita vertus, pažeidimas įstatymą suteiks kur kas daugiau aiškumo tiek patiems žmonėms, tiek visiems viešojo administravimo subjektams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, ar jums neatrodo, kad galimybė skusti nepabloginant savo padėties sudarys prielaidas piktnaudžiauti, be saiko skusti, nes kartais yra tokių žmonių (tenka apgailestauti, bet yra tokių žmonių), kurie dėl sportinio intereso viską skundžia ir visur, ir visada? Tiesiog tarnybos bus užverstos tų skundų nagrinėjimu, o iš esmės nieko nepasieks.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš galvoju, kad vis dėlto turėtume vadovautis tuo principu, kad kuriame tikrai demokratinę visuomenę, skatiname žmones būti aktyvius, nebijoti kreiptis į valstybines institucijas dėl patirtos neteisybės. Šiuo atveju tokių, sakykime, piktybinių atvejų mano asmeninėje praktikoje ir kiek tenka kalbėtis su kitais nėra didelis kiekis. Dažniausiai žmonės skundžiasi dėl vieno ar kitų problemų tada, kai iš tiesų skauda ir jaučia, kad vienas ar kitas sprendimas yra neteisingas. Šiuo atveju tik įtvirtinama nuostata, kad jeigu jau žmogus gavo neigiamą atsakymą, kad, jam kreipiantis pakartotinai, jo padėtis nebūtų papildomai pabloginama, tiktai užtvirtinama jau dabar egzistuojančios teisinės nuostatos ir įvedamas tam tikras aiškumas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausti norinčių nėra. Gerbiamieji kolegos, motyvų už, prieš niekas nenorite išsakyti. (*Balsai salėje*) Prašau balsuoti dėl teikiamo įstatymo projekto.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 62, prieš nėra, susilaikė 26. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis yra siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas A. Navickas. Prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gaila, nespėjau pasiklausti. Pavyzdžiui, kai koks nors Seimo narys NATO Asamblėjai ką nors paskundžia ir po to kvailas atrodo, tai pablogina jo situaciją ar ne? (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Svarstymo metu komitete išsiaiškinsite. Dabar dėl svarstymo datos. Siūloma svarstyti gegužės 29 dieną. Dėkoju.

15.42 val.

Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1724 (pateikimas)

Kolegos, gerbiamas M. Puidokas turi dar vieną pageidavimą, kad leistumėte pristatyti ir kitą projektą – Peticijų įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1724. Prašom.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos, iš tiesų Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad teisė kreiptis į teismą yra absoliuti. Šiuo atveju galima žiūrėti kaip į pavyzdį į Konstitucinio Teismo 2000 m. birželio 30 d., taip pat 2004 m. rugpjūčio 17 d., tų pačių metų gruodžio 29 d. nutarimus, šios teisės negalima apriboti ar paneigti.

Pagal Konstituciją įstatymų leidėjas turi pareigą nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad visus ginčus dėl asmens teisių ar laisvių pažeidimo būtų galima spręsti teisme, o asmens teisės turi būti realiai ir veiksmingai ginamos tiek nuo privačių asmenų, tiek nuo valdžios institucijų ar pareigūnų neteisėtų veiksmų. Šiuo atveju yra remiamasi Konstitucinio Teismo 2008 m. birželio 30 d. nutarimu. Dar daugiau, Konstitucinio Teismo 1999 m. kovo 4 d. nutarime teigiama, kad tokia pozicija, kai nepaliekama galimybių sprendimą ginčyti teisme, nedera su teisinės valstybės koncepcija ir konstitucine teise, asmens teisių apsaugos doktrina.

Taigi, išanalizavus Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus bei atsižvelgus į Konstitucijoje keliamus reikalavimus, įstatymų leidėjui peršaši išvada, kad dabar galiojančio Peticijų įstatymo 16 straipsnio nuostata yra antikonstitucinė ir nesuteikia Lietuvos Respublikos piliečiams konstitucinės jų teisės kreiptis į teismą dėl jų netenkinančio Seimo, Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimo dėl peticijose išdėstytų reikalavimų ar siūlymų. Pagrindinis šio įstatymo pakeitimo projekto tikslas yra pašalinti Lietuvos Respublikos Konstitucijai prieštaraujančias Peticijų įstatymo nuostatas ir užtikrinti konstitucinę, absoliučią visų asmenų teisę kreiptis į teismą.

Kartu 16 straipsnyje įtvirtinama nuostata, kad Seimo, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimai dėl peticijose išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Tai suteiktų Lietuvos Respublikos gyventojams galimybę kreiptis į teismą dėl Seimo, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimų dėl peticijose išdėstytų reikalavimų. Detalią argumentaciją su nuorodomis į Konstitucinio Teismo praktiką galima rasti aiškinamajame rašte. Vis dėlto, jeigu kiltų abejonių, manau, jas būtų galima pašalinti... projektą komitetuose, todėl kviečiu kolegas gerbiamuosius Seimo narius palaikyti šį konstitucines laisves Lietuvos Respublikos piliečiams grąžinantį įstatymo pakeitimo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia P. Čimbaras. Prašom.

P. ČIMBARAS (LSDDF). Ačiū. Ačiū, pranešėjau, ačiū už pristatymą. Bet jūs, ko gero, nepaminėjote, kad 2006 metais sausio mėnesį Konstitucinis Teismas priėmė normą, kuri neprieštarauja konstitucinei teisei, ir jis aiškiai pasakė, kad peticijos teisė yra įgyvendinta, kai Seimas priima protokolinį nutarimą. Tai reiškia, kai dabar Seimas priėmė protokolinį nutarimą, pagal jūsų nuostata čia yra jau Seimo sprendimas. Tai Seimo sprendimą peticijos teikėjai turės teisę apskusti teismui. Tai tas pats, kai Kaimo reikalų komitetas arba kitas komitetas priima sprendimą, o asmenys galės skusti teismui. Kaip jūs tai galite pakomentuoti?

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš galiu pakomentuoti tik tiek, kad šiuo atveju remiantis šiais siūlymais yra remiamasi daugeliu Konstitucinio Teismo išaiškinimų ir, ko gero, reikėtų analizuoti ir jūsų pateiktą variantą. Diskusijose, kadangi tai yra tik pateikimo stadija, tai aš manau, kad diskusijose komitete ar komitetuose, kurie bus paskirti nagrinėti šį siūlymą, mes galėsime rasti tą tinkamą atsakymą ir išsiaiškinti, kurios dalys šio siūlymo yra tinkamos, arba galbūt kurios nors iš tikrųjų yra kažkiek koreguotinos ar keistinos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, vis dėlto aš šiuo atveju pritariu ką tik kalbėjusiam ne tik dėl Konstitucinio Teismo išaiškinimo, bet ir dėl to, kad Seimo, savivaldybės tarybos sprendimai pirmiausia tai politiniai sprendimai. Žmogus gali turėti savo nuomonę, išdėstyti ją savo peticijoje, bet vis tiek yra priimamas kolektyvinis institucijos ir politinis šiuo atveju sprendimas. Kaip įmanoma apskūsti to žmogaus peticijos reikalavimų netenkinantį politinį sprendimą, jeigu vis tiek tų politinių nuostatų joks teismas negalės pakeisti. Kokia prasmė įdedama į šitą įstatymą, aš nesuprantu. Absoliuti teisė viską skūsti? Kur čia ta pridedamoji vertė? Juk įgyvendinti bet kokį tokio teismo sprendimą praktiškai bus neįmanoma.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš manau, kad nei teismų, nei valstybės gyvenimas, įgyvendinus šias nuostatas, tikrai nebus paralyžiuotas, nes ir šiuo metu asmuo turi teisę skūsti bet kurį valdžios sprendimą, ir tai numato mūsų šalies Konstitucija, kiti įstatymai. Aš manyčiau, kad vis dėlto vadovavimasis šalies Konstitucija turėtų būti aukščiausias imperatyvas ir mes turėtume orientotis į tokias šalis kaip Prancūzija, Šveicarija, kur tikrai piliečių teisės ir laisvės yra svarbiausias aspektas. Būtent teisė kreiptis į teismą yra tokia svarbi, kad ir Konstitucinis Teismas to reikalauja, kad kiekvienas asmuo dėl kiekvieno sprendimo turi teisę kreiptis į teismą. Šiuo metu galiojanti Peticijų įstatymo nuostata, kurią aš siūlau savo pasiūlymu keisti, yra labiau išimtis iš visos sistemos, ir manytina, kad ji neatitinka Konstitucijos. O įvykus pateikimo stadijai, mes galėtume komitetuose, kurie bus paskirti, apie tai diskutuoti ir išsiaiškinti, iki kokio lygmens šita nuostata teisinga ar ne.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų, norinčių paklausti, klausimus. Motyvai. Prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, čia gerbiamojo P. Čimbaro buvo nurodyta ir Konstitucinio Teismo išaiškinimai. Tačiau dar galėtume suprasti kreipimąsi į Konstitucinį Teismą, savaime suprantama, gal dar galima būtų svarstyti ir žiūrėti, leisti piliečiams kreiptis, bet čia šiuo metu norime suplakti politinius sprendimus su Administraciniu teismu. Aš žinau, iš kur tai kyla, iš tikrųjų kai kurie nepatenkintieji Peticijų komisijos sprendimais visur jau bandė skūstis, pradedant prezidentais ir visom vyriausybėm, ateina į Peticijų komisiją, to negauna, tai dar nori įsivelti į kažkokius teismus, nes turi per daug laisvo laiko. Aš suprantu, kad čia kažkas parengė tą įstatymo projektą, ir nemanau, kad administraciniai teismai turėtų nagrinėti kai kuriuos mūsų politinius sprendimus, nes į Peticijų komisiją dažniausiai kreipiamasi siekiant pritarimo keisti teisės aktus, o ne ar teisės aktas teisingas, ar neteisingas. Čia nėra apskundimo vieta. Tai yra noras įgyvendinti kažkokį politinį sumanymą. Iš tikrųjų neįsivaizduoju, kaip čia per teismus galėsime mes gauti iš teismų ką, įstatymų projektus? Iš tikrųjų vėlgi tai nėra suderinta su Konstitucija. Manau, atmesti ir nevargti su šiuo įstatymo projektu.

PIRMININKĖ. Atsirado norinčių palaikyti projektą – N. Puteikis. Prašau.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš kolegoms noriu priminti, kad tie, kurie buvote praeitos kadencijos Seime, sugebėjote priimti įstatymą, įvedantį prievolę piliečiams būtinai samdyti advokatą antroje instancijoje. Jūs apsunkinote piliečių teises kreiptis į teismą apskritai, nes jūs iš esmės įvedate turto cenzą 300 tūkst. gyventojų, kurie išleidžia visus savo pinigus pragyvenimui, bet nepatenka į valstybės remiamų kategoriją, todėl negali gauti pirminės teisinės pagalbos.

M. Puidoko šitas pasiūlymas iš principo padėtų keliems šimtams tūkstančių Lietuvos Respublikos piliečių. Aš siūlau iš principo pritariu, o po to tobulinti, šlifuoti komitetuose.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašau apsispręsti dėl teikiamo įstatymo projekto balsuojant.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 25, prieš – 13 ir susilaikė 50. Taigi po pateikimo Peticijų įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-1724 nėra pritarta. Turime apsispręsti, ar atmetame visai projektą, ar tobuliname?

Taigi balsuojantys už bus už projekto atmetimą, balsuojantys prieš – už projekto tobulinimą. Balsavimas pradėtas. Už – atmetimas, prieš – tobulinimas. Prieš – tobulinti, už – atmesti. Kas balsuos už, bus už atmetimą.

Kolegos, yra protestuojančių. Kadangi balsavo 85 ir už atmetimą balsavo 60, prieš – 25. Teikėjas reiškia protestą, kad nesuprato.

Kolegos, dar sykį kartosime balsavimą. Kas už tobulinimą (prašau klausyti!), balsuoja už, kas už atmetimą, balsuoja prieš. (*Balsai salėje*) Kas už tobulinimą, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš. (*Balsai salėje*)

Balsavo 87 Seimo nariai: už tobulinimą – 40, už atmetimą – 47. Kolegos, projektas yra atmestas.

15.55 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 12, 15, 16, 20, 25 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-502(2)ES (*pateikimas*)

Gerbiami kolegos, yra atvykęs aplinkos apsaugos ministras gerbiamas K. Navickas. Mes jo gal nežudysime laiko prasme, nes pagal darbotvarkę turėtų vykti kaip tik šiuo metu įstatymų projektų pateikimas, todėl kviečiu į tribūną aplinkos ministrą K. Navicką pateikti darbotvarkės 2-6 klausimą – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 3, 12, 15, 16, 20, 25 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIII-502. Prašau, ministre.

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamosios Seimo narės, gerbiamieji Seimo nariai, įstatymo projekto tikslai – perkelti į nacionalinę teisę 2010 metų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) 8 straipsnio 2 dalį, kad įstatymu būtų suderintos direktyvoje nurodytos nuostatos, kad taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ir taršos leidimo sąlygų nesilaikymas... leidimo galiojimą būtų galima nutraukti aiškiau ir atsiradus galimai kenksmingai poveikio aplinkai... kai kyla grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai.

Kitas tikslas yra tobulinti aplinkos apsaugos valstybės kontrolę vykdančių pareigūnų teisių, pareigų ir aplinkos apsaugos kontrolės vykdymo procedūrų teisinį reguliavimą, patikslinant patikrinimo procedūras. Užtikrinti galimybę pareigūnams paimti patikrinimui atlikti reikalingus dokumentus ir daiktus, patikrinimo metu daryti vaizdo ir garso įrašą, pasitelkti ekspertus dalyvauti patikrinime ir vertinti patikrinimo duomenis. Taip pat suteikti teisę tikrinti medžioklėje dalyvaujančių medžiotojų blaivumą, vykdant medžioklės teisės aktų pažeidimo kontrolę. Kitas tikslas – patikslinti pretenzijos ir ieškinio dėl žalos aplinkai atlyginimo teikimo tvarką, nustatyti, kad pretenzijų ir ieškinių pateikimo terminai reglamentuojami aplinkos ministro įsakymu siekiant, kad terminai būtų suderinti su kompleksu teisinio reguliavimo aspektų, susijusių su žalos aplinkai fiksavimu, valdymu, vertinimu, žalos dydžio apskaičiavimu, atsakingo subjekto nustatymu, žalos aplinkai reikšmingumo įvertinimu, aplinkos atkūrimo priemonių taikymu, administracinių nusižengimų ir baudžiamųjų bylų nagrinėjimu. Ir dar vienas tikslas – patikslinti nuostatas dėl kompensacijos dydžio už pasyvų budėjimą namie, atsižvelgiant į galiojančio Darbo kodekso nuostatas dėl kompensacijų dydžio už pasyvų budėjimą namie.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre.

K. NAVICKAS. Siūlome projektui...

PIRMININKĖ. Pritarti.

K. NAVICKAS. Pritarti.

PIRMININKĖ. Deja, klausti norinčių nėra. Gerbiamieji kolegos, ar bendru sutarimu po pateikimo galime pritarti? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Prašau. Balsuodami apsispręskite dėl teikiamo įstatymo projekto – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 64, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymo projektui po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomi neskiriami. Ir svarstymo data – gegužės 24 diena.

15.59 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 70¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1930, Administracinių nusižengimų kodekso 265 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1931 (pateikimas)

Imsimės kompleksinių darbotvarkės 2-7a ir 2-7b klausimų – Aplinkos apsaugos įstatymo priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 70¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1930 ir Administracinių nusižengimų kodekso 265 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1931. Prašom pateikti.

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Šių įstatymų paketo esmė arba esminis tikslas yra nustatyti juridiniams ir fiziniams asmenims atgrasančias sankcijas už Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos, sutrumpinus – MARPOL, tai yra siejama su sieros kiekio sumažinimu tam tikrose skystojo kuro, naudojamo laivuose, rūšyse. Sieros direktyva įpareigoja Europos Sąjungos valstybes nares nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas. Tos sankcijos gali apimti tokio dydžio baudas, kad būtų užtikrinta, jog už pažeidimus skiriamos baudos dydis atitiktų bent iš reikalavimų pažeidimų gaunamą ekonominę naudą ir kad už pakartotinius pažeidimus baudos dydis būtų palaiapsniui didinamas. Dabar Lietuvoje galioja nustatytos tik administracinės nuobaudos. Šių nuobaudų dydis nepakankamai paveikus, nes dažniausiai yra neproporcingai mažas, palyginti su gaunama ekonomine nauda, pažeidžiant sieros kiekio jūriniame kure reikalavimus. Siūlome įstatymų projektams pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, galbūt klausimas labiau tiktų Vyriausybės valandai. Jūs dabar reglamentuojate didžiuosius laivus, bet daug netvarkos yra ir vidaus laivyboje, o ypač kas susiję su asmeniniais laivais. Iš tikrųjų daug kas nesupranta, kai asmeniniai laivai, kateriai su galingais varikliais kažkur laksto, o motociklai iki 150 kilovatų negali važiuoti. Ar nemanote, kad šioje srityje ministerija turėtų padirbėti? Juk kai teisės aktai nesutvarkyti, tada daug nusižengimų. Vis tiek tai vyksta, tik nėra reglamentuota. Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Tai yra ne šio įstatymo turinys. Siūlomo įstatymo turinys yra susijęs tik su didžiais laivais, nes mažuose laivuose yra naudojamos kitos kuro rūšys, ir ypač laivams, kurie kurą pildo Lietuvos uostuose ar Lietuvos prieklaukose, kuro kokybės reikalavimai yra reglamentuoti pagal Ūkio ministerijos nustatytus standartus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Norinčių išsakyti motyvus taip pat nėra. Prašom apsispręsti balsuojant po pateikimo dėl teikiamų šių įstatymų projektų.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 79, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta. Siūlomi komitetai. Dėl projekto Nr. XIIIIP-1930 kaip pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymo data – gegužės 24 diena. Dėl projekto Nr. XIIIIP-1931 kaip pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymo data – gegužės 24 diena.

16.03 val.

Įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1932 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1932. Ministre, prašom pateikti.

K. NAVICKAS. Ačiū dar kartą. Dar vienas svarstyti teikiamas įstatymas – tai Kigalyje priimtas susitarimas, kuriuo yra siekiama visuotinai užtikrinti klimato apsaugą nuo šiltnamio efektą sukeliančių dujų – hidrofluorangliavandenilių poveikio, laipsniškai mažinant jų gamybą ir naudojimą. Noriu pabrėžti, kad Lietuva jau įgyvendina šių dujų naudojimą per Europos Parlamento

ir Tarybos reglamentą dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Taigi papildomų mažinimo įsipareigojimų Lietuvai nekyla. Ir kitas dalykas, kad Lietuvoje nėra gamintojų, kurie naudoja šias dujas. Siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Kadangi ministras paskutiniame sakinyje pasakė, kad tokių medžiagų pas mus nėra, tai nėra ko ir klausti. Teisingai?

K. NAVICKAS. Pas mus nėra gamintojų. Medžiagų yra, jos ateina su kitais įrenginiais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvų išsakyti, regis, taip pat niekas nepageidauja. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju. Pagrindinis komitetas dėl šio projekto bus Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstymo data – gegužės 22 diena.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Liberalų frakcijos vardu prašyčiau pertraukos iki kito posėdžio šituo klausimu.

PIRMININKĖ. Dėl ko?

S. GENTVILAS (LSF). Dėl to, kad šitas klausimas... Kaip? Dėl klimato kaitos. Iš esmės reikėtų dar pasikalbėti...

PIRMININKĖ. Dar aš nepaskelbiau, paskubėjote. Aš galvojau, kad dėl pateikto klausimo.

S. GENTVILAS (LSF). Ne, ne.

16.05 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 9 ir 10 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1945 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Taigi darbotvarkės 2-9 klausimas – Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 9 ir 10 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1945. Šiuo klausimu – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Pakartosiu. Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašytume pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Kokie motyvai būtų?

S. GENTVILAS (LSF). Ryte tvirtinant darbotvarkę išsaciau. Galiu pakartoti, kad dvejus metus Aplinkos ministerija ir Vyriausybė nesilaikė įstatymo nuostatų, tai nėra motyvas keisti visą įstatymą.

PIRMININKĖ. Kolegos, yra opozicinės frakcijos prašymas dėl pertraukos dėl teikiamo įstatymo projekto. Prašom balsuoti.

Balsavo 87: už pertrauką – 45, prieš – 22, susilaikė 20. Pertraukai yra pritarta.

Dėkojame, ministre.

16.07 val.

Komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1214(2)ES, Civilinio proceso kodekso papildymo 10¹ straipsniu ir 275, 292 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1215(2)ES, Civilinio kodekso 1.111, 1.116 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1216(2)ES (svarstymas)

Kolegos, grįšime prie darbotvarkės 2-1a klausimo – Komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1214(2). Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu S. Šedbarą pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Taip pat lydimieji šio projekto (2-1b ir 2-1c), tai yra: Civilinio proceso kodekso papildymo 10¹ straipsniu ir 275, 292 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1215(2) ir Civilinio kodekso 1.111, 1.116 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1216(2). Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Dėkoju. Iš tiesų pagrindinis įstatymas – Komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatymo projektas ir pirmininkės paminėti du lydimieji – Civilinio proceso ir Civi-

linio kodeksų pataisais. Tai yra projektai, kurie perkelia į Lietuvos teisę 2016 metų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl komercinių paslapčių apsaugos. Lietuvoje jau yra atitinkamas modelis, kaip yra saugomos komercinės paslaptys, susijęs su darbuotoju, kurie pereina į kitą darbą, sutartiniais santykiais, su tam tikromis išmokomis, kurios mokamos tam tikrą laiką, nekonkuruojimo dalykais, tačiau tai yra visiškai nauja direktyva. Manome, kad po šitų pataisų komercinių paslapčių apsaugoje Lietuvoje bus daugiau tvarkos ir daugiau aiškumo.

Taigi komitetas šiuos tris projektus svarstė balandžio 11 dieną ir visiems devyniems posėdyje dalyvavusiems balsavus už dėl visų trijų projektų buvo pritarta komiteto patobulintiems projektams ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ir Ekonomikos komiteto išvadą gal galėtų R. Miliūtė pateikti, nes nematau jūsų kaimyno V. Poderio?

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Ekonomikos komitetas pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Svarstymo diskusijoje nėra užsirašiusių kalbėti. Pataisų taip pat nėra. Ar po svarstymo galime pritarti teikiamiems?.. Prašome balsuoti. (*Balsai salėje*) Motyvus? Tuoju. Prašau. A. Armonaitė – motyvai už.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Nepaisydama to, kad galbūt ir nėra čia kokios nors opozicijos, aš noriu pagarsinti keletą svarbių dalykų. Žinoma, kviečiu pritarti ir neabejoju, kad pritarime šitam įstatymo projektui. Jis yra reikalingas tam, kad būtų užtikrinta komercinių paslapčių teisinė apsauga.

Bet noriu atkreipti dėmesį, kad šitas įstatymo projektas yra netaikomas valstybės institucijoms. Galbūt ir natūralu, kad jis nėra taikomas, tačiau, man atrodo, mes turime atkreipti dėmesį į vieną labai svarbų dalyką. Valstybės institucijos, ypač verslą kontroliuojančios institucijos, per patikrinimus, per įvairias išmaniąsias sistemas iš verslo ir įmonių surenka labai daug informacijos, kuri reikalinga pagal įstatymus, bet tą informaciją taip pat sudaro ir komercinės paslaptys.

Man atrodo, labai svarbu, kad Vyriausybė pradėtų tam tikrą politiką ir skirtų daugiau dėmesio tam, kad ta informacija, kuri valstybės institucijų per verslo priežiūrą yra surenkama iš verslo, būtų apsaugota ir kad nebūtų panaudota kokiais nors kitais tikslais, nei tik priežiūros tikslais. Negana to, kuo išmanesnė verslo priežiūra, yra ir skaitmenizacija valstybės paslaugų, komercinės paslaptys gali taip pat nutekėti ir kibernetinės atakos metu. Man atrodo, ir į tai reikia atkreipti dėmesį, Vyriausybė turi imtis atskiros politikos.

O šitam įstatymo projektui, žinoma, reikia pritarti ir tikiuosi, kad įstatymas veiks. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Prašau balsuoti ir apsispręsti po svarstymo dėl teikiamų įstatymų projektų.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 84, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi po svarstymo projektams yra pritarta.

16.14 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-1763(2) (svarstymas)

Gerbiamieji kolegos, norėčiau pasitarti su jumis. Projektai Nr. XIIP-3795(2) ir Nr. XIIIIP-1763(2) yra dėl Seimo statuto. Komitetas nėra jų sujungęs, bet platesnis savo esme yra projektas Nr. XIIIIP-1763(2), todėl tikslinga būtų imti svarstyti mūsų darbotvarkės 2-3 klausimą – Seimo statuto pakeitimo projektą. Taigi Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-1763(2). Išvadą dėl projekto kviečiu pristatyti A. Nekrošių Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvairstė minėtą teisės aktą ir pritarė projektui bei jo išvadoms. Už balsavo 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Diskutuoti nori A. Gumuliauskas. Atsisako. Tada gerbiama Vytautą Nekrošių vėl kviečiame... atsiprašau, Arvydą Nekrošių – į tribūną, pradėsime siūlymų svarstymą pastraipsniui.

1 straipsnis, 25 straipsnio pakeitimas. Vienas dokumentas ir posėdžio pirmininkui, ir... Siūlomas 1 straipsnis, 25 straipsnio pakeitimas, kad Seime sudaromos nuolatinės Etikos ir procedūrų komisija, Peticijų komisija, Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisija, Migracijos komisija, Valstybės istorinės atminties komisija ir kitos komisijos. Yra Seimo nario V. Gailiaus siūlymas. Prašom, Gailiau, pristatyti.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Jūs šitą normą įvardijote, tai tos normos pabaigoje siūlau įrašyti Antikorupcijos komisiją.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Pritarti. Kolegos, pritariame bendru sutarimu? Dėkoju.

Toliau dėl 2 straipsnio. Kita pataisa taip pat Seimo nario V. Gailiaus. Prašom pristatyti.

V. GAILIUS (LSF). Pasiūlymas papildyti Statuto projektą 3 straipsniu ir jį išdėstyti taip: „3 straipsnis. Statuto papildymas 80^a straipsniu.“

PIRMININKĖ. Esmė?

V. GAILIUS (LSF). Esmė, kad...

PIRMININKĖ. Antikorupcijos komisijos pirmininkas...

V. GAILIUS (LSF). „Antikorupcijos komisijos sudarymas ir veiklos kryptys. Antikorupcijos komisijos pirmininku renkamas opozicinės frakcijos arba frakcijų koalicijos, turinčios daugiau kaip 1/2 Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, atstovas. Komisijos tikslus ir uždavinius, kompetencijas, ribas ir teises, narių pareigas ir atsakomybę, priimamus sprendimus nustato Lietuvos Respublikos antikorupcijos komisijos įstatymas.“ Komiteto nuomonė...

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonės prašome.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Ar yra 10 remiančių Seimo narių? Yra. Komiteto išvada?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Pritarti iš dalies – pagal mano dokumentus.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Taip, teisingai, pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar reikalaujate balsuoti? V. Gailius nori išsakyti savo poziciją. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Siūlau pritarti pasiūlymui, o ne pritarti iš dalies, kadangi, pritarus Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadai, šita nuostata prieštarautų esamam teisiniam reglamentavimui, t. y. Lietuvos Respublikos antikorupcijos komisijos įstatymui. Iš esmės nieko nekeičia, tik išbraukiamas „pavduotoju renkamas“, „ arba pavduotoju“.

PIRMININKĖ. Kolegos, turėsime apsispręsti balsuodami, nes pagal V. Gailiaus siūlymą yra aiški pozicija, kad „Antikorupcijos komisijos pirmininku renkamas opozicinės frakcijos arba frakcijų koalicijos, turinčios daugiau kaip pusę Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, atstovas.“ Komiteto siūloma, kad „Antikorupcijos komisijos pirmininku arba pirmininko pavduotoju“. Skirtumas yra toks: V. Gailiaus, kad komisijos pirmininkas, Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymas, kad nebūtinai pirmininkas. Gali būti renkamas iš mažumos arba pirmininkas, arba pirmininko pavduotojas. Taigi, kolegos, balsuojame dėl pozicijų. Kas remia V. Gailiaus, balsuoja už, kas remia Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę, balsuoja prieš.

Balsavo 74 Seimo nariai: už V. Gailiaus poziciją balsavo 39, už komiteto, vadinasi, prieš – 31, susilaikė 4, iš viso – 35. Taigi po svarstymo yra pritarta V. Gailiaus siūlymui.

Motyvai dėl viso. Nėra norinčių kalbėti. Taigi balsuojame dėl viso įstatymo po svarstymo, tai yra Seimo nutarimo, atsiprašau, Seimo statuto.

Balsavo 78 Seimo nariai: už pasisakė 73, prieš nėra, susilaikė 5. Taigi po svarstymo yra pritarta projektui Nr. XIIP-1763(2).

Gerbiamieji, tada mūsų projektas Nr. XIIP-3795(2) netenka prasmės, nes jis tiesiog yra įtrauktas į tą projektą, kuriam mes ką tik po svarstymo pritārėme.

16.22 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-507 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 89 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-507. Vėl kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto narį gerbiamą S. Šedbarą pateikti išvadą, nes J. Sabatausko nematau. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas dar 2017 m. lapkričio 22 d. svarstė šį pasiūlymą ir sprendimas visiems 8 balsavus už buvo toks...

PIRMININKĖ. Gražinti...

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, čia labai daug yra prirašyta argumentų, bet iš esmės tai yra sprendimas nepritarti šiam pasiūlymui. Kolegos, turbūt jūs atkreipėte dėmesį – tai yra pasiūlymas, kad nereikėtų kiekvieną kartą atskirai įtraukti į sesijos darbų programą klausimo, kuris atsiranda vėliau. Ne prieš frakciją ar Seimą, bet kad būtų vėliau toks pasiūlymas ir kad Seniūnų sueiga galėtų pati nuspręsti be Seimo sprendimo, ar įtraukti tokį klausimą, ar ne. Vis dėlto komitetas manė, kad Seimo sesijos darbų programa yra tvirtinama, nustatoma, visas Seimas ją patvirtina ir Seniūnų sueiga yra per maža institucija, kuri galėtų pakeisti viso Seimo daugumos valią. Jeigu norima patikslinti Seimo sesijos darbų programą ir pateikti kažkokį projektą, reikia atsiklausti viso Seimo, o ne Seniūnų sueigos. Tokia buvo komiteto pozicija, čia neskaitysiu visų argumentų, ir komitetas buvo prieš.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvus norinčių sakyti diskusijoje nėra, tiktai motyvai. V. Rinkevičius už, nori paremti komiteto poziciją.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Pritariu komiteto išvadai. Jeigu mes suteiksime teisę įtraukti į darbotvarkę klausimus, kurių nėra sesijos darbų programoje, sukelsime dar didesnę chaosą. Žiūrėkite, dabar tvirtinant kasdienos darbotvarkę kiek ginčų, kiek mes čia laužome iečių. Jeigu dar galėsime įtraukti klausimus (bus tokia teisė), kurių nėra sesijos programoje, mes darbotvarkę tvirtinsime po valandą, dvi, ginčysimės tuščiai. Ir taip Lietuvos žmonės žiūri į mus, kad čia mes nieko gero neveikiam, tik ginčijamės ir tarpusavyje pešamės. Tai čia dar tų peštynių padidės kelis kartus. Aš manau, komitetas labai teisingai padarė, kad nepritarė, vis dėlto laikykimės tvarkos. Nėra labai sunku, jeigu yra reikalas, papildomai įtraukti ir paprastai Seimas balsuoja, ir neprieštarauja, jeigu yra būtinas reikalas. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – J. Razma. (*Balsai salėje*) Tuomet I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad komiteto sprendimas kaip ir būtų logiškas, tačiau S. Šedbaras, pristatydamas komiteto išvadą, pasakė, kad darbų programa patvirtinama daugumos valia. Ir dabar pats gyvenimas parodė, kad iš tikrųjų net opozicinės darbotvarkės metu mes negauname net teisės pateikti projekto, nes iš karto blokuojamas Seimo nutarimas dėl pavasario darbų programos, tarkim, papildymo ar rudens sesijos darbų programos papildymo.

Aš tiesiog noriu pasakyti ir valdančiajai daugumai, žinote, politikoje gyvenimas vyksta sinusoide: šiandien – vieni valdantieji, kitą kartą – kiti valdantieji, tačiau kiekvienas Seimo narys demokratinėje valstybėje, turėdamas laisvą Seimo nario mandatą, turi teisę pateikti projektus. Čia iš tikrųjų ta teisė būtų labai akivaizdi, nereikėtų kiekvieną kartą papildyti ir balsuoti dėl darbų programos papildymo, tačiau tu gali iš karto tą projektą registruoti, o jau Seimas apsisprendžia, ar pritarti po pateikimo, ar nepritarti ir toliau teikti svarstyti ir priimti, jeigu yra toks noras. Taigi aš manau, kad demokratiškai būtų, kad pritartume J. Razmos pataisymui arba patobulinimui Seimo statuto, nes gyvenimas tą parodė, kad būtų greičiau ir paprasčiau, ir nepritartume Teisės ir teisėtvarkos komiteto patobulintam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Argumentai išsakyti, kolegos, balsuojame dėl... (*Balsai salėje*) Kas pritariate komiteto išvadai, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 46, prieš – 21, susilaikė 10. Taigi komiteto išvadai yra pritarta – gražinti iniciatoriams tobulinti.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamasis S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Aš po balsavimo gerbiamajam kolegai V. Rinkevičiui – aš nelabai supratau jūsų logikos, vienaip ar kitaip, klausimai bus pristatomi ar su nutarimu, ar be jo. Kur daugiau chaoso? Čia viskas tas pats, tik bus dvi eilutės pristatomos arba viena. Aš manau, kad mes kaip tik būtume pasidarę sau geresnį, patogesnį darbui placdarmą. (*Šurmulys salėje*)

16.29 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1949(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Darbotvarkės 2-10 klausimas, projektas Nr. XIIIIP-1669(2)... Atsiprašau, dar prašokau, darbotvarkės 2-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1949(2). Svarstymas.

Kviečiu į tribūną Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką E. Jovaišą.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, komitetas svarstė šitą projektą ir jam yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Svarstymo metu niekas neužsirašė diskutuoti. Motyvai po svarstymo. Taip pat nėra. Nori palaikyti J. Narkevičius. Atsisakote kalbėti. Prašom balsuoti. Yra E. Pupinio pataisa. Pritarė. Balsuojame dėl Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto po svarstymo.

Balsavo 79 Seimo nariai ir visi pritarė teikiamam įstatymo projektui po svarstymo.

16.31 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 31, 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 31¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1669(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 20, 31, 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 31¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1669(2). Pateikimas. Pranešėjas – A. Strelčiūnas. Prašom.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiama Seimo nariai. Noriu pateikti įstatymo projektą, kurio esmė yra, kad seniūnai, kurie yra įstaigos vadovai, paskutiniu etapu galėtų būti renkami apklausos būdu, nes šiems seniūnams dabar pagal įstatymą nuo 2017 m. sausio 1 d. yra suteiktas biudžetinės įstaigos statusas ir jie gali teikti viešąsias paslaugas. Tos viešosios paslaugos yra labai svarbu gyventojams. Tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad per Baltijos tyrimų centro atliktą apklausą 2017 m. kovo 28 d. žmonės pasakė, kad norėtų rinkti seniūnus tiesiogiai. Tai išsakė daugiau negu 80 %. Todėl siūlau pritari šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už trumpą pristatymą. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų viskas gerai, balsavimas teisingas. Tik man klausimą kelia, kodėl būtina komisija atrenka tinkamus ir iš tų tinkamų dar du, kurie dalyvauja tiesioginiuose rinkimuose? Ar neįmanoma būtų, kad jeigu yra tinkami, tai visi surašomi į sąrašus ir dalyvauja tose apklausose, nes ir jūsų įstatyme nurodoma, kad būtina surinkti 5 % žmonių. Iš tikrųjų galbūt ir lengviau būtų surinkti juos, jeigu būtų daugiau asmenų. O iš esmės žmonės tikrai geriausiai gali atrinkti, kas gali būti seniūnu. Svarbu, kad būtų tam tikras lygis jų žinių. Ačiū.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jūsų geras pasiūlymas, bet mes žinome, kad dalyvauti seniūno konkurse kartais ateina tik keli žmonės. Todėl mes ir nustatėme minimalų skaičių du.

PIRMININKĖ. Klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš tikrai pritariu jūsų pateiktam pasiūlymui, tik norėčiau paklausti dėl gyventojų apklausos. Ar tas pats žmogus, sakykime, kai tie pretendentai eis su savo sąrašu, galės pasirašyti už abu, ar tik už vieną?

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Galės pasirašyti už abu. Bus rezultatas, kuris daugiausia surinks parašų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Juška.

R. JUŠKA (*LSF*). Dėkoju už galimybę. Norėčiau paklausti jūsų, kaip jums atrodo praktiškai vienas paprastas dalykas. Žinome, kad konkursuose dalyvauja išties labai nenoriai ir skelbiami keli konkursai, pretendentų neatsiranda.

Tarkime, atsiranda du pretendentai. Vieną komisija įvertina – nesurenka reikiamos balų sumos, ir jis nebedalyvauja. Ką tada daryti? Dar kartą skelbti? Vienas būtų klausimas, kaip jūs įsivaizduojate? Ta situacija gali tęstis ir tęstis.

Kitas momentas. Du kandidatai dalyvauja ir žmonės balsuoja už tą, kuri blogiau komisija įvertino. Visiškai nesutampa su konkurso rezultatais ir nemotyvuoja būti geresniam. Čia bent jau pateikiant, manau, yra išvis supainiota, kad dabar po tiesioginių merų rinkimų administracijos direktoriaus... kam teikti išvadą, kai už biudžetines organizacijas jau atsakingas ne administracijos direktorius, o meras. O jūs rašote, kad administracijos direktoriui teikia išvadas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Turiu omenyje, kad įstatymo projekte yra numatyta: išskyrus seniūnijas – biudžetines įstaigas.

Dėl konkurso. Jeigu pirmame konkurse dalyvauja arba vienas, arba atrenkamas vienas – laikomas neįvykusi. Jeigu nesurenkami 5 % dalyvaujančių, taip pat konkursas skelbiamas iš naujo. Jeigu pretendentai surinko vienodą balų skaičių, taip pat skelbiamas naujas konkursas. Papildomai dar prašome, kad tvarką nustatytų Vyriausybė.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Iš esmės tikrai pritariu, nes to ilgai laukė Lietuvos žmonės. Dažniausiai mes matome, kad vyksta nepotizmas ir visi kiti dalykai. Aš noriu paklausti. Kokie būtų vertinimo kriterijai? Kas formuotų tą komisiją? Greičiausiai vietos valdžia, bet dažniausiai, kur daugiausiai valdo viena partija... Ar čia neišeis iš vienos rankos į kitą, o esmė nesikeičia? Kaip būtų galima įdėti saugiklį šiam dalykui?

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia, yra bendrieji gebėjimai, kurie vertinami centralizuotai. Antras etapas jau kaip biudžetinės įstaigos, tai yra vadovo vertinimas.

Trečias etapas yra komisija, kurios sudėtyje turi būti ne mažiau kaip trys bendruomenės atstovai. Anksčiau buvo seniūnaičiai, dabar numatoma – seniūnų sueigos teikti žmonės. Mes todėl ir įstatymo projekte numatome du, kad nebūtų jokios mero įtakos, jog būtų tik vienas jam palankus kandidatas.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū. Iš tikrųjų aš pritariu jūsų idėjai, bet žinau, kad lietuviai labai išradingi, yra didelių galimybių nusipirkti šį postą. Koks yra saugiklis, kad tai neįvyktų?

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia dabar mes patys priėmėme ir Baudžiamąjį kodeksą, ir už balsų pirkimą – tikrai nevertas tas seniūno postas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDDF*). Noriu pasidžiaugti ir pasakyti, kad iš tiesų labai gerai, pritariu šioms jūsų pasiūlymams. Pavyzdžiui, Vydmantų seniūnijoje rinko seniūną ir dėl juridinių kolizijų, buvo teisinis procesas, negalėjo eiti pareigų. Tada vėl organizuojamas konkursas. Bet kai buvo ta teisinė kolizija, sukilo visa Vydmantų gyvenvietė, surinko daugybę parašų, tiesiog delegacijos į savivaldybę – prašė, kad jį paliktų. Dabar, kai bus kitas konkursas, ar vėl reikės gyventojų apklauso?

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, reikės. Dar aš noriu atkreipti dėmesį, kad mes jau kaip įstaiigos vadovui numatome kadencijas.

PIRMININKĖ. Klausia L. Staniuvienė. Prašom.

L. STANIUVIENĖ (*LVŽSF*). Aš pritariu jūsų įstatymo projektui. Tikrai seniai lauktas, nes duodame jau šią šią valdžios įrankį seniūnui. Bet man štai koks klausimas. Man atrodo, nereikėtų apibrėžti, kad du pretendentai. Tai galėtų būti ir keturi. Gal atsirastų keturi, o gal tiktai vienas atsirastų.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ne. Todėl ir įstatymo projekte yra numatyta – du, kad nebūtų jokios vadovybės, mero ir administracijos direktoriaus įtakos, todėl mes ir numatėme, kad būtų du.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, jūs atsakėte į visų, norinčių klausti, klausimus. Motyvus už nori išsakyti P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (LVŽSF). Siūlomas įstatymo projektas tikrai lauktas politinis kompromisas, nes Konstitucija neįgalioja organizuoti tiesioginių seniūnų rinkimų, bet pagal dabartinę skyrimo tvarką ir organizuojamą atranką čia surastas tikrai išmintingas politinis kompromisas.

Toliau, noriu atkreipti Seimo narių dėmesį. Vis dėlto, kad ir taikomas naujas seniūno atrankos modelis, bet jis taikomas tik seniūnijoms biudžetinėms įstaigoms, nes kai kurios seniūnijos nėra biudžetinės įstaigos. Pati savivaldybė nusprendžia, ar steigti kaip įstaigą. Tokiu būdu sudaroma galimybė išbandyti tą modelį ir galbūt, jeigu jis pasiteisins, bus galima pritaikyti ir seniūnijoms, kurios nėra kaip biudžetinės įstaigos.

Toliau. Jeigu kalbėtume apie tai, ar administracijos direktorius turi tai vykdyti, kol kas yra taip, kad negali atsirasti... Administracijos direktorius skirtų vieną seniūną, atrankos būdu atrinktą, jis nėra biudžetinės įstaigos, o dėl to, kuris yra, tada atsirastų kokia nors kita tvarka. Man atrodo, pabandome eiti tuo keliu, galėsime kaip Seimo nariai registruoti savo siūlymus, ar daugiau pretendentų gali atsirasti, ne du, ir pajudame ta linkme, paskui pažiūrėsime, patys žmonės išbandys tą būdą ir pakoreguos, jeigu kas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – J. Narkevičius. Prašom.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Nuskambėjo: pabandome eiti šituo keliu, o paskui tobulinsime, žiūrėsime, gal keisime. Deja, ne pirmą kartą mes girdime tą argumentą ir ne tik dėl šio projekto – pabandykime, o paskui patobulinsime. Man atrodo, kad iki šitų rinkimų dauguma iš mūsų ėjo jau žinodami, ko siekia ir, svarbiausia, kaip tai padarys. Dabar tas žodis „pabandom“, paskui patobulinsim, nes yra tarpinis sprendimas, yra netinkamas.

Kodėl netinkamas šiuo atveju? Jeigu mes kalbame apie kokį nors konkurso organizavimą, jeigu tai biudžetinė įstaiga, tada reiktų reglamentuoti, koks tas konkursas, o jeigu taip, kaip iki šiol daugumoje seniūnijų yra, kai padalinio vadovas prilyginamas skyrių vadovui, tai yra valstybės karjeros tarnautojas, kuriam yra keliami atitinkami reikalavimai: pirmas – bendrųjų gebėjimų testas VRM; antras dalykas, vadovo (...). Jeigu kandidatai išlaiko, tik tada gali būti prileisti prie konkurso. Gal mes tada darykime visus, kurie išlaiko ir nori siekti seniūnijų, darykime, kad tos teritorijos gyventojai ir rinktų tuos? Tada aš matyčiau tam tikrą logiką, priartėjimą prie tiesioginių mero rinkimų. Kompetenciją nustato bendrųjų gebėjimų ir vadovo gebėjimų testai, o seniūnijose, savivaldybėse atlieka bendrą visų kandidatų apklausą. Galbūt tada ir būtų, bet vėlgi turėtume grįžti prie visuotinių seniūnų tiesioginių rinkimų, ir tai būtų tada ne pažiūrėsime, kas bus, o iš karto bus teisingas veiksmas ir tas, kuris žadėtas žmonėms. Todėl už šitą periodinį balsuojau prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Argumentai išsakyti. Gerbiamieji kolegos, apsisprendžiame balsuodami dėl Vietos savivaldos įstatymo straipsnių pakeitimo ir papildymo projekto. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 81 Seimo narys: už – 52, prieš – 7, susilaikė 22. Po pateikimo Vietos savivaldos įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1669(2) yra pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – gegužės 31 diena.

16.45 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 5, 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1762 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 3, 4, 5, 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1762. Pateikimas. Įstatymo projektą teikia pranešėjas J. Varžgalys. Kviečiu į tribūną.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos demografiniai rodikliai yra labai prasti ir kiekvienais metais blogėja. Lietuva per 2010–2016 metų laikotarpį neteko 13,9 % gyventojų. Pradeda trūkti darbo jėgos, esama Lietuvos infrastruktūra tampa per didelė, jos išlaikymas neefektyvus, Lietuva sensta, darbo santykių trukmė ilginama, išlaikančiųjų pensininkus mažėja, problemos kaupiasi.

Norint pagerinti demografinius rodiklius, sustabdyti emigraciją, viena iš idėjų Lietuvai – jaunimo aprūpinimas būstu. Diskutuojama apie tai, jog būtina sukurti veikiančią būsto prieinamumo jaunimui programą, mat jauni žmonės, gaunantys vidutines pajamas, neišgali ne tik įsigyti, bet ir išsinuomoti padoraus būsto. Mūsų valstybėje turime veikiančią socialinio būsto sistemą, tačiau ja gali pasinaudoti tik žmogus, gaunantis itin mažas pajamas.

Niekas nekalba apie tuos jaunos žmones, kurie yra išsilavinę, turi darbą, gauna vidutines pajamas. Jie negali būti socialiai remtini, tačiau ir pasiturinčiais jų nepavadinsi. Vidutines specialisto pajamas gaunančiam jaunam asmeniui, ypač jeigu jis gyvena vienas, įsigyti nuosavą būstą ar nuomotis jį ir mokėti visus komunalinius mokesčius faktiškai neįmanoma. Į tokią pat situaciją pakliūna ir trijų asmenų šeima.

Šiandien realiausia būtų kalbėti ne apie nuosavą būstą, tačiau apie nuomą. Toks būstas galėtų priklausyti savivaldybei (municipalinis būstas) ar net privačiai bendrovei valstybės (savivaldybės) reguliuojamomis kainomis. Nereikia vengti savivaldybės ir privataus verslo bendradarbiavimo įvairiomis formomis. Savivaldybės, ieškodamos gerų specialistų, galėtų pasiūlyti jiems patrauklų būsto sprendimo variantą. Savivaldybei priklausantis būstas galėtų būti patogus jaunimui, nesusisiejant su juo visam amžiui – keičiasi situacija, gyvenimo aplinkybės, karjera ir panašiai. Kartu, sukūrus savivaldybės būsto fondą, galėtų būti sukurta sėkmė, sprendžiant Lietuvos demografinius klausimus, kuriant verslą regionuose, apsirūpinant savivaldai aukštos kvalifikacijos specialistais, stabdant vietinių gyventojų migraciją Lietuvoje.

Šiandien Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme savivaldybės (municipalitetų) būsto kategorija nėra apibrėžta, vartojamas terminas „socialinio būsto fondas“. Savivaldybėms priklausantys namai, jų dalys, butai yra priskiriami socialinio būsto fondui, kuris skirtas nuomoti mažas pajamas turintiems asmenims ir šeimoms, taip pat turintiems teisę į socialinį būstą nekomerciniu pagrindu, pagal Vyriausybės nustatytą nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką.

Subsidijuojamas būstas ir ateityje turi būti prieinamas plačiausiems visuomenės sluoksniams, turi būti būsto prieinama kaina sistema. Būtų nepriimtina nuostata sutelkti dėmesį vien tik į mažas pajamas gaunančius gyventojus, nes tai vestų į socialinę segregaciją. Socialinio būsto pavadinimas gali būti žeminantis žmogaus orumą. Reikia pradėti kurti savivaldybės (municipalinių) būstą skirtingų klasių, jį nuomotų gyventojai pagal savo finansines galimybes.

Toks projektas turėtų remtis ilgalaikės nuomos nuomininkams garantija – nuo 5 iki 10 metų. Galėtų būti taikoma ir išperkamoji nuoma.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti pora Seimo narių. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų kaip ir viskas aišku, tas reglamentavimas, tačiau apie municipalinį būstą. Jūs rašote, kad būtina turi būti aukštesnės energetinės klasės būstas. Aš suprantu, kad to reikia siekti, bet ką daryti su būstu, kuris nėra aukštesnės energetinės klasės, o paprasčiausiai jis ir šiuo metu yra municipalinis būstas? Kurioje eilutėje jis tada liks? Ačiū.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Taip, mes teikiame, kad gali, turėtų būti, bet iš esmės šiandien yra ir renovuojami būstai, socialiniai būstai renovuojami, pritaikomi socialiniams būstams. Tačiau, aišku, aš sutinku su jūsų nuomone.

PIRMININKĖ. Prašom atsakyti. Jau viskas, atsakė.

Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, čia kažkokie, man atrodo, nelabai suderinti veiksmai su Vyriausybe. Mes dabar svarstome jaunų šeimų apsirūpinimo būstu įstatymų paketą, kuriuo iš dalies tai sprendžiama. Dabar galbūt reikėjo pataisų dėl socialinio būsto tam tikrų nuostatų, nes viskas leista daryti savivaldybei ir dabar, išperkamoji nuoma. Viskas priklauso nuo jos finansinių galimybių. Mes anuomet tiesiog į vieną sistemą sujungėme įvairiausių būsto tipus, kokie tiktai egzistavo – ir žinybinius, ir visus kitus, kad būtų galima bendrai, ir savivaldybei bendrai, visą tą dalyką administruoti. Jis buvo skirtingose vietose (...). Dabar jūs lyg ir įvedate naują kažkokią sritį, vėl atsiranda dviejų tipų. O jeigu ne, tokiu atveju mes tiktai dar tik pailginame tas eiles, realiai nieko nesprenđžiame, jeigu visi bus pagal tas pačias taisykles skirstomi? Čia paaiškinkite savo nuostatas.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, mes galvojame truputį kitaip. Tai yra municipalinio būsto sąvoka. Man teko anuomet dirbti administracijos direktoriumi Ukmergėje. Mes pasta-tėme 40-ies butų naują, šiuolaikinį gyvenamąjį namą ir du butus suteikėme daktarams, du butus – policijos specialistams, policininkams. Praėjus metams mes sulaukėme skundų. Be abejo, Vy-riausybės atstovas apskrityje užprotestavo mūsų sprendimus. Čia yra grynai municipalinio būsto sąvoka, kad galėtų savivaldybė laisvai koreguoti būstų dalinimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų išsakyti niekas nepageidauja. Taigi prašom apsispręsti ir bal-suoti dėl teikiamo įstatymo projekto.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 66, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi po pateikimo Vietos savivaldos įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1762 pritarta. Siūlomas pagrindiniu komitetu Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – birželio 22 diena.

A. SYSAS (LSDPF). Pirmininke!

PIRMININKĖ. Prašau. Per centrinį mikrofoną – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau priminti, kad pagal Statutą skirstant darbus šitas darbas skiriamas Socialinių reikalų ir darbo komitetui. Visi būsto klausimai eina per Sociali-nių reikalų ir darbo komitetą, todėl siūlyčiau kaip pagrindinį skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą, o kaip papildomas gali būti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

PIRMININKĖ. Kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas, regis, ne-prieštarauja. Bet jūs pageidaujate, gerbiamas Povilai Urbšy, kad jūsų komitetas liktų kaip papil-domas, ar visai nenorite? Kaip papildomas. Kolegos, tada Valstybės valdymo ir savivaldybių ko-mitetas yra kaip papildomas, o pagrindiniu komitetu skiriame Socialinių reikalų ir darbo komite-tą. Gerbiama pirmininke Šalaševičiūte, dėmesio! Sutinkate.

16.54 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 13, 14, 15, 16, 19, 20 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1924 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 3, 9, 13, 14, 15, 16, 19, 20 ir 31 strai-psnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1924. Pranešėjas – P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, šių įstatymų projektų iniciatoriai yra Vyriausybės atstovai, savivaldybių atstovai ir galų gale patys gyventojai. Mes, kaip Valstybės valdymo ir savi-valdybių komitetas, apibendrinome tuos siūlymus dėl galiojančio įstatymo ir bendru sutarimu nusprendėme teikti šiuos projektus.

Kaip žinote, kai kurios kolizijos atsirado tada, kada atsirado tiesioginiai merų rinkimai, atsi-rado kai kurios kolizijos dėl tam tikrų situacijų, susidariusių savivaldose, kai kurios net buvo na-grinėjamos teismuose. Dabar norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į siūlomas pataisas dėl straipsnių.

Pirma. Norime aiškiau apibrėžti, kas yra savivaldybės tarybos opozicija, nes dabar galiojan-čiame įstatymo projekte yra savivaldos tarybos mažuma (opozicija), bet sutinkite, kad dalis tary-bos narių, kurie apsisprendė būti mažumoje, nenori būti opozicijoje, tai mes aiškiai apibrėžiame, kad opozicija yra ta, kuri viešai pareiškia savo nuostatą nedalyvauti formuojant savivaldos lyg-meniu, turiu omenyje, teikiant kandidatus į mero pavaduotojus ar į administracijos direktorius ir taip toliau.

Kitas siūlymas yra susijęs su tuo, kad aiškiau nustatytume, kas teikia viešąsias paslaugas, nes dabar mes turime kuriozinę situaciją, kad savivaldybės įmonės ir akcinės bendrovės, kurios teikia viešąsias paslaugas, nepriskiriamos prie tų subjektų. Mes norime tai patikslinti.

Taip pat yra pataisa, susijusi su tuo, kas yra tie balsai, pasidalinę po lygiai, nes, pasirodo, sa-vivaldybėse yra labai skirtingai traktuojama. Mes norime tada aiškiau apibrėžti, kad tie, kurie yra už, tai yra viena pusė, ir tie, kurie prieš ir susilaikė, yra ta kita pusė, ir būtent tada skaičiuojama, nes kai kur pradedama skaičiuoti už, prieš, bet kiti neskaičiuoja susilaikiusių.

Taip pat norime atkreipti ypatingą dėmesį dėl Kontrolės komiteto pirmininko skyrimo, Eti-kos komisijos ir Antikorupcijos komisijos pirmininkų skyrimo. Dabar galiojančiame įstatyme yra taip, kad tik meras gali du kartus siūlyti, bet ta teisė yra suteikiama būtent opozicijai. Norime nu-

statyti vienodas galimybes, tiek meras, kaip dabar galioja, du kartus gali siūlyti tą patį kandidatą, tiek ir opozicija gali du kartus siūlyti tą patį kandidatą, nes kai kuriais atvejais galima piktnaudžiauti esama situacija ir tiesiog provokuoti tiesioginio valdymo įvedimą, nes pagal įstatymą, jeigu nėra paskiriami tie pirmininkai, nesuformuojamos tos komisijos, Vyriausybė gali inicijuoti tiesioginį valdymą. Įsivaizduokime, dauguma savivaldos rinkėjų išrenka šitą daugumą, išrenka tą merą, bet mažuma, kuri neturėjo tuo metu rinkėjų pasitikėjimo, gali dirbtinai išprovokuoti tą situaciją dėl tiesioginio valdymo. Tam, kad išvengtume ir galų gale, kaip pasakyti, sudarytume galimybę surasti tą politinį kompromisą ir nepiktnaudžiauti savo, sakykim, galiomis dėl siaurų politinių ambicijų, vis dėlto mes įvedame tam tikrus apribojimus, bet kartu nustatome ir tam tikrus apribojimus ir merui, kada jisai gali atleisti tų atitinkamų komitetų pirmininkus. Būtent tada, kai neatitinka, jeigu jis pažeidžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimus, ir nurodome atleisti, balsuoja visų posėdyje dalyvaujančių savivaldybės tarybos narių dauguma. Tiesa, dar dėl tų kandidatūrų teikimo tai opozicijai vis dėlto... Mes aiškiau apibrėžiame, kad turi būti raštiškas pateikimas ir dauguma esančių opozicijoje turi pasirašyti, kad neatsirastų opozicijoje tie, kurie galėtų kvestionuoti pačios opozicijos teikiamą kandidatą.

Taip pat mes norime aiškiau sureguliuoti situaciją, kai meras dėl įvairių priežasčių negali eiti pareigų ir jis paveda eiti pareigas laikinai, kad tokiu atveju tas pavaduojantis jį asmuo galėtų priimti sprendimus tiek dėl biudžetinių įstaigų vadovų, tiek dėl viešųjų įstaigų vadovų, išskyrus priėmimą ir atleidimą. Dabar yra taip, kad pagal dabartinę tvarką turi būti pasirašomos komandiruošės, o meras išvažiuoja į komandiruotę ar apserga, tada jį pavaduojantis asmuo net neturi teisės pasirašyti komandiruošės išvykstančiam asmeniui. Arba dėl ligos gali būti. Atsižvelgdami į tas praktines situacijas, mes siūlome praplėsti galimybes laikinai einančio pareigas mero, bet, kaip minėjau, vis dėlto jam nesuteikiamos galios priimti ir atleisti įstaigų vadovus.

Toliau yra išplečiamos tarybos kompetencijos, kad dėl įstaigų vadovų atleidimo ir priėmimo sprendimų taryba, nes dabar yra apribojimai uždėti tik švietimo įstaigų vadovams, ir tada reikalingas tarybos įsikišimas. Mes manome, kad, atsižvelgiant į tam tikras situacijas, taryba turėtų spęsti ir kitų įstaigų vadovų likimus. Tokiu būdu mes išvengtume tam tikro susidorojimo su įstaiga, nes mes dabar įvedame ir kadencijas, ir visa kita, tikrai, kad netaptų vienasmene mero kompetencija, kad man patiko ar nepatiko. Kai įsijungia taryba, vis dėlto atsiranda papildomas politinis saugiklis.

Taip pat dar yra susiję dalykai su seniūnų pareigybėmis. Dabar kai kuriais atvejais vadovaujama principu – nieko nėra pastovesnio už laikinumą, nes yra laikinai paskiriamas seniūnas ir pamirštama, kad laikinai. Šiuo atveju irgi yra įvedamas tam tikras terminas, iki kada jis gali eiti pareigas laikinai, ir tada turi būti organizuojama atranka.

Bendrais bruožais tokie pasiūlymai. Norėčiau išklausti jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų išsamų pristatymą. Tikrai yra norinčių paklausti. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, 1995 metais ties šitais naujais terminais, kurie buvo nauji – „opozicija“, „mažuma“, teko daug dirbti. Tada kaip tik vienas iš konfliktų buvo sutarimas, kaip padaryti, kad ne tik būtų būtina opozicija, nes kai kur paprasčiausiai nebūdavo opozicijos, kadangi, na, savivaldybė, bendri reikalai ir panašiai, ir daug kur nesiskelbdavo opozicija. O šiuo metu yra ne tik opozicija, bet yra ir mažuma, kuri paprasčiausiai nesiskelbia opozicija, paprasčiausiai dirba ir nėra tarp valdančiųjų. Ar nemanote, kad vis dėlto būtų geriau iš tos mažumos... ir palikti tą terminą „mažuma“. Siūloma į priežiūros (...) institucijas kaip ir Kontrolės komitetą, kaip ir Etikos komisiją. Iš tikrųjų gal geriau palikti, negu kad po to būtų atrištos rankos merui. Pavyzdžiui, nėra opozicijos pasiskelbusios ir tik jis siūlo tuos kandidatus. Ačiū.

P. URBŠYS (LVŽSF). Bet tikite, kad jeigu mes kalbame apie tam tikrus komitetus ir komisijas, kurios yra susijusios su opozicijos prerogatyva, tada išeitų taip, kad tie, kurie yra mažuma, nepasiskelbia opozicija, bet jiems irgi suteikiama teisė formuoti valdžioje esančius kontrolės komitetus, kurie turi tarybos kompetencijos. Ir, man atrodo, tam, kad būtų aiškumas... Nes jeigu suteikiama galimybė jiems siūlyti savo kandidatus, kaip aš minėjau, tiek į Antikorupcijos komisiją, tiek

į Etikos ir procedūrų komisiją, tada turi tai vykdyti tie, kurie prisiima politinę poziciją būti opozicijoje ir vykdyti tą opozicinę kontrolę.

PIRMININKĖ. Klausia R. Juška.

R. JUŠKA (*LSF*). Dėkoju. Pirmininke, mes kalbėjome apie tai komitete, ir jūsų atsakymas leido man suprasti, kad jūs nesupratote ir mano klausimo. Šiuo pataisymu dėl Antikorupcijos komisijos pirmininko, Kontrolės komisijos pirmininko ar nemanote, kad jūs visiškai pabloginsite opozicijos teises?

Galiu iliustruoti pavyzdžiu. Kas bus toliau, kai du kartus opozicija siūlys Antikorupcijos kontrolės komisijos kompetentingą pirmininką ir, tarkime, galbūt ypač kompetentingą vieną turimą opozicijoje. Praktinė gyvenimiška situacija ir pavyzdys štai toks: žinome, kad po rinkimų kadencijos pradžioje formuojamos visos struktūros. Todėl tarybos posėdžiai vyksta dažniau negu du kartus per mėnesį. Jeigu vieną kartą pateikė Kontrolės komiteto pirmininką, tą patį mėnesį – antras posėdis, dar kartą opozicija pateikė tą patį Kontrolės komiteto pirmininką, po dviejų trijų savaitių trečias ir ketvirtas posėdis vyksta. Ką daryti opozicijai, nes du kartus jau teikė, trečią kartą teikti negali. Vadinasi, jie turės ieškoti naujos kandidatūros, ir pozicija trins rankas, kad ne tas. Aš būčiau meras, mano pozicija – neįkišti nė vieno iš šitų komitetų pirmininkų, jeigu aš nenorėčiau. Ačiū.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Bet ir dabar yra visos galimybės. Nes dabar iš viso nepaliekama galimybės priimti politinį kompromisą. Taip, išsiskiria tos nuomonės. Tai dabar gali net kokius 20 kartų siūlyti tą patį kandidatą. Ir jo nepatvirtina. Ir tada tuo pradeda piktnaudžiauti, ir taip dirbtinai sukuriama, kaip aš manau, aplinkybės įvertinti tiesioginį valdymą. Nei valdantieji, nei opozicija nebūna amžinai. Tikrai vyksta tie politiniai ciklai. Tokiu būdu mes norime įvesti tam tikrą šių santykių civilizuotumą ir neužsimiršti, kad vieną kartą tu esi valdančioji, kitą kartą tu būni opozicija.

PIRMININKĖ. Klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau jūsų paklausti, ar teisingai supratau, kad jūsų siūlymas – kad ir naujai suformuota pozicija, jeigu būtų atleistas vicemeras, direktorius, gali du kartus teikti kandidatūrą į direktoriaus ir vicemero poziciją? Ar teisingai suprantu, kad tada faktiškai galėtų išnykti tiesioginio valdymo situacija?

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Čia apie tas pareigybes nekalbama. Čia kalbama apie Kontrolės komitetą, Antikorupcijos ir Etikos... Čia tik apie tas kalbama. Apie administraciją direktorius, merų pavaduotojus nekalbama.

Tiesa, dar atsiranda siūlymas tokios situacijos, jei pradėtų laikinai mero pareigas eiti tarybos narys dėl įvairių priežasčių, tai čia irgi aiškiau yra apibrėžtos jo funkcijos, nes šiandien įstatyme to nėra apibrėžta.

PIRMININKĖ. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Noriu paklausti jūsų, kokia nuomonė yra apie 2015 metų Administracinio teismo sprendimą dėl Druskininkų atvejo, kai buvo užginčytas jų reglamentas, kur nustatyta, kad Kontrolės komiteto pirmininko kandidatūrą galima teikti du kartus, ir sprendimas buvo, kad tai riboja politikų teises, ir iš esmės sprendimas buvo grindžiamas tuo, kad opoziciją galima rūšiuoti ir vienus kandidatus tvirtinti, kitų netvirtinti, ir taip iš tikrųjų valdančioji dauguma pasirenka jai palankią poziciją. Jūsų siūlomam variantui būtų apribotos opozicijos teisės teikti tą kandidatą, kurį jie nori, nes valdančioji dauguma vieną kartą, antrą kartą atmeta ir tu trečią kartą jau to kandidato teikti negali. Iš tikrųjų jūsų eskalavimas dėl tiesioginio valdymo, tokio nelabai reikalingo... Šiandien ministerija kaip tik priėmė sprendimą dėl Druskininkų atvejo, kur irgi vengiama tvirtinti Kontrolės komitetą, kad tiesioginis valdymas yra netikslingas, nes pažeidimai yra per menki. Tas jūsų nuogastavimas dėl tiesioginio valdymo, o jo iš tikrųjų net nėra... Iki šiol tiesioginis valdymas buvo paskelbtas vienintelį kartą per visą nepriklausomos Lietuvos istoriją ir tas buvo užginčytas, ir paskelbtas neteisėtu.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Kai kalbate apie administracinį teismą, būtų gerai, kokio lygmens tai yra – vyriausiasis administracinis, apygardos administracinis, nes jeigu yra konstatuota, kad yra nelygiateisiškumas, tai tada, kodėl merui Savivaldos įstatyme yra... du kartus tik

gali teikti, o visiems kitiems ne. Tada tas pats teismas turėtų konstatuoti ir tą nelygiateisiškumą. Čia truputėlį keista.

Toliau. Jeigu mes kalbame apie tai, kas Druskininkuose vyksta, man atrodo, negerai. Negerai, kad Vidaus reikalų ministerija pripažįsta, kad čia menki pažeidimai, bet tuo metu, kiek aš suprantu, Druskininkuose ir susidarė – ten 17 kartų buvo siūlomas tas pats. Dabar mes siūlome pakeisti tą situaciją. Ir tada iš tikrųjų, jeigu meras piktnaudžiauja savo galiomis net kai ir tas mūsų pasiūlytas variantas, aš manau, kad tai yra ne smulkmena. Galų gale nežinau, kaip teismas įvertintų, nes kol kas įstatyme yra vienareikšmiškai parašyta. Ten nėra taip, kad tai yra smulkmena. Tada reikia iš viso panaikinti tą nuostatą dėl tiesioginio valdymo įvedimo.

PIRMININKĖ. Eugenijaus salėje nematau. Tad klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas komiteto pirmininke, iš tikrųjų jūs atsakinėdamas į klausimą užsiminėte, kad pozicija, opozicija keičiasi ir reikia priėti prie tvarkos, kuri garantuotų, kad ir meras, ir opozicija turėtų lyg ir galių balansą. Bet konkrečiai G. Skaistės minimi Druskininkų atvejai ir pats Druskininkų fenomenas byloja, kad politinis cikliškumas kai kuriose savivaldybėse neegzistuoja, ypač mažesnėse. Lyg ir šitas precedentas, kai Vidaus reikalų ministerija šiandien pasako, kad neįves tiesioginio valdymo, turėtų suponuoti, kad mes turėtume stiprinti ypač opozicijas tenai, kur jos yra be perstojo spaudžiamos ir politinis cikliškumas akivaizdžiai nevyksta. Bet šitas įstatymas iš esmės silpnina opozicijos galias. Ar sutiktumėte su tuo ir ar nereikėtų pereiti į kitą – į opozicijos stiprinimo vaidmenį, nes iš esmės niekada nebuvo įvestas tiesioginis valdymas ir opozicija vis dar kenčia priespaudą daugelyje kunigaikštysčių?

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš nežinau... Tai dabar Seime mes sudarome Etikos ir procedūrų komisiją. Principas yra toks, kad frakcija siūlo kandidatą ne savo, o būtent suderinusi siūlo kandidatą iš kitos frakcijos, sakykim, valdantieji iš opozicijos. Bet gali būti taip, kad jūsų rekomenduotas kandidatas netinka tiems, kurie turi siūlyti kandidatą, bet jūs užsispiriate ir sakote: ne, tikrai šitas, ir taškas. Tokiu būdu jūs komplikuojate situaciją ir sutrukdote sudaryti visavertę komisiją. Tai ar čia yra susilpninimas jūsų, ar tai parodo tik tai, kad opozicija turi tikrai siaurus savo interesus, kuriuos iškelia aukščiau visko? Man atrodo, iš viso problema mūsų valstybėje yra ta, kad pas mus visos sąlygos yra sudarytos taip, kad pirmame plane mūsų politinių ambicijų, santykių aiškini-masis, o valstybės ir žmonių reikalai yra tiek, kiek mums jie reikalingi tam galių kare. Jeigu mes norime tuos galių karus nutraukti ir vis dėlto pastūmėti tuos politikus ieškoti politinio kompromiso, – aš manau, sustiprėja visi ir ta pati opozicija.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, jūs nurodote, kad Etikos komisijos, Antikorupcijos komisijos, Kontrolės komiteto pirmininkas, pirmininkė turi būti nepriekaištingos reputacijos pagal dabartinius pasiūlymus. Taip išeina, kad iš tikrųjų šie komisijų pirmininkai, kuriuos deleguoja opozicija, turi būti šventesni už visus šventuosius, tuo tarpu tokie patys analogiški reikalavimai nei vicemerams, nei administracijos direktoriui ar pavaduotojams netaikomi. Mes kartelę opozicijai ir jos deleguojamiems atstovams keliamo kuo aukščiau, o visiems valdantiesiems leidžiame kuo žemiau. Jeigu tu priklausai opozicijai, turi būti nepriekaištingos reputacijos, o jeigu daugumai, gali būti pažeidęs ne kartą ir viešuosius, ir privačius interesus ir susipainiojęs apskritai gyvenime.

P. URBŠYS (LVŽSF). Sutinku, todėl čia ir yra pateikimas. Norėčiau atkreipti Seimo narių dėmesį. Dabar mes diskutuojame dėl atskirų straipsnių, bet čia yra ne vienas ir ne du straipsniai, o devyni straipsniai, apie kuriuos kalbame. Jeigu pritartumėte tam projektui, galėtumėte tikrai pateikti siūlymus, kad atsirastų ir reikalavimai valdantiesiems. Aš sutinku su tuo.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėjau. Laikas, skirtas klausti, baigėsi. Dabar motyvai už ir prieš. Motyvus už nori išsakyti G. Kinduryš. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, kviečiu balsuoti, nes priėmus šį įstatymą būtų užtikrinta, kad savivaldybėse nebus vilkinama konkursų paskelbimo procedūra laisvoms seniūnų pareigoms užimti, bus privalu paskelbti konkursą per šešis mėnesius, bus išspręsta problema, gal ir nedidelė, kad merui atostogaujant ar negalint eiti pareigų mero pavaduotojui bus

suteikiama truputį daugiau įgaliojimų – jisai galės išleisti į komandiruotes ir atostogas įstaigų vadovus. Bus išspręstas teisinis neatitikimas kelių įstatymų dėl vadovų biudžetinėse ir viešosiose įstaigose skyrimo. Dabar Savivaldos įstatyme – meras, visuose kituose įstatymuose tas pavesta tarybai. Bus išvengta tam tikrų piktnaudžiavimų ir bus aišku, kad privalu tvirtinti merų ir savivaldybės administracijos direktorių, įstaigos vadovų veiklos ataskaitas, t. y. parengti sprendimus, už jas balsuoti. Dabar yra atvejų, kai išklausi tik informacija apie veiklą.

Bus išvengta piktnaudžiavimo, kai vilkinamos procedūros skiriant Kontrolės komiteto, Etikos ir Antikorupcijos komisijų pirmininkus, bus įvestas aiškus balsavimas tarybos posėdžiuose, jų rezultatų supratimas. Bus suvienodintos šiuo metu tame pačiame įstatyme skirtingos nuostatos dėl mero pavaduotojo atleidimo. Vienoje vietoje yra teikimas, kitur siūlymas reglamento nustatyta tvarka. Dabar tikrai būna atvejų, kad piktnaudžiuojama. Siūloma suvienodinti, kad mero siūlymu reglamento nustatyta tvarka, tai turės būti aiškiai reglamentuojama.

Taigi kviečiu palaikyti, tai tikrai labai geras projektas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Argumentai prieš – G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Nepaisant to, kad šiame įstatyme yra tikrai sveikintinų dalykų ir gerų iniciatyvų, apie kurias tikrai galima diskutuoti, tas vienas neigiamas punktas iš tikrųjų man nubraukia viso šito įstatymo vertę. Atrodo, jisai buvo rašytas R. Malinauskui ir Druskininkų savivaldybei. Iš tikrųjų vienintelis rimtas konfliktas, kuris tikrai matomas viešojoje erdvėje, yra būtent tenai. Šituo sprendimu, kad galima teikti opozicijai tą patį kandidatą du kartus, iš tikrųjų suteikiama galimybė valdančiajai daugumai ir valdančiajai partijai ar valdančiajam judėjimui rūšiuoti opozicijos narius ir nuspręsti, kurie iš jų tinkami jiems oponuoti, o kurie ne. Man atrodo, šitas sprendimas yra ypač blogas. Jeigu jo nebūtų šiame įstatyme, tikrai viską galima svarstyti ir jame yra gerų dalykų, bet šitas precedentas yra labai blogas. Tą patį yra konstatavęs ir Vyriausiasis administracinis teismas.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, motyvai išsakyti, prašome apsispręsti dėl teikiamo įstatymo projekto balsuojant.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 39, prieš – 5, susilaikė 23. Po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIII-1924 yra pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Papildomo nenumatoma. Svarstymo data – gegužės 31 diena.

Per šoninį mikrofoną repliką – J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Pateikimo fazėje jau priskaldyta malkų ir, matyt, jeigu bus svarstymas, tai dar daugiau priskaldysime, didesnę krūvą, vien todėl reikia atsiminti, ką sakė gerbiamoji G. Skaistė. Jūs šituo savo pasiūlymu tikrai tvirtinate pozicijos poziciją. Tai nėra lengviau, kaip skaldyk ir valdyk, tai yra opoziciją suskaldyk ir tada daryk, ką nori. Šiuo atveju, manyčiau, svarstymo metu reikėtų pasikalbėti ir negalima tokių įstatymų paleisti.

17.21 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 19 ir 31 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-1123(3) (pateikimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, keliaujame toliau. Darbotvarkės 2-13 klausimas – Viešojo administravimo įstatymo 19 ir 31 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-1123(3). Pranešėja – V. Vingrienė. Prašome į tribūną.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siekiama sutrumpinti administracinių procedūrų ir sprendimų priėmimo terminą nuo dabar numatytų 20 darbo dienų iki 10 darbo dienų. Realiai dažniausiai vilkinamas administracinių procedūrų atlikimo laikas, raštai atsakomi dažniausiai net ir tuo atveju, jeigu jie atsakomi per šį terminą, susidarė tradicija, kad valstybės ir savivaldybių įstaigose 50 dienų yra nerašytas dokumentų sluoksniavimosi laikotarpis, kai atsakymas parengiamas, priklausomai nuo sudėtingumo, per 15 minučių iki 2–3 dienų, tačiau siųsti atsakymą anksčiau delsiama arba netgi kartais ir neatsakoma.

Įprotis vilkinti atsakymą visas 20 dienų yra sunkiai paaiškinamas ir dar sunkiau pateisinamas. Tai vilkina administracinius procesus, stabdo verslo plėtrą, erzina tiek valstybės tarnautojus, tiek piliečius. Kartais priežastis slepiasi ir kitur, kai netinkamai skirstomi darbo krūviai, būna, kad vienas darbštus, kruopštus ir atsakingas tarnautojas doroja didelį srautą spręstinių klausimų ir fiziškai nespėja laiku atsakyti. Tuo metu kiti kolegos, dirbantys mažesniais pajėgumais, tiesiog nenori prisiimti jiems pagal pareigines instrukcijas nepriskiriamų darbų ir taip yra kaip ir vilkinamas procesas. Tai priklauso nuo vadovo geranoriškumo ir siekio produktyviai bei sparčiai organizuoti darbą.

Problema gal nebūtų tokia sudėtinga, nes viešojo administravimo funkcijų efektyvumo didinimas yra neišvengiama būtinybė, siekiant didesnės šalies socialinės ir ekonominės gerovės. Elektroninės valdžios paslaugų plėtojimas ir milijoninės valstybės biudžeto bei ES lėšų investicijos į viešojo administravimo ir IT sistemas reikalauja kokybiškai keisti viešojo administravimo įstaigas, kitaip vertinti jų veiklos rodiklius, kurie tuo pat metu yra aiškus investicinės aplinkos bei verslo sąlygų gerėjimo požymis. Siūlymas perpus sumažinti įstatyme įtvirtintą 20 darbo dienų terminą padarys įstaigų darbą našesni, o už naujų terminų nesilaikymą numatyta tiesioginė viešojo administravimo įstaigos vadovo atsakomybė privers ieškoti būdų, kaip panaikinti dokumentų sluoksniavimosi problemą.

Kolegos, kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinė procedūra negali būti baigta, terminas bet kuriuo atveju gali būti pratęsimas 10 dienų ir šita sąlyga pasilieka. Terminų trumpinimas yra pagrįstas ir akivaizdus signalas visuomenei, verslui, gyventojams, kad viešojo sektoriaus įstaigos tobulėja, modernios IT sistemos naudingos, kad asmeniškai jaučiama investicijų graža. Įstaigų vadovams tai būtų praktika, paskata tinkamai ir efektyviai organizuoti įstaigų darbą, revizuoti darbuotojų darbo krūvius bei procesus, optimizuoti funkcijas. Efektyvesnis taptų ir viduriniųjų grandžių vadovų darbas, kartu dingų galimybė vadovo atsakomybę už neveikimą perkelti ant eilinių darbuotojų pečių. Taigi, kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir sumažinti biurokratinių procedūrų vilkinimo aspektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš sutinku, kad gali būti tokių aplinkybių, kai atsakymą gali ir per vieną dieną parengti, ir per dvi, ir daug greičiau, tačiau mes turime pavyzdžių. Ne per seniausias pavyzdys, kai neskyrus resursų, pakeitus tvarką, vaiko pinigų klausimai savivaldybėse įstrigo. Galime trumpinti nors ir iki vienos dienos, bet vis tiek visa tai bus įstrigę, o tai reiškia, kad tiesiog bus prašoma pratęsti tuos terminus ir jūsų projektai... Deja, bet tai užprogramuota tol, kol tos procedūros nebus paremtos resursais, elektronine valdžia, kad visi, pavyzdžiui, savivaldos administruojantys darbuotojai atsakinėtų elektroniniu paštu ir t. t. Jeigu to nebus, tiesiog siūlymas neturi tokios vertės.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Jūs paminėjote atskirus *ekstra* atvejus ir iš tiesų klaidinate truputėli, nes resursų atitinkamai buvo skirta, tiesiog darbo krūviai ganėtinai dideli ir per greitą laikotarpį. Bet mes kalbame apie procedūras apskritai. Kadangi aš pati, kaip buvusi valstybės tarnautoja, 15 metų visą šį procesą mačiau, dirbome ir, kaip jūs ir minėjote, yra galbūt raštų ir kitų sprendimų galimybių, kai galima atsakyti iš karto, bet dažniausiai vilkinamos šios procedūros ir sluoksniuojamos. Kartais net pasitaiko taip, kad apskritai keletą mėnesių užtrunka. Mes norime išspręsti šią problemą konkrečiai, kad nebūtų vilkinami terminai. Nes yra atvejų, kai galbūt reikia pasiklausti kitos pavaldžios institucijos ar kitų institucijų. Čia vėlgi galima ir pratęsti. Mes kalbame ne apie tuos *ekstra* atvejus, o apie tikrai tą įprastą procedūrą, juo labiau kad yra tam tikrų procedūrų, kaip ir poveikio aplinkai vertinimas, kur numatytas iki 50 dienų terminas, ir tas procesas vyksta. Bet kuriuo atveju tai būtų paskata nevilkinti ir dirbti darbus greitai laiku, nes yra net kai kurių savivaldybių, man pačiai dabar atsakinėjančių per vieną dieną.

PIRMININKĖ. Klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, suprantama klausimo esmė, nes tikrai tų problemų kyla. Bet ar jūs nesvarstėte ne trumpinti terminus, o rasti mechanizmų kovoti su tuo, kad pagal dabartinius terminus nebūtų uždelsiama?

Ir kitas mano klausimas, kodėl vis dėlto akcentuojamas įstaigos vadovas? Aš manau, jei būtų tiesioginė atsakomybė rengėjui, už neparengimą taikoma kokia nors nuobauda, tai tada būtų efektas. Nes dabar vadovui tiek daug suvaldyti ir jam atsakomybę prisiimti, tai konkrečiu atveju konkretaus žmogaus, pagal jo kompetenciją būtent rengiančio raštą, ir būtų atsakomybė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, vadovas ir yra vadovas, kuris turėtų prisiimti kaip tik organizacinę visą procedūrą ir atsakomybę už tai. Manau, atitinkamai pasidėlioti darbus ir, kaip ir minėjau, kartais būna taip, kad vienas žmogus būna apkrautas darbais, o kiti... Na, tiesiog galėtų tuos darbo krūvius perskirstyti kitiems darbuotojams, kad jie galėtų atsakyti laiku ir kad nebūtų vilkinamos procedūros. Aš manau, kad ir jums pačiam, kaip visuomenės atstovui, kaip eiliniam piliečiui, nėra labai malonu laukti, kada bus atsakoma į jūsų raštą ar bus išsprendžiama tam tikra procedūra. Sakau, čia įsigalioja tokia praktika, kad iš tikrųjų delsiama. Aš pati iš savo darbo praktikos, iš darbo aplinkos praktikos tokius dalykus mačiau. Mes galime tiesiog išspręsti aukštesniu lygmeniu ir tada būtų paskatinta atitinkamai organizuoti darbą, kai aukščiausio vadovo atsakomybė būtų tiesioginė, jis organizuotų darbą. Kaip ir minėjau, tada vidurinėsios grandies vadovams būtų atitinkamai paskirstyta ir atitinkamai patiems konkrečioms tarnautojams, atsakingiems už tas sritis.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš, kaip esantis opozicijoje, turbūt labai džiaugčiaus. Mes galėtume vienos dienos atsakymą įtvirtinti, paskui visą laiką keikti visą vykdomąją valdžią, kad mums greitai neatsako ir taip tyčiojasi iš mūsų rinkėjų. Bet šiuo atveju yra tam tikri protingumo kriterijai. Šiuo atveju ar nebus taip, kad mes administracinę našą tikrai padidinsime, nes reikės nuolat pratęsinėti terminus. Realiai gal ir yra tų institucijų, ministerijų, kurios ko nors neatsako, bet, sakykim, kokia „Sodra“ ar panašiai. Čia reikia, eina masė tų atsakymų, dėl kurių reikia skaičiavimų ir panašiai. Jūs sakote – elektroninėje erdvėje, jūs turbūt nesidomėjote, kad elektroninis parašas dabar neveikia net Registrų centre. Yra techniniai ribojimai, kurie gali padaryti niekinį šitą jūsų sutrumpinimą, nes jis realiai pagal dabartines galimybes nebus realizuotas, nes tai bus tiesiog neįmanoma padaryti. Ar jūs skaičiavote, kiek maždaug tos sąnaudos realiai galėtų būti daromos, ne ten kokia nors ministerija, kuri į vieną raštą per mėnesį atsako?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Na, ministerija tikrai ne į vieną raštą per mėnesį atsako, bet jūs pamiršote dabar elektroninę erdvę. Iš tiesų gal pažiūrėkime ir suskaičiuokime, kiek šiandieną išleista lėšų informacinėms sistemoms kurti, ir neveikia. Tai nereiškia, kad mes neturime spręsti problemos, nes aš jūsų klausime tiesiog išvelgiu siekį stabdyti ir tokį pasiteisinimo ieškojimą, kaip nespręsti problemos.

Mes ieškome galimybių, kaip išspręsti šitą problemą. Jeigu galima atsakyti greičiau, tai mes ir turime atsakyti greičiau. O jeigu atsiras tam tikrų atvejų, kuriems reikės pratęsimo, tai kiekvienu atveju mes ieškosime išeičių. Be abejo, turime ieškoti, bet tai yra bendra taisyklė, ir mes turime išvengti šitos vilkinimo procedūros, kad būtų kokybiškai ir visiems naudinga linkme išspręstas klausimas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, dėl to, kad jūs kalbate labai greitai, mūsų labiau neįtikinate. Tai irgi kartais parodo, kad labai greitas darbas nebūtinai yra kokybiškas. Aš visiškai suprantu, kad labai norisi gero tikslo, bet kažkaip man nepriimtinas kitas dalykas. Kai mums norisi gero tikslo, mes nusprendžiame, kad kaltas kažkas kitas. Ir tada sakome: na, tie valdininkai tai jau, aišku, yra visiškai niekšai, tinginiai ir panašiai.

Man norėtųsi, kad jeigu mes to gero tikslo norėtume pradėdami nuo savęs ir pasižiūrėdami, kaip patys atsakinėjame, arba žiūrėdami, kaip mūsų darbai vyksta arba su Vyriausybe yra rezultatai, man būtų labiau įtikinama.

Kaip tik čia gavau progą, labai elementarus pavyzdys, kuris rodo, kad reikia pradėti nuo savęs. Pažiūrėkime į Seimo kanceliariją, kaip ten žmonės yra pervargę, persidirbę ir panašiai, o mes, kaip gudrūs Seimo nariai, jiems tikrai nuleidžiame darbus ir sakome: dirbkite dar greičiau ir sparčiau. Nuo to darbo kokybė tikrai negerėja. Šiuo atveju tikrai sutikčiau su tais, kurie sako, kad gal vis dėlto nevadinkime kitų tinginiais ir siekime ne botago, bet šiuo atveju meduolio principu.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū už jūsų pastabas. Prieš jus kaip tik stovi ta, kuri buvo 15 metų valstybės tarnautoja ir atsakinėdavo į raštus. Galiu akmenukus ir į savo daržą tada tokiu atveju mėtyti, bet aš, atsakydama pagal galimybę greičiau, tikrai nevilkindavau.

Be abejo, įvairiausių atvejų būna, bet, kaip ir minėjau, dabar susiduriama turbūt su situacija, kada netgi negauname atsakymų arba tikrai sulaukiame nusiskundimų dažnai iš verslo srities arba iš gyventojų, kad vilkinamos procedūros, vilkinama išspręsti konkrečius klausimus, vilkinama atsakyti.

Mes norime bendrą tą tendenciją išspręsti ir tikrai nesakome, kad kažkas blogai dirba ar yra *blogiečiai*, bet jeigu yra nustatytas terminas, tai dažniausiai galbūt esame linę šiek tiek kaip valstybės tarnautojai iki paskutinės dienos atidėlioti. Jeigu būtų greičiau, be abejo, paskatinimas geriau. Aš irgi būčiau už meduolio principą, bet kol kas reikia spręsti būtent taip. O pavyzdį, be abejo, mes patys turime parodyti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji kolege, jūs sakėte, 15 metų. Vieni ar kiti iš mūsų vienokį ar kitokį terminą dirbome viešajame sektoriuje. Žinoma, ne visi, bet turėjome tą problemą. Aš manau, kad tas 20 dienų terminas, per kurį galima iš tikrųjų atsakyti, yra racionaliai pagrįstas. Niekas nedraudžia atsakyti per vieną dieną.

Kodėl pasirinkote 10 dienų? Ar jūs analizavote Europos Sąjungos šalių patirtį viešajame sektoriuje ir tie atsakymai pateikiami? Vienas klausimas.

Kitas. Ar negalvojate, kad galbūt palikus ar 10, ar 20 dienų terminą, kaip ir kolega Andrius sakė, tiems valstybės tarnautojams, kurie atsako greičiau į pateiktus klausimus, galėtų būti koks nors skatinimas – atlyginimo priedas, dar kas nors? Gal verčiau svarstyti tokį motyvacinį klausimą, o ne trumpinti nepagrįstai? Manau, ne visada bus įmanoma atsakyti, bus pratęsimi terminai ir iš to gero noro gali nieko neišeiti. Ačiū.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Kolega, kaip jūs ir paminėjote, labai gerai, kad yra galbūt atveju, kai reikia tų 20 dienų, bet yra kitas aspektas, kad mes galime pratęsti terminą, jeigu iš tikrųjų neįmanoma atsakyti. Tokių atvejų, kad mes... Net tada, kai sudėtingesnis atsakymas arba reikia ieškoti skaičiavimų ir t. t. Bet tuo atveju, kai galima į raštą atsakyti per vieną dieną, ir man pačiai labai smagu, tarkim, gauti iš savivaldybės atsakymą per vieną dieną. Aš labai nudžiungu – taip, žmonės tada stengiasi, dirba, jeigu tu gali atsakyti per vieną dieną, tai atsakyk, bet dažniausiai būna tų aspektų, kad vilkinama iki paskutinės dienos, ir mes tą tendenciją tikrai matome, todėl šiuo pagrindu ir parengtas įstatymo projektas. Dar kartą kartoju: gaunu daug nusiskundimų iš visuomenės, iš piliečių, iš verslo, kad tikrai dažnai praktika yra vilkinti, tai mes šiuo projektu paskatiname, kad šita praktika būtų išgyvendinta.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pranešėja. Motyvus prieš nori išsakyti R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mūsų norais, gerais norais pragaro kelias grįstas. Visą laiką turime pažiūrėti realiai, ko mes norime: ar mes norime į raštus atsakinėti greitai, bet nekokybiškai ir bet kaip? Aš sakau, čia bravūriškai kalbant, kad aš greitai į raštus atsakinėju, ko mes norime? Turbūt norime, kad ir greitai, ir gerai būtų. Šiuo atveju reikia pasverti, kiek realiai tuos raštus mes galime parengti. Čia ne pirmą kartą ta diskusija vyksta, mes trumpinome tuos terminus, buvo ilgesni terminai. (*Balsai salėje*)

Kol kas tie administraciniai gebėjimai yra tokie, kokie yra. Elektroninės parašo sistemos veikia taip, kaip jos veikia, tiksliau, ne visos veikia, nuolat stringa. Dabar dėl tų terminų pratęsimo... Jeigu mes priimsime šitą įstatymą, mes dar papildomai generuosime raštus, nervinančius žmones, o jie sakys, kad mes dėl ko nors negalėjome jums atsakyti, palaukite, mes atsakysime kitą kartą. Kaip žmonės į mus žiūrės? Valstybės pasitikėjimas augs? Na, neaugs. Čia jau pagalba jums, valdantieji, nes jums dabar reikia atsakinėti į visus dalykus.

Realiai žiūredamas į dabartinį parengimą, aš nežinau, kaip mes galime pagreitinti procedūras. Juo labiau kai gali... Bent jau aš, net ir opozicijoje būdamas, gaunu atsakymus ir per dieną, ir per dvi iš jūsų. Jeigu gali, atsako greitai, niekas man specialiai nevilkina atsakymų, nė viena institucija. Nežinau, galbūt kas nors susidūrė su koku nors vilkinimu, bet labai abejoju. Jeigu gali, tai

ir pateikia kitą dieną svarstant įstatymo projektą ir panašiai. Žmonės – taip pat į mūsų raštus... Mes atsakome irgi maždaug per tris savaites.

Čia, man atrodo, daugiau kvepia noru pasirodyti, nei realiai ką nors spręsti, pasirodyti, koks aš kovotojas, bet realiai žmonėms vargu ar bus kas nors geriau, nes greičiau vargu ar mes sugebėsime. Arba tada bent jau turi būti rašto atsakymo analizė, kurios nėra. O čia taip bravūriškai pamoralizuoti kitus – čia įprastas dalykas.

PIRMININKĖ. Motyvai už – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš linkęs rizikuoti ir leisti eigą šito projekto ir štai dėl kokių priežasčių. Yra galimybė, jeigu per dešimt dienų nespėja, bent jau kokį nors tarpinį atsakymą duoti, kad man reikalingas laikas surinkti duomenis, parengti jums atsakymą, ir žmogus bus patenkintas. Bet kai tie raštai dingsta ir mes jų nerandame, negauname atsakymų mėnesiais, tada ir nepadoru, ir savo darbo neatlikimas, ir žmogus nepatenkintas, ir tada valdžia kalta. Todėl siūlau, kolegos, rizikuoti ir pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti, prašom apsispręsti dėl teikiamo Viešojo administravimo įstatymo 19 ir 31 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1123(3).

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 33, prieš – 3, susilaikė 29. Vieno balso persvara yra pritarta. (*Balsai salėje*)

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – gegužės 29 diena. Ar, Virginija, nenorite nieko pareikšti? Per šoninį mikrofoną – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš tik norėjau kolegoms padėkoti. Iš tikrųjų prisidėsime prie biurokratinės sistemos mažinimo ir prie darbų efektyvinimo. Tai labai ačiū jums visiems, kolegos.

PIRMININKĖ. Kolegos, darbotvarkės klausimas... Dar per šoninį mikrofoną – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, mane užkalbino gerbiama pranešėja ir aš nespėjau balsuoti – susilaikiau.

PIRMININKĖ. Susilaikėte.

P. GRAŽULIS (TTF). Susilaikiau, kaip dabar bus?

PIRMININKĖ. Jūs per vėlai pareiškėte, jau nebeturi įtakos.

17.41 val.

Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 11, 11⁶ ir 11⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1502 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2-15 klausimas, nes 2-14 ir 2-16 klausimų pateikimas įvyko. Įmonių bankroto įstatymo 11, 11⁶ ir 11⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1502. Gerbiamasis V. Poderys teikia šį projektą.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, mieli kolegos, teikiu Įmonių bankroto įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą dėl šių priežasčių. Kaip žinome, šiuo metu įmonių bankroto procedūrą gali vykdyti tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys ir ne visi asmenys tinkamai vykdo savo pareigas. Fizinių asmenų bankroto administratoriaus atveju galima ir kelis kartus įspėti ir po to svarstyti klausimą dėl leidimo vykdyti šią veiklą atėmimo, o juridinių asmenų atveju arba jų įgaliotų asmenų atveju tokios teisės priežiūros institucijos neturi. Kitaip sakant, jeigu juridinis asmuo netinkamai vykdo bankroto procedūrą įmonėje, tai jam tokia sankcija kaip pažymėjimo sustabdymas negali būti įvykdyta. Dėl to šiuo įstatymu yra siūloma ir agituojama už tai, kad būtų suvienodintos priežiūros institucijų teisės atimti pažymėjimą netinkamai vykdančiams savo pareigas tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims. Pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas klausti nepageidauja. Motyvus išsakyti yra norinčių? Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu.

Pagrindiniu komitetu skiriamas Ekonomikos komitetas. Ir svarstymo data gegužės – 31 diena.

Mums liko rezerviniai klausimai. Kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją mums pateikti rezervinį. Ar norite savaitės darbotvarkę?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Rezervinis 2 klausimas. Rezervinį 1 klausimą norime truputį pataisyti.

17.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-189 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1990 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Dovanokite, aš tada paskelbsiu. Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1990.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, kaip jūs jau žinote, veikia keturi pakomitečiai. Ekonomikos komiteto Aukštųjų technologijų, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos pakomitetas, jam vadovavo T. Langaitis. Dabar priėmė sprendimą ir išrinkta to komiteto siūlymu labai šauni pakomitečio pirmininkė R. Miliūtė, todėl mums reikia pakeisti sprendimą ir pritari, kad R. Miliūtė sėkmingai vadovautų tam pakomitečiui.

PIRMININKĖ. Kolegos, yra vienas straipsnis, jo pateikimas įvyko. Niekas klausti nenori. Svarstymas. Taip pat niekas nereiškia entuziazmo pareikšti nuomonę.

Pereiname prie priėmimo. Vienas straipsnis. Kaip buvo pateikta, Ekonomikos komiteto Aukštųjų technologijų, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos pakomitečio pirmininke patvirtintume R. Miliūtę. Prašom balsuoti dėl teikiamo Seimo nutarimo projekto. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 63 Seimo nariai ir visi pritarė teikiamam nutarimui (projektas Nr. XIIIIP-1990). (*Gongas*)

17.45 val.

Seimo savaitės (2018-04-23–2018-04-27) – 2017 m. balandžio 24 d. (antradienio) ir 26 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kviesime Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją mums pateikti savaitės, prasidedančios balandžio 23 dieną, posėdžių darbotvarkes.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji kolege. Mieli Seimo nariai, noriu visų pirma padėkoti – šią savaitę visi dirbome labai nuoširdžiai ir gana rezultatyviai. O kitą savaitę bus taip pat gana aktyvi mūsų veikla. Laukia diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos. Po to turime nemažai pateikimų, kuriuos teiks ministrai. Tai Neįgaliųjų socialinės integracijos, Jaunimo politikos, Kūno kultūros ir sporto visas paketas, Vietos savivaldos įstatymų ratifikavimas, Naujosios Zelandijos, Indijos, ir grįšime prie to paties Seimo nutarimo, kurį perkėlėme į kitą posėdį.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį į tai, kad vykdysime ir toliau Vyriausybės atstovų informacinius pranešimus. Susisiekimo ministras R. Masiulis kalbės apie pokyčius Susisiekimo ministerijai pavaldžiose įmonėse, kaip tai pavyksta įgyvendinti ir kokias numato perspektyvas. Taip pat Seimo nutarimas dėl universitetų jungimo. Prieš tai išklausysime Etikos ir procedūrų komisiją. Pasiūlymai dėl Darbo kodekso pakeitimo ir būtų visa grupė Seimo nutarimų dėl metų pavadinimo vienais ar kitais garbingais vardais. Taip pat, kaip jau minėjau, įtraukėme ir šiandien Seniūnų suėgoje Seimo nario V. Kamplevičiaus teiktą pasiūlymą dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų finansinio ir veiklos audito“ projekto.

Ketvirtadienis. Daug priėmimų. Vyriausybės valanda ir labai atsakinga opozicinės Liberalų sąjūdžio frakcijos darbotvarkė. Vėlgi posėdis, kaip ir numatyta, iki 18 val. 45 min. Kaip ir Seimo valdybos posėdyje yra numatyta, dirbame iki 19 valandos, o jei suskumbame anksčiau, tai rodo galbūt mūsų gebėjimą tai padaryti greičiau ir operatyviau.

Prašau patvirtinti kitos savaitės posėdžių darbotvarkę. Leiskite priminti vakar vykusios valdybos sprendimą, jūs tikriausiai tą informaciją jau turite. Priimtas sprendimas, kad gegužės 3 dieną bus nenumatytasis posėdis, kurio metu pasidžiaugsime gegužės 3 dieną priimta Konstitucija, turėsime informaciją apie Lietuvos stojimą ir pakvietimą, kitaip sakant, į EBPO ir diskusiją, daugelio kitų įstatymų projektų pateikimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmoji klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš neklausiu jūsų, gerbiama Rima, kur iš darbotvarkės išnyko diskusija apie mokesčius. Ji viename darbotvarkės variante buvo numatyta. Matyt, Vyriausybė nusprendė, kad ji priims visus sprendimus be jokių diskusijų dar pavasario sesijoje.

Bet aš jūsų paklausiu apie Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIII-1261, kurį jūs turbūt neabejotinai žinote ir kuris iš darbotvarkės (jo priėmimo stadija) dingsta jau nežinia kelintą savaitę. Jūsų frakcijos kolegos prieš tris savaites buvo prisižadėję, kad parengs kažkokią pataisą iki priėmimo. Trys savaitės yra gana ilgas laikas bet kokio talento žmogui tas pataisas parengti, nes artinasi pelno paskirstymas. Žinome, kad su savivaldybių įmonių pelno paskirstymu yra visokiausių nelabai gražių dalykų, ir nelabai gražu, kai šio įstatymo priėmimas be jokių statutinių pagrindų šitaip voliojasi jau, sakyčiau, pusę metų. Labai prašyčiau jūsų dėmesio šitam klausimui.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Jūsų du labai prasmingi klausimai. Aš atsiprašau, kad neakcentavau – diskusija nedingo, diskusija vyks gegužės 3 dieną. Atsiprašome, kad jos negalėjome daryti, kaip buvo pirmajame variante, 26 dieną dėl kai kurių pranešėjų negalėjimo dalyvauti šitoje diskusijoje ir skaityti pranešimus. Gegužės 3 dieną, manau, bus labai ekspertinė, atsakinga diskusija.

Dėl antrojo klausimo – labdaros ir paramos. Šiandien kaip tik buvo susitikimas ir su Teisės departamento atstovais pasitarti. Taip, mes gal nepakankamai talentingi dėl pasiūlymo, kuris rengiamas. Nedrįstu sakyti, kad kitą savaitę tikrai bus, nes turi apsvarstyti šitą... užregistruoti šį pasiūlymą ir apsvarstyti jį komitetas, o tada ateisime į plenarinių posėdžių salę. Bandysime artimiausiu metu tai padaryti laikydamiesi Statuto nustatytų reikalavimų išlaikyti atitinkamai vandas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiama Rima, jūs visada dėl tokių klausimų, kokius klausia Ingrida, galite su ponija V. Vingriene pasitarti, kaip kartais per 10 dienų padaryti, nebūtinai tris savaites laukti pagal Statutą. O šiaip į vieną klausimą jūs beveik atsakėte. Man įdomu, pagal ką yra pasirenkami tie pusvalandžiai ministrų, nes labai įdomu būtų išgirsti ir kultūros politikos formavimo principus, ir mokesčių reformos gaires? R. Masiulį labai gera, malonu matyti, bet kodėl tai aktualiausia, aš nežinau.

Dėl labdaros jau buvo paklausta.

Dar norėjau paklausti. Irgi yra toks perteklinio gaivinimo ten... Teisingiau, mirties fakto nustatymo, mano supratimu, yra labai svarbus ir aktualus įstatymas, kuris irgi jau ir mūsų, kaip pagrindinio komiteto, seniai svarstytas ir labai jau laukia galbūt savo svarstymo, kuris užstrigęs.

Dar tik norėjau pasitikslinti dėl tos Kaimo komisijos. Ar jau čia ji iš viso išnyko, kokia čia situacija yra?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Atsakysiu. Išties ačiū už pastabas. Vyriausybės informaciją apie įstatymų vykdymą, kaip įstatymai įgyvendinami ir kokios yra spragos ar kokie yra privalumai, mes pateikiame ir kiekvieną savaitę sulaukiame vienu ar kitu ministrų. Taip, jūsų atkreiptas dėmesys į kultūrą būtų prasmingas ir mes galėtume paklausti taip pat, kaip mūsų priimtus įstatymų projektus vykdo. Manau, kad to sulauksime šioje pavasario sesijoje.

Taip pat ateinančią savaitę, kaip jau sakiau, R. Žilinsko, toliau... labai atsiprašau, R. Masiulio, atitinkamai po to būtų dar Darbo kodekso įgyvendinimas, dar irgi yra rūpestis dėl Farmacijos įstatymo, kaip mums sekasi. Yra daug, o jūsų pasiūlymas tikrai labai prasmingas. Ačiū už tą pasiūlymą, kad reikia įtraukti ir pasižiūrėti jūsų paminėtą įstatymo projektą, kur reikia.

Trečias dėl Kaimo reikalų komiteto. Taip, šiandieną Kaimo reikalų komitetas svarstė, priėmė sprendimą, kad reikia ateiti į plenarinį posėdį ir pateikti savo išvadą, o išvada – nepritarti komisiškai, atmesti. Mes turėsime galimybę balsuoti, šitas klausimas įtrauktas į antradienio darbotvarkę. Dabar negaliu greitai atrasti, kuriuo numeriu, bet tiesiog tai bus darbotvarkėje tikrai ir mes turėsime apsispręsti, ar reikia atmesti, ar paskirti kitą komitetą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų norinčių paklausti klausimus. Kolegos, pritariame savaitės darbotvarkei? Dėkoju.

17.54 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Aldonos Andriuškevičiūtės peticijos“ (projektas Nr. PNP-50) priėmimas

Ir paskutinis mūsų rezervinis – trečias klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Aldonos Andriuškevičiūtės peticijos“ projektas. Kviečiu P. Čimbarą, Peticijų komisijos pirmininką, pateikti šį projektą.

P. ČIMBARAS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Komisija šių metų balandžio 11 dieną išnagrinėjo iš esmės A. Andriuškevičiūtės peticiją ir priėmė sprendimą tenkinti (jūs gerai išgirdote). (*Balsas salėje*) Ačiū už... Tenkinti pasiūlymą priimti įstatymą, griežtai reglamentuojantį gyvūnų savininkų atsakomybę už savo augintinių – šunų, kačių, keliamą triukšmą. Į Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymą siūloma įrašyti nuostatą, kad triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose pastatuose taikomi ir žmonių bei gyvulių keliamo triukšmo vertinimo atvejais.

Taip pat manytina, kad pačiame Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatyme būtina įrašyti nuostatą, kad triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose pastatuose taikomi ir žmonių bei gyvūnų keliamo triukšmo vertinimo atvejais. Šiuo metu sveikatos apsaugos ministro patvirtintose higienos normose nustatyta, kad jos netaikomos žmonių ir gyvūnų keliamo triukšmo vertinimo atvejais, todėl praktikoje labai dažnai iškyla žmonių ir gyvūnų keliamo triukšmo lygio nustatymo problemų, susidaro prielaidos išvengti atsakomybės už Triukšmo valdymo įstatymo nuostatų pažeidimus. Įstatymuose neužtenka parašyti abstrakčių punktų apie tai, kad gyvūnai neturi kelti pavojaus žmonių sveikatai, trikdyti jų ramybę ir poilsį.

Norėčiau pažymėti, kad praktikoje iš tikrųjų yra skundų, atvažiuoja policijos pareigūnai, jie net neturi galimybių nustatyti triukšmo lygį, nes neturi matuoklių. Pasitaiko ir tokių atvejų, kai išvis net nereaguojama. Todėl dažnai žmonės skundžiasi ir netgi būna sveikatos sutrikimų, žmonės skundžiasi. Todėl prašau atsižvelgti į tai ir pritarti komisijos išvadai bei priimti Seimo protokolinį nutarimą tenkinti pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori palaikyti A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų pritariu, palaikau, bet kadangi turiu namuose šunį, tai čia toks interesų konfliktas išeina, bet aš jam pažadu tikrai pasakyti, kad daugiau triukšmo nekelėtų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, bendru sutarimu pritariame komisijos siūlymui tenkinti šią peticiją ir jai pritarti.

Liko Seimo narių pareiškimai. Turime vieną ir kviečiame N. Puteikį pareikšti mums.

17.56 val.

Seimo narių pareiškimai

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Kreipiuosi į premjerą ir valstiečius dėl kandidato, buvusio kandidato, ačiū Dievui, į teisingumo ministrus advokato G. Danėliaus. Gal premjeras, jo komanda nepastebėjo, bet žiniasklaidoje buvo informacija, kurią nesunku iš trijų dalių sudėti į vieną ir sudėjus štai kas išeina.

G. Danėlius, dirbdamas Klaipėdos apygardos prokurorų vadovu, iškėlė ieškinį gindamas viešąjį interesą dėl KLASCO ne visai teisingai gautų žemės nuomos sklypų, jeigu teisingai atsime nu valdymo formą. To ginčo metu KLASCO nusiasamdė advokatų kontorą. Šalys pasiekė taikos sutartį teisme, mano galva, nenaudingą valstybei. Teismas patvirtino tą sutartį ir tada „Lietuvos rytas“ rašo, kad J. Kozubovskis pradėjo reikalauti kažkokių iš G. Danėliaus pinigų, kitas buvęs advokatas, ir G. Danėlius dėl to išsigando ir pabėgo iš prokuratūros. Bet problema yra ta, sakykim, čia gal gandai, gal nepatikrinta informacija, bet kas yra tikrai patikrinta ir spaudoje aiškiai aprašyta, ir nesunkiai tie galai sueina. G. Danėlius iš karto išeina į tą advokatų kontorą, su kuria kovėsi teisme kaip oponentas dėl KLASCO sklypų. Jeigu bet kuris iš Seimo narių taip padarytų ar buvęs ministras taip padarytų, ar buvęs Seimo narys tai padarytų, VTEK'as pripažintų akivaizdų pažeidimą. Mano galva, G. Danėlius labai akivaizdžiai pažeidė tą atšalimo laikotarpį iš karto

įsidarbinęs dabartinėje savo darbovietėje. Akivaizdus interesų konfliktas. Vien šito fakto turėtų užtekti premjerui tokių žmonių į ministrus nesiūlyti. Aš kreipiuosi į premjerą ir valstiečius, ir į Socialdemokratų darbo frakciją, nesiūlykite tokių žmonių į ministrus. Jie kompromituoja valstybę.

Ir dar vienas dalykas. Nesiūlykite daugiau G. Danėliaus niekur, nes jį nuolat kažkokios interesų grupės siūlo ar tai į generalinio prokuroro pavaduotojus, ar tai į ministrus, ir, matyt, siūlys dar ateityje. Jis, matyt, yra ne vienai didelei įtakingai kompanijai padėjęs ir tos įtakingos kompanijos per lobistus atakuoja premjerus ir visai bando prastumti žmogų, kuris negynė viešojo intereso ir sudarinėjo taikos sutartis, nenaudingas valstybei.

Dar vienas aspektas. Net jeigu G. Danėlius būtų ir geras žmogus ir neturėtų šitų dalykų, tų tokių *griekų*, apie kuriuos aš kalbu, bet G. Danėlius turi vieną minusą. Jis, kaip ir dauguma visų vyriausybių ministrų, atstovauja tik stipriausioms, turtingiausioms grupėms ir stipriausioms lobistinėms organizacijoms. Labai retas ministras atstovauja skurdžiausiems, silpniausiems visuomenės nariams. Tai Seimo ir Vyriausybės pareiga bet kurioje europinės kultūros ar vakarietiškos kultūros valstybėje skirti ministrus tokius, kurie balansuotų, o dabar žiūrėkite, kas darosi. Kad ir kokį paimtume atvejį, kai pas ministrus vyksta kokios nors derybos, ten visą laiką sėdi tų stipriausių, turtingiausių firmų lobistai ir niekada nesėdi į skurdą patekusiems žmonėms atstovaujanti organizacijos. O kol mūsų profsąjungos silpnos ir normaliai nereikalauja, kad būtų atstovaujama didžiajai daliai Lietuvos gyventojų, tai Seimui ir Vyriausybei tenka pareiga atstovauti ne tam 100 tūkst. turtingiausių Lietuvos gyventojų, kurie gauna pusę BVP, o tam milijonui, kuris gauna kitą pusę BVP.

G. Danėlius akivaizdžiai būtų atstovavęs advokatų, notarų, bankroto administratorių ir antstolių klanui. Jūs pažiūrėkite į jo (...) kalbą, ką jis pasakė – jis pirmiausia rūpinsis kažkokiais reikaliukais kalėjimuose. Tie reikaliukai kalėjimuose jau pakankamai gerai tvarkosi. Tie ministrai, kurie buvo iki šiol, vis dėlto nesusiję su tais klanais, kurie gauna didžiausią naudą, apeidami viešuosius pirkimus tuose kalėjimuose.

Čia tikrai ne problema, o problema yra besaikis antstolių turtėjimas. Ir mes Seime niekaip negalime drąsiai ir ryžtingai įkalti antstoliams normalius rėmus, sumažinti apetitus ir paskelbti viešai, kiek jie uždirba milijonų. Jie turtėja ne dienom, o valandom, o mes bejėgiškai stebime. Ar tikrai bejėgiškai? Ar mes, kaip ir G. Danėlius, atstovaujame turtingiausiam Lietuvos gyventojų sluoksniui? Juk ne. Galų gale mums algą rinkėjai moka, kad mes atstovautume būtent tam milijonui, kuris gauna tik pusę BVP. Tad, valstiečiai ir Socialdemokratų darbo frakcija, būkite tokie, kurie jus buvote prieš rinkimus rašydami rinkimų programą. O opoziciją prašau palaikyti gerus valdančiųjų darbus. Ačiū. (*Šūksmai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prašom, gerbiamasis Vytautai, iš vietos nerėkauti, būtų malonu. Kolegos, visi darbotvarkės klausimai išspręsti. Prašom registruotis.

Užsiregistravo 56 Seimo nariai.

Balandžio 19 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. Gero savaitgalio.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Andriuškevičiūtė Aldona 81
Anušauskas Arvydas 32, 55, 56, 59, 75, 81
Armonaitė Aušrinė 29, 33, 40, 46, 48, 56, 63
Augūnaitė Viltė 9
Ažubalis Audronius 31, 32
Ąžuolas Valius 18
- Bakas Vytautas 15, 16, 56
Balsys Linas 26
Basanavičius Jonas 9
Baškienė Rima 7, 32, 78, 79, 80
Baura Antanas 34
Bernatonis Juozas 10, 40
Bičkauskas Egidijus 9
Budbergytė Rasa 13, 19, 20
Bukauskas Valentinas 50
- Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 16
Čimbaras Petras 58, 59, 81
- Dagys Rimantas Jonas 14, 15, 16, 35, 36, 38, 54, 69, 76, 77
Danėlius Giedrius 45, 81, 82
Degutienė Irena 32, 65
Dumbrava Algimantas 43, 46, 47
- Edelšteinas Julius Joelis (Edelstein Yuli-Yoel) 51
- Gailius Vitalijus 64
Gentvilas Eugenijus 13, 36, 45
Gentvilas Simonas 10, 11, 25, 26, 28, 32, 47, 62, 73
Grakauskas Eimantas 7, 9
Gražulis Petras 78
Gumuliauskas Arūnas 22, 23, 52, 64
- Jakeliūnas Stasys 18, 19
Jarutis Jonas 38, 57, 77
Jovaiša Eugenijus 66
Jovaiša Sergejus 14, 15, 62, 66, 78
Juozapaitis Vytautas 10, 47, 53, 55
Juška Ričardas 67, 72
- Kamblevičius Vytautas 45, 46, 67, 79
Kasčiūnas Laurynas 12, 21, 22
Kindurys Gintautas 73, 75
Kirkutis Algimantas 19
Kozubovskis Juzefas 81
Kubilienė Asta 40
Kupčinskas Andrius 49, 73
- Langaitis Tadas 79
Liesys Jonas 74
Lingė Mindaugas 37, 38, 39
- Linkevičius Linas Antanas 41, 42
- Mačienė Roma 7
Mačys Jonas 7, 8, 9
Maimonas Amiras (Maimon Amir) 51, 52
Majauskas Mykolas 11, 18, 19, 20, 38, 46
Maldeikienė Aušra 12, 14, 15, 16
Malinauskas Ričardas 74
Martinėlis Raimundas 40, 43, 66, 72
Masiulis Rokas 79, 80
Mažeika Kęstutis 24, 25, 28
Miliūtė Rūta 63, 79
Misiūnas Eimutis 33, 34, 35, 36
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 21, 23
- Narkevič Jaroslav 66, 68
Navickas Andrius 22, 23, 56, 58, 76, 80
Navickas Kęstutis 28, 46, 48, 49, 60, 61, 62
Nekrošius Arvydas 7, 29, 63, 64
Netanjahu Benjaminas (Netanyahu Benjamin) 52
- Olekas Juozas 22
- Palionis Andrius 17, 18, 19, 20
Pavilionis Žygmantas 21
Poderys Virgilijus 63, 78
Pranckietis Viktoras 51
Puidokas Mindaugas 16, 17, 30, 31, 57, 58, 59
Pupinis Edmundas 30, 53, 59, 61, 66, 69, 71
Puteikis Naglis 59, 81
- Ramanauskaitė-Skokauskienė Auksutė 52
Ramanauskas-Vanagas Adolfas 52
Razma Jurgis 9, 11, 28, 39, 44, 54, 65
Rinkevičius Viktoras 52, 65, 66
Ruokytė-Jonsson Liana 42, 43, 44, 52, 53
- Sabatauskas Julius 65
Simulik Valerijus 21, 22, 23
Sinkevičius Virginijus 48
Sysas Algirdas 11, 12, 13, 14, 15, 34, 35, 37, 45, 46, 70
Skaistė Gintarė 39, 47, 48, 72, 73, 74
Skvernelis Saulius 45, 46, 47, 49, 51
Stančikas Andriejus 40
Staniuvienė Levutė 67
Strelčiūnas Algis 66, 67
- Šalaševičiūtė Rimantė 35, 70
Šapoka Vilius 48, 50
Šarknickas Robertas 10, 13, 14, 55, 67
Šedbaras Stasys 35, 37, 62, 65
Šiaulienė Irena 51

- Šimonytė Ingrida 80
Širinskienė Agnė 28, 29, 30, 31
Šumanas Roberas (Schuman Robert) 41
- Tamašunienė Rita 17
Tomilinas Tomas 12, 14, 15, 16, 24, 40
Treinys Mečislovas 7
- Umbrasas Vytautas 55, 56
Urbšys Povilas 22, 24, 26, 27, 28, 36, 68, 70, 71, 72, 73
- Vaičekauskas Gintaras 48, 49
- Valionytė Birutė 9
Vareikis Egidijus 40, 42
Varkalys Jonas 49
Varžgalys Juozas 68, 69, 70
Veryga Aurelijus 47
Vingrienė Virginija 23, 24, 31, 40, 74, 75, 76, 77, 78, 80
Vinkus Antanas 67
- Zingeris Emanuelis 41, 51
- Žemaitaitis Remigijus 28
Žilinskas Rokas 80

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*